

INVĂLUIȚI DE IUBIRE • CARTEA A DOUA

JANETTE OKE

*Tragedia le-a unit
inimile, însă dragostea
îi-a legat ca familie.*

*Promisiunea
neclintită a iubirii*

O POVESTIRE ÎNCÂNTĂTOARE CARE FARMECĂ PE ORICE
CITITOR, DE LA CEL DE OPT ANI, PÂNĂ LA CEL DE OPTZECI!

Promisiunea neclintită a iubirii

CARTEA A DOUA

Învăluiri de iubire, un roman ecranizat de Hallmark Channel Original Movie, în regia lui Michael Landon Jr., a prezentat milioaneilor de cititori istoria lui Clark și a lui Marty Davis, angajați într-un „mariaj de conveniență” care, de-a lungul vremii, s-a transformat într-o relație de respect și dragoste reciprocă. În volumul de față, cei doi sunt în fruntea unei familii din ce în ce mai numeroase, în mica lor căsuță din prerie. Însă pe măsură ce influența lor se extinde asupra membrilor comunității de frontieră, cei doi descoperă că dragostea nu este limitată de mărimea unei case.

*Fie că e vorba de zile de școală sau zile de nuntă,
familia Davis vă va cuceri inima!*

Moștenirea autoarei JANETTE OKE a ajuns dincolo de zecile de romane pe care le-a scris sau dincolo de Premiul Christy, de Medalionul de Aur și alte distincții pe care le-a câștigat, sau chiar dincolo de tendințele editoriale influențate de succesul său scriitoricesc.

Este cel mai bine reprezentată de mii de scrisori primite de la cititori din întreaga lume, ale căror inimi și minți au fost atinse în mod deosebit de povestirile sale. Totul a început de la povestirea *Învăluiri de iubire* care a deschis seria sa de volume cu două decenii în urmă.

Editura Casa Cărți
www.ecasacarti.ro

ISBN (10) 973-8998-09-3

ISBN (13) 978-973-8998-09-4

9 789738 998094

*Promisiunea
neclintită a iubirii*

Copyright © 1979, 2003 by Janette Oke
Originally published in English under the title
Love's Enduring Promise
by Bethany House Publishers,
a division of Baker Publishing Group,
Grand Rapids, Michigan, 49516, U.S.A.
All rights reserved.

*Toate drepturile asupra ediției în limba română aparțin Editurii Casa Cărții.
Orice reproducere sau selecție de texte din această carte este permisă doar cu aprobarea
în scris a Editurii Casa Cărții, Oradea.*

Promisiunea neclintită a iubirii
de Janette Oke
Copyright © 2006 Editura Casa Cărții
O.P. 1, C.P. 270
410610 Oradea
Tel./Fax: 0259-469057; 0359-800761; 0722-669566
Email: info@ecasacartii.ro
www.ecasacartii.ro

Traducerea: Cristina Giurgiu
Editarea: Rodica Bogdan
Tehnoredactarea: Vasile Gabrian
Coperta: Bethany House Publishers

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

OKE, JANETTE

Promisiunea neclintită a iubirii / Janette Oke. -

Oradea : Casa Cărții, 2006

ISBN (10) 973-8998-09-3 ; ISBN (13) 978-973-8998-09-4

821.111-31

Dedicată cu dragoste lui
Edward
Terry, Lavon, Lorne și Laurel
—minunata mea familie

JANETTE OKE s-a născut în Champion, Alberta, în familia unui fermier, și a crescut într-o familie numeroasă, plină de bucurie și dragoste. Este absolventă a Colegiului Biblic Mountain View din Alberta, locul unde l-a întâlnit pe soțul ei, Edward, cu care s-a căsătorit în mai 1957. După ce a păstorit biserici în Indiana și Canada, familia Oke petrece câțiva ani în Calgary, unde Edward slujește în mai multe poziții în facultate, în vreme ce Janette continuă să scrie. Ea a scris peste 48 de romane pentru adulți și pentru copii, cărțile ei vânzându-se în peste 22 de milioane de exemplare.

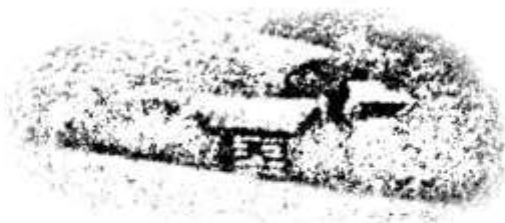
Familia Oke are trei băieți și o fată, toți sunt căsătoriți, și acum se bucură de cei 12 nepoți. Edward și Janette sunt activi în biserica lor locală și locuiesc lângă Didsbury, Alberta.

Pentru mai multe informații despre Janette Oke, vizitați:
www.janetteoke.com

Cuprins

1. Noi începuturi	9
2. Cugetând	17
3. Micul Arnie	23
4. Vizite	29
5. Vești îmbucurătoare	39
6. Copilașul Wande	45
7. Doamna Larson	51
8. Un răspuns ciudat	59
9. Nandry și Clae	67
10. Călătoria în oraș	73
11. Familia și învățătorul	83
12. Zilele de școală	91
13. Ceva nou	97
14. Prietena lui Tommie	105
15. În căutarea unui predicator	111
16. Marty discută cu Ma	115
17. O vizită la Wanda	121
18. Noul predicator	127
19. La școală și în vizită	133
20. Noutăți	139
21. Reverendul Knutson	145
22. Viața merge înainte	151
23. Biserica și familia	155
24. Crăciunul	165
25. O nouă încercare	173

26. Josh și Nandry	177
27. O nouă parohie, o casă nouă	185
28. Trăind și învățând	189
29. Peșitorii lui Missie	195
30. Descoperirea lui Missie	203
31. Surprize de Crăciun	207
32. Încă o surpriză	213
33. O zi specială	219

UNU

Noi începuturi

Marty se răsuci neliniștită, încercând să se desprindă din mrejele somnului. Visul o mai urmărea, trimițându-i fiori în tot trupul.

Se trezi treptat și simți o mare ușurare. Era aici, în siguranță, în propriul pat.

Totuși, o încerca un sentiment de neliniște. Fusese un vis îngrozitor, atât de real și de înspăimântător; și de ce oare, se întreba, visul acesta se repeta după atâtea luni—și încă atât de real... mult prea real!

Visul o învăluia și numai gândindu-se la el. Căruța stricată, viscolul cumplit ce frământa prelată și ea, Marty, ghemuită într-un colț, încercând să strângă în jurul trupului înfrigurat o pătură subțire, uzată, într-un efort zadarnic de a se încălzi. Disperarea faptului că era singură o îndurera mai mult decât frigul ce căuta să pună stăpânire pe ea.

O să mor, se gândea, și o să fiu singură. O să mor—și apoi, din fericire, se trezise și simțise căldura propriului pat și privise pe fereastra casei, la cerul presărat cu stele strălucitoare.

Totuși, nu-și putu reține un alt fior și, în timp ce trupul i se cutremură, un braț puternic o cuprinse, trăgând-o aproape.

Nu voise să-l trezească pe Clark. Zilele sale erau atât de pline și știa că avea nevoie de odihnă. În timp ce-i studie fața în lumina

palidă ce răzbătea prin fereastră, își dădu seama că nu era treaz—nu încă.

O năpădi un sentiment intens de afecțiune. Ori de câte ori avea nevoie de siguranța pe care i-o oferea dragostea lui, îi era oferită, chiar și de pe tărâmul somnului; căci nu era pentru prima oară când, înainte chiar de a fi treaz, el intuia nevoia ei și o trăgea mai aproape.

Acum începea și el să se trezească. O sărută pe părul despletit și șopti:

— E ceva în neregulă?

— Nu, sunt bine, răspunse ea. Am avut un coșmar, atâta tot. Eram singură și...

Brațul său o cuprinse mai strâns.

— Dar nu ești singură.

— Nu! Și, Clark, sunt atât de fericită, atât de fericită!

În timp ce el o ținea aproape, trupul ei încetă să mai tremure și realitatea visului începu să pălească.

Își întinse mâna și-i atinse obrazul.

— Sunt bine acum, a trecut. Mai dormi puțin!

Degetele lui îi neteziră părul și se liniștiră apoi, odihnindu-se pe umărul ei. Marty rămase liniștită și, după câteva momente, respirația regulată a lui Clark o asigură că acesta adormise din nou.

Marty își putea iarăși aduna gândurile. Teroarea visului fusese înlăturată, așa că acum putea folosi momentele de liniște pentru a medita și pentru a-și planifica treburile de peste zi.

Pe parcursul lunilor de iarnă, bărbații din comunitatea lor fuseseră ocupați cu tăiatul și pregătitul buștenilor ori de câte ori reușeau să se sustragă de la propriile treburi. De comun acord cu soțiile lor, simțeau nevoia acută de a avea o școală în zonă. Erau conștienți că singurul mod de a-și educa copiii într-o școală era acela de a o ridica cu propriile mâini.

Urma să fie o clădire simplă, cu o singură cameră, înălțată lângă pârâu, pe o bucată de pământ pusă la dispoziție de familia Davis.

Încetul cu încetul, mormanul de bușteni devenise tot mai mare. Bărbații fuseseră nerăbdători să adune cantitatea necesară de bușteni

înainte de dezgheț și apoi, înainte de arăturile de primăvară, să aibă o săptămână sau două la dispoziție pentru construcție.

Socoteala fusese făcută—sarcina îndeplinită. Măine era ziua pusă deoparte pentru „ridicarea școlii”. Bărbații trăgeau nădejde că vor ridica pereții și poate vor reuși chiar să adauge grinzile. Clădirea va fi isprăvită în vară, după cum va îngădui timpul. La toamnă, copiii vor avea o școală a lor.

Gândurile lui Marty zburară mai departe—la învățător. Încă mai era nevoie să găsească un învățător, iar învățătorii erau atât de greu de găsit. Oare li se va întâmpla că vor avea o școală, doar ca să descopere apoi că nu reușesc să găsească un învățător calificat? Nu, trebuie să se roage cu toții—să se roage ca demersurile membrilor comitetului să fie încununate de succes; ca eforturile depuse pentru construirea școlii să nu fie în zadar; ca să fie găsit un învățător potrivit.

Missie nu va merge la școală în acest prim an. Va împlini cinci ani în luna noiembrie și va fi prea mică pentru a se alătura celorlalți copii care vor învăța în noua școală. Marty era cuprinsă de sentimente contradictorii—dorea ca Missie să mai rămână acasă încă un an. Totuși, în tot acest entuziasm generat de noua școală, era greu să se abțină de la participarea în calitate de mamă a unui școlar. Își spuse din nou că împreună cu Clark deciseră ca Missie să mai aștepte—o decizie grea, căci Missie vorbea încontinuu despre noua școală.

La început, totul părea a fi atât de îndepărtat, dar iată-i acum, în prag de „naștere”. Gândul acesta o emoționează, iar Marty știe că nu va mai putea adormi, cu toate că ar fi trebuit. Era prea devreme ca să-și înceapă treburile de peste zi. Zgomotul pe care l-ar fi făcut i-ar fi trezit pe ceilalți membri ai familiei.

Rămase liniștită, alegând în minte ce anume va pregăti pentru masa comună de mâine și ce va fi nevoie să pregătească astăzi. Îi îmbracă în gând pe fiecare dintre copii și chiar se gândi cu care dintre femeile din vecini ar vrea să stea de vorbă în răstimpul îngăduit de munca zilei. Ocazia de a veni laolaltă, chiar dacă însemna muncă istovitoare și efort suplimentar, era un lucru prețios pentru Marty și

era conștientă de faptul că și ceilalți vecini împărtășeau aceleași sentimente.

Minutele se scurgeau cu încetinitorul și, în cele din urmă, agitația care o cuprinsese o determină să se strecoare încetișor din pat. Se ridică încet și cu grijă, căci micuțul pe care-l purta în pânțele făcea ca mai toate mișcările să-i fie greoaie.

Încă o lună, își spuse, și-om vedea cine vine la noi.

Missie spera să aibă o surioară, însă lui Clare nu-i păsa. Un bebeluș era doar un bebeluș pentru mintea lui de copil mic; în plus, un bebeluș urma să stea în casă, iar el, oricând se ivea ocazia, mergea cu tati, încercând să-și potrivească pașii după ai lui Clark. Așa că, micul Clare nu-și putea imagina cum anume ar putea un bebeluș să se încadreze în lumea lui.

Marty își trase șosetele în picioare și își înfășură un halat călduros în jurul trupului. În micuța casă era răcoare dimineața.

Mai întâi se duse să arunce o privire în camera unde dormeau Missie și Clare. Încă era prea întuneric ca să poată vedea bine, însă în lumina ce intra pe fereastră, conturul trupurilor lor o asigură că erau acoperiți și dormeau confortabil.

Marty se duse în bucătărie și, cât mai încet cu putință, aprinse focul în vechea și credincioasa sobă. Marty simțea un fel de înrudire cu soba ei—aproape același sentiment ce se înfiripă între un bărbat și caii săi de povară, se gândi ea. Ea și soba lucrau împreună pentru a aduce căldură și hrană acestei case și familiei. Dintre toate lucrurile ce se găseau în casă, soba, simțea ea, îi aparținea.

Focul se încinse curând, iar Marty puse ibricul pe foc și apoi umplu vasul pentru cafea. Mai era ceva timp până când soba va reuși să încălzească bucătăria și până când cafeaua va începe să fiarbă, așa că Marty își strânse mai tare halatul în jurul trupului ca să se încălzească și luă de pe raft Biblia uzată a lui Clark. Va avea timp să citească și să se roage înainte ca ai casei să se trezească.

În această dimineață se simțea parcă mai aproape de Dumnezeu. Visul o conștientizase din nou de mulțimea lucrurilor pentru care era mulțumitoare, iar anticiparea construirii noii școli sporea

sentimentul de bunăstare. Oricât se simțea de apropiată și protejată de Clark, numai Dumnezeu înțelegea cu adevărat ce era în adâncul inimii ei. Se bucura de oportunitatea de a-I împărtăși toate aceste trăiri Celui pe care ajunsese să-L cunoască nu cu multă vreme în urmă.

Marty rămase o vreme sorbind pe îndelete din cafeaua fierbinte, bucurându-se de luxul căldurii pe care lichidul o răspândea în întreaga-i făptură. Se simțea înprospătată acum, atât fizic, cât și spiritual. Din nou căută cu privirea versetul ce parcă îi vorbea personal în aceste clipe. „Fii tare și îmbărbătează-te, nu te teme și nu te înspăimânta; căci Domnul Dumnezeuul tău este cu tine orișunde vei merge”.

Era un verset bogat în promisiuni și o mângâiere după visul supărător pe care-l avusese. *Singură*. Cuvântul o urmărea. Era atât de mulțumitoare că nu era singură. Din nou, în umilință, recunoscuse înțelepciunea cu care Tatăl o călăuzise atât de repede spre Clark, după moartea lui Clem. Își dădea acum seama că de îndată ce se vindecase suficient pentru a putea fi de ajutor altcuiva, Clark se aflate deja acolo, nerăbdător să o primească. De ce oare se împotrivise cu toată ființa ei purtării de grijă a lui Dumnezeu? Ma Graham spusese că vindecarea are nevoie de timp, iar Marty era sigură că acesta fusese motivul. Cu trecerea timpului, fusese din nou capabilă să iubească.

Să iubească și să fie iubită—să aparțină, să fie parte a vieții altcuiva—ce parte prețioasă a planului divin!

Oare fusese vreodată în stare să-i spună lui Clark tot ceea ce simțea cu adevărat? Oarecum, cuvintele n-ar fi reușit niciodată să exprime profunzimea sentimentelor ei. Oh, încercase să-i spună, dar cuvintele erau atât de sărace. Alesese în schimb să se exprime prin privire, prin acțiunile ei; într-adevăr, inima ei găsisese nenumărate moduri de a-i răspunde.

Micuța viață dinlăuntru ei îi dădu un brânci neașteptat.

— Iar tu, șopti Marty, ești încă una din expresiile dragostei noastre. Nu doar plămădirea ta, ci și nașterea și creșterea ta. Și asta e tot dragoste. Ești special, să știi. Special, chiar dacă nu te-am văzut încă.

Special, pentru că ești al nostru—dăruit de Dumnezeu. Dumnezeu să te binecuvânteze, micuțule, și să te întărească în trup, minte și duh. Să crești mare și drept în orice privință. Să-l faci pe tatăl tău mândru—și va fi. Atâta vreme cât vei avea un suflet frumos și tare—chiar dacă trupul ți-ar fi slab sau mintea vătămată—să ai un duh integru. Eu îl cunosc pe tatăl tău. Pentru el, acesta e cel mai important lucru. La fel și pentru mama ta.

Un zgomot venind dinspre dormitor întrerupse conversația tăcută pe care o avea cu copilul ei nenăscut și, o clipă mai târziu, Clark își făcu apariția.

— Te-ai trezit devreme, spuse Marty, întâmpinându-l cu un zâmbet. Nici tu n-ai putut dormi?

— Cine ar mai putea sta liniștit în pat, când aroma cafelei ăsteia plutește în aer? Îți spun eu, dacă domnițele alea nerăbdătoare să pună mâna pe un bărbat ar mirosi a cafea proaspăt rășnită și nu a parfum parizian, ar avea toate șansele să se aleagă cu cineva.

Hohotiră încetșor, iar Marty încercă să se ridice de pe scaun.

— Nu te ridica! Clark îi puse mâna pe umăr. Știu unde sunt cânilor. N-am în fiecare zi parte de plăcerea unei cești de cafea înainte de treabă. Poate-ar trebui să-ți faci din asta un obicei.

Îi zâmbi afectuos și întinse mâna după o cană. Știa că n-ar fi dorit ca ea să se trezească atât de devreme, având în vedere zilele atât de ocupate cu îngrijirea celor doi micuți zburdalnici și cu micuțul pe care-l purta în pântec.

Clark își turnă cafea și se întoarse la masă, așezându-se în fața ei. Păru să o studieze cu atenție, iar Marty îi citi în privire dragoste și grijă.

— Ești bine?

— Da.

— Junioru' se poartă frumos?

Marty zâmbi amuzată.

— Tocmai stăteam la taclale cu ea când ai intrat.

— Este o ea?

— După părerea lui Missie, nici să nu-ndrăznească să fie altceva.

PROMISIUNEA NECLINTITĂ A IUBIRII

— M-ai cam îngrijorat astă-noapte.

— N-a fost nimic decât un vis aiurea.

— Vrei să-mi povestești?

— Nu sunt prea multe de zis, cred. Ceea ce m-a speriat mai tare a fost senzația teribilă că sunt singură. Nu știu cum să mă exprim mai bine, însă, Clark, sunt atât de bucuroasă că n-a trebuit să fiu cu adevărat singură—chiar și după ce l-am pierdut pe Clem. Tu și Missie ați umplut imediat viața mea. O, știu că te-am ținut deoparte o vreme, dar ai fost acolo. Iar Missie mi-a umplut mintea încă de la început. Sunt atât de bucuroasă, Clark! Atât de mulțumitoare lui Dumnezeu că nu mi-a dat de ales, ci S-a implicat și a preluat controlul, chiar și atunci când nu mă gândeam la El.

Clark se aplecă peste masă și-i atinse obrazul.

— Și eu sunt bucuros, doamnă Davis. O tachina, însă în ochi i se putea citi dragoste. N-am întâlnit nicio altă femeie care să facă o cafea mai bună.

Marty îi dădu jucăușă mâna la o parte.

— Cafea... hm!

Ochii lui Clark deveniră serioși.

— Cred că m-am simțit atras de tine încă înainte să fi mirosit prima ceașcă. Nu voi uita niciodată cât de mică și singură erai când te îndreptai spre căruța stricată, încercând cu atâta sârguință să-ți ții capul sus, deși știam că în adâncul inimii îți doreai să mori. Inima mea a plâns atunci împreună cu tine. Nu cred că se afla acolo cineva care să te înțeleagă mai bine decât mine. Îmi doream cu ardoare să pot cumva să-ți ușurez durerea.

Marty strivi o lacrimă între gene.

— Nu mi-ai spus asta niciodată. Credeam că erai doar disperat după cineva care să-i poarte de grijă micuței Missie.

— Adevărat, eram, și asta trebuia tu să crezi. Primele două luni am încercat din greu să mă conving și eu că așa stau lucrurile. Dar a trebuit să admit, în cele din urmă, că s-ar putea să fie mai mult decât atât.

Marty se aplecă și-i strânse mâna.

— Ștrengarule, spuse ea cu dragoste în glas.

— Apoi m-ai făcut să trec prin cele mai mizerabile luni din viața mea—întrebându-mă dacă vei simți și tu vreodată același lucru pentru mine sau dacă nu cumva îți vei face bagajele și vei pleca. Cred că în acele zile am învățat mai mult despre rugăciune decât oricând înainte. Am învățat mai mult și despre ce înseamnă a aștepta.

— O, Clark, nici măcar n-am știut. Îi ridică mâna și-i sărută ușor degetele. Cred că tot ce mai pot face este să mă revanșez față de tine.

El se ridică de pe scaun și se aplecă asupra ei, sărutând-o pe frunte.

— Știi? S-ar putea să profit de asta. Pentru început, ce spui de tocana mea preferată pentru cină—groasă și grasă?

Marty strâmbă din nas.

— Bărbatul, spuse ea, crede că singurul mod de a-ți dovedi dragostea este să-i faci pe plac stomacului său.

Clark îi ciufuli părul despletit.

— Mai bine mă apuc de treabă, altfel vacile vor crede că le-am uitat cu totul.

O sărută pe nas și plecă.

DOI *Cugetând*

Dimineața următoare, soarele se întinse alene și se ridică din culcuș, presărând stropi trandafirii și aurii peste zăpada rămasă în urma iernii și peste pinii alburii. Ziua promitea a fi bună. Marty rosti o rugăciune de mulțumire în timp ce ieșea din dormitor. Se temuse de posibilitatea unei furtuni de primăvară timpurie tocmai în ziua ridicării școlii, dar ziua se dovedea a fi exact așa cum se rugase. Își ceru iertare de la Domnul ei pentru faptul că s-a putut îndoi de bunătatea Sa și se îndreptă în grabă spre bucătărie.

Clark deja ieșise din casă pentru treburile de dimineață, iar focul pe care-l pornise răspânda căldură în toată casa. Marty se grăbi să pună micul dejun pe masă.

În timp ce lucra la sobă, amestecând în terciul de ovăz și pregătind pâinea prăjită, își făcu apariția somnorosul Clare. Cămașa îi era afară din pantaloni, iar bretelele salopetei erau răsucite și prinse greșit. Un pantof era în picior, însă nelegat, iar celălalt se afla sub brațul copilului.

— Unde-i tati? o întrebă el.

Marty zâmbi privindu-și băiețelul ciufulit.

— E la treabă, îi răspunse; ar trebui să fie aproape gata. Să te grăbești dacă vrei să-l ajungi din urmă. Vino aici, să te ajut!

Îi băgă cămașa în pantaloni, îi prinse bretelele corect și-l urcă pe scaun ca să-i lege șireturile.

— Asta-i ziua? întrebă el.

— Da. Asta e ziua. La căderea nopții vom avea o școală.

Clare se gândi un moment la acest lucru. Nu era sigur că o școală îi va fi pe plac, însă toată lumea părea atât de entuziasmată, încât presupunea că va fi un lucru bun. Zâmbi doar.

— Mai bine m-aș grăbi, spuse el alunecând de pe scaun. E bine că nu trebuie să merg la școală—tati are nevoie de mine.

Marty zâmbi. *Sigur, își spuse, tati are nevoie de tine—ca să-i stai în cale când dă de mâncare animalelor; are nevoie de tine când insiști să cari o găleată care e prea mare pentru tine; are nevoie să se împiedice de tine când duce vacile la pășune; are nevoie să te audă tăifăsuind la tot pasul.* Clătină din cap, însă zâmbetul îi rămase pe buze. *Da, are nevoie de tine—are nevoie de dragostea și admirația ta.* Se aplecă și-l strânse în brațe pe micuț, apoi îl ajută să-și ia o haină caldă, îi trase mânușile pe mâini, îi așază căciula pe cap și-i deschise ușa. Băiețelul o zbughi afară în căutarea tatălui său, urmat fiind de Ole Bob ce sălta în jurul lui, salutându-l cu lătrături de bucurie.

Marty se reîntoarce la pregătirea micului dejun, aruncând câte o privire către ușa camerei copiilor. Va trebui să o trezească pe Missie. Missie își făcuse obiceiul de a dormi până târziu și nu sărea din pat dimineața, cum făcea Clare, dornic să afle ce are fiecare zi de oferit. Și lui Missie îi plăcea aventura, însă se bucura s-o întâmpine puțin mai târziu. Marty o iubea foarte mult. Deja fetița era un mic și priceput ajutor, fiind gata să-și ofere serviciile mai ales acum, când „surioara” era pe drum. De dragul lui Missie, Marty trăgea nădejde că bebelușul care va veni va fi o fetiță. O iubea pe Missie de parcă ar fi fost carne din carnea ei.

Așternu masa pentru micul dejun, servit astăzi mai devreme, întrebându-se câte dintre vecinele ei făceau același lucru, animate de entuziasmul noii școli. Copiii lor nu vor fi nevoiți să crească în ignoranță, doar pentru că părinții lor avuseseră curajul să deschidă noi teritorii pentru munca câmpului. Puteau fi educați și capabili să-și

ocupe locul în comunitate—sau în alte comunități, dacă asta ar fi ales.

Gândurile lui Marty se îndreptară către cele două fete Larson. Jedd nu considerase că noua școală era o necesitate, numind-o „curată aiureală... oricum, fetele n-au nevoie de educație”. Însă ochii doamnei Larson imploraseră ca și fetelor ei să li se acorde o șansă. Creșteau, aveau treisprezece și unsprezece ani și aveau nevoie de școală înainte de a fi prea târziu pentru ele.

În timp ce trebăluia prin bucătărie, Marty se rugă ca Jedd să se răzgândească.

În toiul rugăciunii, aruncă o privire pe fereastra bucătăriei și își zări *bărbații* ieșind din grajd. Deși Clark avea pasul mare de obicei, acum își potrivise mersul după pașii mărunți ai micului Clare. Clare se agățase de mânerul unei găleți cu lapte, închipuindu-și că ajută la purtarea poverii, vorbindu-i vrute și nevrute lui Clark în timp ce mergea. Ole Bob sălta înaintea lor, imaginându-și că el era cel care le deschidea calea și că fără el cei doi n-ar fi ajuns niciodată la destinație.

Marty simți un nod în gât. Uneori dragostea era puțin dureroasă—însă, oh, cât de prețioasă era această durere!

Familia Davis fu prima care ajunse lângă izvor, dar ei nu fuseseră nevoiți să meargă prea departe, terenul pentru școală fiind dăruit de Clark. Clark dezlegă caii de la căruță și începu să măsoare terenul cu pasul, înfigând țaruși în pământ pentru a marca zona în care va fi ridicată clădirea.

Clare se ținea după el, luând ciocanul ori de câte ori acesta era pus jos, înmânând țarușii și fiind, în general, și ajutor, și pacoste.

O sobă veche fusese plasată în căruța lor, iar Marty trecu la pregătirea focului pentru a pune apa la fiert. Soba asta nu funcționa la fel de bine ca cea din bucătăria ei, însă era mai bună decât un foc deschis și le va ajuta mult pe femei la pregătirea unei mese calde.

Missie își împinse boneta pe spate, bucurându-se de căldura soarelui pe capul descoperit și păru-i cărlionțat și mută caii lângă un pâlț de copaci din apropiere, legându-i și punându-le înaintea fânului pentru micul dejun.

Curând începură să-și facă apariția alte căruțe, iar întreaga scenă începu să capete un aer vesel, plin de viață. Copiii alergau, și țipau, și se urmăreau unii pe alții. Până și Clare se lăsă ispitit și renunță la a-l mai urmări cu încăpățănare pe tatăl său.

Femeile ocupate povesteau și se strigau una pe alta, râdeau salutându-se, continuându-și mai apoi munca de pregătire a mesei.

Bărbații trecură la treabă—sortarea buștenilor și alegerea celor care se potriveau cel mai bine pentru partea de jos, calculând în minte ordinea în care urmau a fi așezați. Apoi topoarele intrară în funcțiune. Brațe musculoase începură să administreze lovituri precise, în timp ce așchiile zburau în toate părțile, iar umerii puternici se aplecau și se înălțau la unison pentru ca buștenii grei să fie ridicați și aranjați. Marty remarcă cu satisfacție respectul și recunoașterea de către ceilalți a calităților de conducător ale lui Clark.

Era o muncă grea, ușurată doar de mulțimea celor ce puneau umărul la treabă și de satisfacția pe care urma s-o aducă. Din când în când, printre zgomotele produse de unelte, se auzea câte un hohot puternic de râs sau chicoteli. Și nu după multă vreme, clădirea școlii începu să capete contur, zidurile înălțându-se cu fiecare scândură ce era așezată la locul ei.

Soarele primăverii timpurii devenise aproape fierbinte, iar bărbații își lepădară hainele groase, încălzindu-se de la efortul depus.

Vechea sobă își făcea vesel datoria—cafeaua era fiartă, iar oale mari cu tocană și carne de porc și fasole începură să clocotească, răspândindu-și aroma în mica tabără de muncă de o zi.

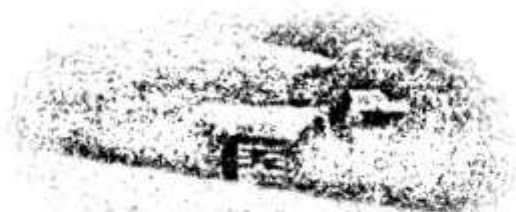
Un copil se opri din joacă pentru a adulmea cu poftă, iar un bărbat ce căra un buștean greoi începu să anticipeze plăcerea pauzei de masă. La sobă, o femeie care amesteca într-o oală și-l închipuia pe copilul său făcând socoteli la o tablă încă imaginară.

PROMISIUNEA NECLINTITĂ A IUBIRII

Soarele, buștenii, râsetele—însă mai presus de toate, promisiunea—făceau din acea zi o reușită. Vor merge acasă obosiți, însă îmborsăți—cu trupurile amorțite de durere, însă cu duhurile înălțate. Împreună vor realiza multe lucruri, nu doar pentru ei, ci și pentru generațiile viitoare. Dăruiseră o parte din ei înșiși și mulți vor culege roadele.

Poate că Ben Graham a exprimat cel mai bine acest lucru în timp ce priveau la noua structură, înainte de a se îndrepta fiecare spre casă.

— Te face să te simți mai înalt.

TREI

Micul Arnie

Marty se mobiliză cu greu să înceapă pregătirile pentru cină. Clark va veni curând de pe câmp, iar treburile din jurul casei nu-i vor lua prea mult timp, din fericire.

În camera de zi, Missie făcea pe șefa cu fratei ei, Clare.

— Nu așa!... Așa! Marty o auzi exclamând cu dezgust.

— Mie așa îmi place, susținea Clare sus și tare, iar Marty fu sigură că va reuși să se impună. Băiatul avea tendința să se încăpățâneze— exact ca maică-sa, admise în sinea ei.

Învârti în cratiță, asigurându-se că morcovii nu se lipesc de fundul vasului și traversă mecanic bucătăria către bufet, ca să taie câteva felii de pâine.

Privi agitată către ceas și își ținu respirația în timp ce o cuprinse o altă contracție. Va trebui să se pună în pat. Spera că Clark se va grăbi spre casă.

După ce contracția trecu, Marty se mișcă din nou, punând pâinea pe masă și mergând după unt.

Fu de-a dreptul ușurată să audă caii sosind și îndreptându-se către grajd, în lătrăturile de bun venit ale lui Ole Bob.

Probabil că Clare auzi și el caii, fiindcă alergă prin bucătărie, fericit să scape din chingile jocului lui Missie și să se întoarcă într-o lume în care bărbații puteau lucra împreună în pace. Își înșfăcă în fugă

jacheta din cui și, în entuziasmul de care era cuprins, își vârî un brat în măneca greșită. Marty era sigură că mai târziu își va descoperi greșeala și o va corecta din fugă.

Treburile din jurul casei nu-i luară mult timp lui Clark și, curând, acesta intră în casă, aducând cu el o găleată cu lapte spumos, ajutat, evident, de Clare.

Marty puse mâncarea pe masă, în timp ce „bărbații” se spălau în ligheanul de afară. Se lăsă pe scaun cu un oftat de ușurare și-i așteptă pe ceilalți să-și ocupe locurile.

Clark isprăvi rugăciunea și începu să pună mâncare în farfuria lui și a lui Clare, când, dintr-o dată, se opri și o privi pe Marty.

— Ce te supără? întrebă neliniștit.

Marty reuși să schițeze un zâmbet slab.

— Cred că a sosit timpul.

— Timpul! explodă el, punând cu zgomot farfuria cu cartofi înapoi pe masă. De ce n-ai spus așa? Mă duc după doctor. Era deja în picioare.

— Stai jos și mănâncă mai întâi, îi spuse Marty, însă Clark refuză.

— Mai bine te-ai pune în pat. Missie, ai grijă de Clare. Se întoarse către fetiță. Missie, a sosit vremea ca noul bebeluș să-și facă apariția. Mama trebuie să se pună în pat. Dă-i lui Clare de mâncare și apoi curăță masa. Eu mă duc după doctor. N-o să stau mult, dar tu trebuie să te ocupi de toate până mă întorc eu.

Missie dădu solemn din cap.

— Acum, spuse Clark ajutând-o pe Marty, în pat cu tine și să n-aud comentarii.

Marty se lăsă dusă. Patul era lucrul pe care-l dorea cel mai mult acum—și apoi, își dădu seama dintr-o dată, avea nevoie de Ma Graham.

— Clark, întrebă ea, trebuie neapărat să-l aducem pe doctor?

— Bineînțeles, răspunse el, mirându-se de absurditatea întrebării. De asta avem doctor.

— Mai degrabă aș vrea să vină Ma, Clark. S-a descurcat bine cu Clare. Ar putea...

— Doctorul știe ce să facă dacă ceva nu merge bine. Știu că Ma a moșit mulți copii, dar dacă s-ar întâmpla ca ceva să nu meargă bine, doctorul știe ce să facă și are și instrumentele necesare.

O lacrimă i se prelinse lui Marty pe obraz. N-avea nimic împotri-va doctorului, însă o dorea pe Ma.

Nu fi prostuță, își spuse; însă „dorința” rămase și, în timp ce următoarea contracție puse stăpânire pe ea, „dorința” creșcu.

Clark îi dădu o cămașă de noapte din cuierul de după ușă și începu să pregătească patul, în timp ce Marty se dezbracă de haine și-și trase pe ea haina moale de flanelă.

O ajută să intre în pat și o asigură cu un sărut că se va întoarce cât mai repede. Marty remarcă fața sa palidă și mișcările agitate. Clark plecă aproape în fugă și, o clipă mai târziu, Marty auzi tropăitul rapid al calului ce părăsea curtea.

Din bucătărie se auzeau vocile copiilor. Missie încă mai făcea pe șefa cu Clare, spunându-i să se grăbească și să-și curețe farfuria, să fie foarte cuminte, pentru că mami are nevoie de odihnă ca să o poată primi pe noua surioară.

Marty și-ar fi dorit să poată dormi, dar nu putea închide ochii.

Missie strânse masa cu zgomot, deși Marty își dădea seama că încerca să facă gălăgie cât mai puțină. Apoi merse să-l pună pe Clare la culcare. Acesta protestă că nu era ora culcării încă, dar Missie refuză să asculte și, în cele din urmă, câștigă. Clare fu pus la culcare.

Clipele și ceasurile se scurseră încet. Contracțiile deveniră din ce în ce mai frecvente și mai greu de suportat.

Ole Bob lătră și Marty se întrebă cum de a reușit doctorul să ajungă atât de repede, însă curând persoana care se aplecă asupra ei fu Ma.

— Ai venit, spuse Marty cu uimire și mulțumire. Lacrimi se prelinseră fără rușine pe obrazii ei. De unde ai știut?

— Clark s-a oprit pe la noi, răspunse Ma. Spunea că ai nevoie de mine.

— Dar credeam că s-a dus după doctor.

— S-a dus. Doctorul te va ajuta să naști. Clark spunea că ai nevoie

de mine doar ca să te simți mai liniștită. Ma dădu la o parte părul lui Marty.

— Cum merge?

Marty reuși să schițeze un zâmbet.

— Bine, acum. Nu cred că va dura la fel de mult ca la Clare.

— Poate că nu, răspunse Ma. O mângâie pe Marty pe braț. Mă duc să văd ce fac copiii și să pregătesc lucrurile pentru doctor. Cheamă-mă dacă ai nevoie de mine!

Marty dădu aprobator din cap.

— Mulțumesc, spuse ea; mulțumesc că ai venit. Va fi bine.

Timpul se scurse încet. Ma venea și pleca, iar, la un moment dat, Marty realizează că din bucătărie răzbăteau mai multe voci. Cuvintele plutiră în aer către ea și apoi doctorul își făcu apariția vorbind cu Ma în șoaptă, în timp ce Clark se aplecă asupra ei, murmurându-i cuvinte de încurajare.

După aceea, totul deveni neclar pentru Marty, până în momentul în care auzi țipătul ascuțit al bebelușului; atunci începu să revină la realitate.

— A venit fetița, spuse încet, iar glasul răsunător al doctorului răspunse:

— Este un el. Un alt fecior strașnic.

— Missie va fi dezamăgită, spuse în șoaptă Marty, însă doctorul o auzi.

— Nimeni n-ar putea fi dezamăgit multă vreme cu așa un băiat. Este o frumusețe; iar câteva minute mai târziu, noul fiu fu așezat lângă ea. În lumina lămpii, Marty reuși să vadă că, într-adevăr, era o frumusețe; și dragostea pentru noul micuț de lângă ea se răspândi în sufletul ei ca un curent cald.

Apoi Clark își făcu apariția, radiind de fericire, în timp ce privea la noul copilăș, mângâind-o pe Marty cu un sărut pe păr.

— Un alt premiant, nu-i așa? spuse cu mândrie. Marty aprobă obosită.

Clark plecă, doar pentru a se întoarce cu câte un copilăș somnoros pe fiecare braț. Se aplecă.

PROMISIUNEA NECUINITĂ A IUBIRII

— Noul vostru frățior, spuse el. Uitați-vă la el cum doarme. Nu-i așa că-i frumos?

Clare nu spuse nimic, doar privi cu ochii larg deschiși.

— Un băiat? întrebă Missie, nevenindu-i să creadă. Trebuia să fie fetiță. M-am rugat să fie fetiță.

— Uneori, spuse Clark rar, uneori Dumnezeu știe mai bine decât noi ce este mai bine. El știe că ceea ce vrem noi s-ar putea să nu fie bine pentru noi acum; așa că, în loc să ne dea ce am cerut, El ne trimite ce crede El că e mai bine pentru noi. Cred că bebelușul ăsta trebuie să fie special pentru Dumnezeu, dacă nu l-a trimis nouă.

Missie ascultă cu atenție; apoi un zâmbet i se răspândi pe față, în timp ce bebelușul se întinse și căscă în somn.

— E drăguț, nu-i așa? șopti ea. Cum o să-i spunem, tati?

Îl numiră Arnold Joseph și, încă din acel moment, îi spuseră micul Arnie.

Clare îl găsi puțin cam plicticos, cu toate că l-ar fi apărut cu prețul vieții. Missie făcea mare caz de el, îl îngrijea și se întreba de ce oare considerase că o surioară ar fi fost mai bună.

Lucrurile începură să intre din nou pe făgașul normal. Se făcură înșămânțările de primăvară, fu plantată grădina. Iar treburile casei o țineau ocupată pe Marty, căci noul copilaș, împreună cu bucuria ce-l însoțise, adusese mai mult de lucru. Zilele lui Marty erau pline, într-adevăr—pline, însă debordând de fericire și dragoste.

PATRU

Vizite

Primăvara făcu loc verii, iar vara se preschimbă în toamnă. Micul Arnie creștea văzând cu ochii, stabilindu-și cu fermitate locul de drept în familie.

Recoltele fură adunate. Clark declară că anul acesta fusese cel mai bun de până atunci.

Marty reuși oarecum să facă față abundenței de legume din grădină, iar aceasta datorită faptului că Missie avea grijă de Arnie.

Singura umbră de tristețe pe care o adusese cu ea toamna era pricinuită de școala pustie. Pe parcursul lunilor încărcate ale verii, bărbații găsiseră suficient timp pentru a acoperi clădirea, pentru a monta ferestrele și a pune podeaua. Fusese comandată și instalată o sobă mare și fuseseră făcute pupitre simple. Fermierii din împrejurimi contribuiseră fiecare cu câte un morman de lemne de foc ce zăceau aranjate în curte. Fu construit un adăpost simplu pentru caii oamenilor și toaletele necesare. Până și tablele de scris fuseseră pregătite—însă școala rămăsese goală și tăcută. În ciuda eforturilor comitetului, nu se găsise niciun învățător.

Nu o dată, Marty vărsase lacrimi tăcute pe pernă din această cauză. I se părea o cruzime ca școala să rămână pustie, după atâtea visuri și atâta muncă depusă pentru construirea acelei frumoase

clădiri. Acum se vorbea despre inaugurarea școlii anul viitor, însă un an părea a fi atât de mult.

La zgomotul făcut de tropăitul tot mai apropiat al cailor, Marty lăsă la o parte borcanele și legumele pentru conservat. Vizitatorii erau mult prea puțini și atât de bineveniți. Își șterse mâinile de șorț și privi pe fereastră afară, unde Clark lua caii de la Wanda.

Cei doi povestiră câteva minute, apoi Wanda se îndreptă spre casă. Marty își dădu seama că șorțul îi era pătat și că avea mâinile murdare. Își scoase repede șorțul și luă unul curat dintr-un sertar, legându-l în jurul taliei, în timp ce se îndrepta către ușă cu fața luminată de un zâmbet.

O primi pe Wanda cu o îmbrățișare plină de căldură și amândouă începură să povestească, animate de bucuria vizitei.

— Sunt atât de bucuroasă că ai venit! Scuză dezordinea din bucătărie! Pun pe iarnă.

— Nu-ți face probleme. N-ar fi trebuit să vin într-o perioadă atât de aglomerată, dar n-am putut sta locului. Pur și simplu trebuia să te văd, Marty.

— Să nu cumva să aștepti o perioadă mai puțin aglomerată. Se pare că toate zilele sunt aglomerate și, te asigur, din când în când, simt nevoia unei pauze.

Marty presupuse că ar trebui s-o lase pe Wanda să-și descarce siguranță tolba cu noutăți, însă strălucirea de pe fața acesteia o îndemnă s-o iscodească.

— Care sunt veștile? Văd pe fața ta că ești pe punctul de a exploda.

Wanda chicoti—sau, cel puțin, sunetul era foarte asemănător cu al unui chicot, aproape ca al unei fetișcane—se gândi Marty. Niciodată n-o mai văzuse pe Wanda atât de fericită.

— O, Marty! spuse ea. E adevărat, sunt pe punctul de a exploda. Apoi trase aer adânc în piept și continuă. Tocmai vin de la Dr. Watkins. O să am un copil!

La exclamația spontană de bucurie ce se desprinsese de pe buzele lui Marty, „O, Wanda!”, aceasta continuă:

PROMISIUNEA NECLINTITĂ A IUBIRII

— Dr. Watkins spune că nu vede niciun motiv pentru care să nu pot duce sarcina asta. Niciun motiv pentru care copilul n-ar trebui să trăiască. Cam este atât de fericit—spune că fiul nostru o să fie cel mai frumos, cel mai puternic, cel mai deștept băiat din tot Vestul.

Wanda chicoti din nou.

— Și când l-am întrebat, „Ce se întâmplă dacă e fată?”, a spus că va fi cea mai frumoasă, cea mai dulce și cea mai grațioasă fată din tot Vestul. O, Marty, sunt atât de fericită, că îmi vine să plâng! Și chiar asta făcu.

Plânseră împreună, fără a se rușina de lacrimile de bucurie ce li se prelingeau pe obraji, ștergându-le cu mâini ce aproape că tremurau de fericire.

— Mă bucur atât de mult pentru tine, Wanda! spuse Marty. Și cu doctorul aici, totul o să meargă bine, sunt sigură. Vei avea în sfârșit copilul pe care ți l-ai dorit atât de mult. Când vei naște?

Wanda oftă.

— O, mi se pare atât de departe ziua aceea. Doar în aprilie.

— Dar lunile vor trece repede. Întotdeauna se întâmplă așa. Și poți avea la dispoziție lunile de iarnă ca să te pregătești. Iarna îți va părea atât de frumoasă! O să treacă atât de repede, încât te vei trezi că n-ai reușit să faci tot ce ți-ai propus.

— Sper să fie așa. Marty, poți să-mi arăți modelul de la jerseul pe care l-a purtat Arnie duminica trecută? Mi-ar plăcea să fac și eu unul.

— Sigur. N-o să-ți ridice niciun fel de problemă.

Servindu-se cu cafea și prăjiturele, Marty și Wanda cercetară modelul—Wanda luând notițe, în timp ce Marty îi arăta jerseul, explicându-i modelul croșetat.

După-amiaza se scurse repede, și când Arnie și Clare se treziră din somn, Wanda realizează că se făcuse timpul să plece.

O trimiseră pe Missie să-l roage pe Clark, ocupat cu descărcatul grânelor din căruță într-o ladă, să aducă atelajul Wande. Clark se mobiliză de îndată și, cu o ultimă îmbrățișare și urări de bine, Wanda plecă în drumul ei.

Marty îl însoți pe Clark înapoi la lada cu grâne.

— Wanda are cea mai bună veste, îi spuse ea cu entuziasm. În sfârșit va avea copilul pe care și l-a dorit atât de mult. E atât de fericită! Oh, mă rog ca totul să meargă bine de data asta.

Ochii lui Clark prinseră a străluci. Marty continuă.

— Iar Cam spune că dacă este băiat, va fi cel mai deștept, cel mai frumos și cel mai bun din tot Vestul; iar dacă este fată, va fi cea mai drăguță.

Ochii lui Clark deveniră gânditori.

— Nu-l cunoști prea bine pe Cameron Marshall, nu-i așa?

— Nu pot spune că l-am cunoscut—l-am văzut de câteva ori la întâlnirile cu cei din vecini. De ce?

Ochii lui Clark deveniră chiar mai serioși.

— E mai degrabă un om ciudat. Se opri. E ceva normal pentru Cam să creadă că băiatul său va fi cel mai deștept, fata, cea mai drăguță. E în firea lui. Așteptă un moment. Cred că acesta a fost și motivul pentru care s-a căsătorit cu Wanda. A considerat că Wanda este cea mai drăguță fată pe care pusese vreodată ochii—asa că trebuia să fie „a lui”. Problema cu Cameron Marshall este accentul pe care-l pune pe „al meu este cel mai bun”. Țin minte că odată Cam a văzut un cal frumos. Trebuia să-l aibă, considerând că era ceva mai bun decât oricare alt cal din împrejurimi. A vândut toate semințele pentru semănat ca să facă rost de calul acela. I-au trebuit ani ca să recupereze pierderea, dar avea un cal mai arătos decât oricine altcineva. Probabil că a considerat că merită.

— I-ai văzut vreodată căruța? Vopsită și ornamentată cu plăcuțe de metal. Ar fi putut avea o casă mai mare. Cu câțiva ani în urmă, bărbații din împrejurimi s-au gândit să fie prietenoși și l-au ajutat să taie bușteni, ca să poată construi. Dar el a văzut căruța despre care-ți vorbeam, așa că a vândut buștenii și a cumpărat-o—iar el și Wanda încă locuiesc în încăperea aceea mică. După cum gândește Cam, o casă aparține femeii, nu bărbatului. Adesea mi-am dorit să-i treacă prin cap că ar trebui să aibă și cea mai bună casă; se poate să fi reușit să facă ceva în privința asta. Cu siguranță, Wande i-ar fi mult mai ușor—iar acum, că vine și copilul, cu siguranță ar avea nevoie de mai mult spațiu.

Clark își aținti privirea către dealurile din depărtare în timp ce vorbea. Marty nu știuse ce fel de om era Cameron Marshall. O încercă un sentiment de neajutorare când se gândi la Wanda.

— Adesea m-am întrebat ce anume l-ar putea face pe un bărbat să se simtă atât de neîncrezător în propriile forțe, încât să trebuiască să-și demonstreze valoarea cumpărând tot felul de *lucruri*. Ceva în adâncul inimii lui îl tulbură, de aceea se poartă așa.

Clark reveni cu gândurile la momentul de față.

— Sper ca mititelul să fie un frumușel, altfel va fi teribil de greu pentru tatăl său. Zâmbi. N-am vrut să-ți stric bucuria. Sunt sigur că vecinul nostru Cam va avea motive să fie mândru—iar Wanda—sunt cu adevărat fericit pentru Wanda. Cu un copil alături, viața ei va fi plină.

Ziua de iarnă era extrem de geroasă. În timp ce puneă într-o cutie pâine, supă concentrată, legume și prăjituri cu melasă, Marty era mulțumitoare că nu bătea deloc vântul. Ziua era geroasă oricum, iar vântul ar fi făcut-o aproape de nesuportat.

Aflase de dimineață că doamna Larson era bolnavă. Nu părea a fi o simplă răceală sau gripă, ci mai degrabă ceva mult mai serios, iar Marty simți că trebuie să meargă să-și vadă vecina, cu tot gerul ce se instalase în acel ținut.

Nu-i era ușor lui Clark s-o vadă plecând singură, însă dându-și seama că Missie era mult prea mică pentru a îngriji de Clare și de micul Arnie, nu era nimic de făcut decât să rămână acasă cu copiii.

Marty se îmbracă cu haine cât mai călduroase, încercând să facă astfel față frigului de afară. Apoi, luând cu ea cutia, ieși afară, unde Clark o aștepta cu caii înhămați la căruță.

— Să nu stai prea mult, îi spuse el grijuliu; și dacă începe să bată vântul, vino acasă cât de repede poți.

Marty îi promise, aranjă pătura cu grijă în jurul ei și porni.

Drumul, acoperit fiind de albul zăpezii căzute, era greu de urmat

în unele locuri, așa că Marty le dădu frâu liber lui Dan și Charlie, mănându-i mai repede.

Când ferma neîngrijită a familiei Larson îi apărură în față, Marty observă că din coșul casei ieșea doar un firicel subțire de fum.

Nimeni n-o întâmpină în curte ca s-o ajute cu prapionitul călău, așa că-i legă pe Dan și Charlie de o prăjină din apropiere și se grăbi spre casă, cu cutia în mâini.

În timp ce se apropia, observă mișcându-se ușor perdeaua nespălată și zdrențuită de la una dintre ferestre. La bătaia în ușă răspunse Clae, care îi făcu semn să intre în casă.

Nandry spăla vase murdare într-o cratiță cu apă la fel de murdară. Locul în care fusese lăsată mătura boantă dădea de înțeles că Clae o folosise, în încercarea de a mătura podeaua.

Ei bine, cel puțin își dădeau interesul, se gândi Marty mulțumitoare. După ce le salută pe fete, se întoarse spre soba aproape rece. Camera era și ea rece, prea rece, făcând-o să se înfioare, în ciuda faptului că încă nu-și dăduse jos haina.

Se uită sub capacul sobei, dar văzu o singură bucată de lemn umed mocrind în focar și producând nimic altceva decât un firicel subțire de fum.

— Unde sunt lemnele? întrebă ea.

Clae răspunse:

— Nu mai avem. Tata nu le-a tăiat, iar noi n-o putem face.

— Aveți topor?

— Da. Un fel de topor.

Marty descoperi la ce „fel de” topor se referise fata, când ajunse la lemnele împrăștiate ce constituiau rezerva lor sărăcăcioasă pentru iarnă. Niciodată nu mai văzuse o unealtă atât de tocită și hărbuită. Cu mare greutate reuși să taie destule lemne, cât să pornească un foc care să alunge frigul din casă.

După ce aprinse focul și puse ibricul cu apă la fiert, se duse să vadă pe doamna Larson.

Femeia zăcea ghemuită sub câteva pături, pe un pat îngust, în cealaltă cameră a casei. Marty fu mulțumită că cel puțin nu erau

împrăștiate haine prin cameră. Apoi realizează cu disperare faptul că, probabil, toate hainele pe care le aveau se aflau pe ele, într-un efort de a se proteja de frig. Doamna Larson zăcea palidă și liniștită sub păturile neîndestulătoare.

De ce nu m-am gândit să aduc o plapumă? se muștră Marty; și chiar în momentul în care-i trecu acest gând prin minte, observă cum un fior străbătu trupul doamnei Larson. Marty se apropie de pat, dând la o parte cu mâna-i caldă șuvițele de păr de pe fața trasă și palidă.

— Cum te simți?

Doamna Larson încercă să răspundă, însă abia reuși să șoptească ceva.

— Îți aduc imediat puțină supă caldă, spuse Marty, și se grăbi înapoi la bucătărie ca să pună supa la încălzit. Se duse apoi afară la căruță și se întoarse cu pătura cu care se învelise pe drum ca să se ferească de ger. Încălzi pătura în fața sobei, apoi se întoarse la doamna Larson și o înfășură bine în jurul trupului care-i tremura.

Curând, supa se încălzi, iar Marty îi ceru lui Clae un castron și o lingură. Scoase pâinea din cutie și o dădu fetei.

— Ce-ar fi ca tu și Nandry să vă serviți cu supă, cât mai este caldă, și să luați și niște pâine? spuse ea.

Privirea flămândă din ochii fetelor o asigură că vor pune de îndată în practică sugestia ei.

Marty îi duse doamnei Larson supa fierbinte. Își dădu seama că femeia era deja prea slăbită pentru a putea mânca singură și speră că nu va obiecta dacă se va oferi să o hrănească ea însăși. N-avea pentru ce să se îngrijoreze. Doamna Larson acceptă flămândă mâncarea, cu privirea plină de recunoștință.

— Fetele, șopti ea.

— Mănâncă și ele, răspunse Marty.

Doamna Larson se relaxă.

Marty vorbi în timp ce o hrănea, înghițitură după înghițitură.

— Îmi pare rău că nu te simți bine. Nu am aflat decât astăzi. Jedd ar fi trebuit să treacă pe la noi și să ne spună, și am fi venit mai repede. E bine că ai în fetele tale un ajutor de nădejde. Când am

intrat, Nandry spăla vasele și Clae mătura podeaua. Cred că sunt o mare mângâiere pentru tine—fetele tale.

Ochii doamnei Larson parcă prinseră viață. Dădu ușor din cap. Marty știa că-și iubea mult fetele.

— Cred că e o perioadă grea pentru tine. O femeie nu poate suporta să fie nevoită să stea în pat—să nu poarte de grijă familiei. Te simți parcă inutilă, dar Dumnezeu știe exact cum te simți—de ce această boală? Întotdeauna există un motiv pentru care El îngăduie astfel de lucruri, deși noi nu putem vedea întotdeauna care este acesta. Sunt sigură că și pentru situația asta există un motiv. Într-o zi, poate că-l vom afla.

Supa era pe terminate, însă doamna Larson făcu semn că îi este suficient. Marty nu-și dădu seama dacă se săturase sau era doar obosită. Mai apoi, doamna Larson vorbi. Mai rar la început, însă, treptat, cuvintele ei se prelinseră unul după altul, dând voce unor gânduri ce trebuiau rostite. Respira cu greutate, iar efortul pe care-l făcea vorbind o secătuia, însă trebuia să vorbească.

— Fetele mele, spuse ea, fetele mele n-au avut niciodată nimic, nimic—și nu asta vreau pentru ele. Tatăl lor nu e un om rău, dar nu poate înțelege lucrurile cu care se confruntă fetele. Eu m-am rugat—m-am rugat ca Dumnezeu, cumva, să le ofere o șansă. Doar o șansă, asta cer. Eu—nu mai contez acum. Mi-am trăit viața. Și totuși, nu spun că îmi doresc să mor—mi-e frică de moarte. Nu am fost o femeie bună, Marty. Nu am dreptul să-I cer lui Dumnezeu vreun lucru, dar nu cer pentru mine—doar pentru fetele mele. Crezi că Dumnezeu îmi aude rugăciunile, Marty? Nici măcar n-aș fi îndrăznit să mă rog; dar fetele mele—ele au nevoie—și se opri zguduită de un hohot de plâns.

Mâna lui Marty mângâie mâna slabă ce strângea pătura.

— Bineînțeles că aude, rosti ea cu convingere.

Doamna Larson o privi ca și cum o mare povară i s-ar fi luat de pe inimă.

— Le-ar putea arăta dragoste copiilor unei femei păcătoase? Ochii ei implorară ca răspunsul să fie unul liniștitor.

— Da, spuse Marty. El le iubește pe fete și le va ajuta. Sunt sigură c-o va face. Însă, doamnă Larson, El te iubește și pe tine, și vrea să te ajute. El te iubește, fii sigură de asta. Știu că ești o păcătoasă, dar toți suntem la fel. Sfânta Carte spune că toți suntem păcătoși și ne ținem de păcatul nostru ca și când acesta ar avea vreo valoare, dar nu are. Trebuie să renunțăm la el și Dumnezeu îl va lua de la noi și-l va pune într-un morman de păcate, pe care le-a purtat Isus în ziua când a murit. Nu bunătatea noastră este lucrul care ne face vrednici să împărțim cerul cu El. Ci credința noastră. Noi doar—ei bine, noi doar spunem: „Mulțumesc, Doamne, că ai murit, și curăță-mă pe dinăuntru, ca să pot intra în cerul Tău”—și El o va face. El ia acest suflet murdar și-l curăță, și-l face să strălucească pentru ceruri. Asta face El, doar ca răspuns la rugăciunea noastră de cerere. Vrei să te rogi, doamnă Larson?

Femeia păru surprinsă.

— Nu m-am rugat niciodată. Nu pentru mine—doar pentru fetele mele. Nici n-aș ști ce să-I spun.

— Ce mi-ai spus mie. Marty vorbi cu blândețe. Spune-I doar că ai renunțat la păcatele tale, că nu mai vrei să le porți și roagă-L să te scape de ele. Apoi mulțumește-I pentru dragostea și pentru curățirea Lui.

Doamna Larson ezită un moment, însă mai apoi își începu scurta rugăciune. Cuvintele, la început șovăielnice, deveniră treptat mai hotărâte și sigure. Când Marty deschise ochii scăldați în lacrimi, fu întâmpinată de un zâmbet slab, însă încrezător, și cu o pereche de ochi la fel de înlăcrimați.

— A făcut-o! exclamă doamna Larson. A făcut-o!

Marty îi strânse mâna doamnei Larson și își șterse lacrimile.

— Bineînțeles că a făcut-o, șopti ea. Și va răspunde și la cealaltă rugăciune a ta. Nu știu cum, dar sunt sigură că o va face.

Se ridică. Soarele se grăbea către apus, și Marty știa că trebuie să se îndrepte spre casă.

— Doamnă Larson, trebuie să plec imediat. I-am promis lui Clark că n-o să întârzii, dar aș vrea să știi un lucru. Dacă ți se va întâmpla

JANETTE OKE

ceva—și trag nădejde că în curând vei fi din nou pe picioare—însă, dacă ți se va întâmpla ceva, o să fac tot ce-mi stă în putință ca fetele tale să aibă o șansă.

Doamna Larson rămase tăcută. Părea că-și ține răsuflarea, dar Marty observă mai apoi că femeia era prea emoționată ca să mai poată vorbi.

Din nou, ochii i se umplură de lacrimi.

— Mulțumesc, o, mulțumesc! repeta întruna.

Marty îi atinse mâna ușor și ieși din cameră. Trebuia să se grăbească acasă, pentru ca soțul ei să aibă suficient timp ca să se întoarcă aici cu un transport de lemne de foc și o pătură caldă.

CINCI

Vești îmbucurătoare

Marty isprăvi de peticit una dintre salopetele lui Clare și o puse deoparte. Era prea devreme ca să înceapă pregătirile pentru cină. Își lăsă gândurile să zăbovească la câteva dintre evenimentele din ultimele luni.

O vizitase pe doamna Larson de câteva ori. Ma Graham și alte femei din vecini mergeau la fel de des, pentru a avea grijă de femeie și de nevoile familiei. Deși doamna Larson se odihnea plină de mulțumire pentru nou descoperita pace, femeia continua să devină din ce în ce mai slăbită și, în inima lor, știau cu toții că luptau pentru o cauză pierdută.

Marty se forță să se gândească la lucruri mai îmbucurătoare.

Primăvara va veni curând și, odată cu ea, doi copilași—în luna aprilie. Marty era atât de bucuroasă pentru viitoarele mămică și se ruga ca totul să meargă bine.

Primul copil care se va naște va fi al Wande. Wanda, care pierduse deja trei copii și își dorea atât de mult un copilăș, merita din plin să aibă parte de această bucurie. Acum, că aveau doctor, Wanda avusese curajul să încerce din nou.

— Te rog, Doamne, fă ca de această dată totul să meargă bine, se ruga Marty de câteva ori pe zi.

Al doilea copil care urma să se nască era al lui Sally Anne. Acest prim nepot al lui Ben și Ma va fi foarte special.

Sally Anne, de asemenea, se așteptase să devină mamă mai devreme, însă nu dusesese până la termen prima sarcină. Însă de data asta, lucrurile au mers bine, și ziua nașterii se apropia cu pași repezi. Marty știa că Sally Anne nu era singura care număra zilele.

În timp ce se gândea la promisiunea unor vieți noi pe care le va aduce cu sine luna următoare, ochii i se opriră asupra micuților care stăteau înaintea ei.

Missie îmbrăca o pisicuță în hăinuțele unei păpuși. După multă muncă de convingere din partea lui Missie, Marty fusese de acord să îngăduie în casă un pui de pisică. Missie l-a numit Miss Puss și îl trata ca pe un bebeluș. Niciodată o pisicuță nu s-a bucurat de mai multă dragoste și mângâiere ca Miss Puss. Marty se întreba dacă Miss Puss nu s-ar fi bucurat și de câteva momente de liniște.

Clare pune cuburi unul peste altul, străduindu-se să construiască un grajd. Cuburile se răsturnau în repetate rânduri peste nefericitele fire de paie smulse din mătură, ce reprezentau animalele sale, micuțul fiind nevoit să reia toată munca de la început.

Arnie, care de acum stătea singur în șezut, îl privea atent pe Clare, fiind în special fascinat de zgomotul iscat de cuburile căzute. Asta stârnea un șuvoi de bolboroseli pline de încântare din partea lui Arnie, în timp ce se legăna entuziasmat înainte și înapoi.

Clare încerca să-i explice micului Arnie care dintre firele de paie erau caii, care erau vacile, vițeii și purceii. Arnie asculta cu ochii căsați și țipa încântat ca răspuns la explicațiile fratelui său.

La lătrăturile lui Ole Bob, camera prinse viață. Clark se întorcea din oraș. Marty nu se așteptase să apară decât peste o oră. Se ridică repede și privi la ceas ca să vadă dacă nu cumva văzuse greșit ora. Nu, era devreme.

Clare sări în picioare, cu fața și vocea pline de căldură.

— Tati e acasă! strigă el, lăsând să cadă cuburile care pe unde, fără a-i mai păsa de soarta cailor și vacilor de paie.

Marty era pe punctul de a-l chema înapoi ca să-și strângă jucăriile,

dar se răzgândi. Putea să le adune când va veni în casă pentru cină. Acum era important pentru el să-și salute tatăl.

Missie, ținând cu grijă în brațe pisicuța învelită în pătură, se îndreptă și ea către ușă ca să-l vadă pe Clark.

Numai Arnie rămase părăsit pe covoraș, incapabil să se implice în întreaga activitate a familiei.

— Sunt sigur că Arnie e necăjit! strigă Clare, alergând prin bucătărie.

— Ce vrei să spui? Marty trebui să strige după el, ca să se facă auzită.

— El nu poate fugi, răspunse peste umăr băiețelul și ieși trântind ușa după el.

Marty zâmbi și se duse să-l ridice pe Arnie.

— Ești necăjit? îl întrebă ea pe copil, în timp ce-l ridica de jos.

Arnie nu arăta necăjit—puțin uimit de toată acea forfotă instantanee, însă mulțumit. Un zâmbet fericit îi lumină fața în timp ce Marty îl luă în brațe. Îl sărută pe obraz și se duse la fereastra bucătăriei.

Se așteptase să-i vadă pe Clare și pe Missie urcându-se în căruță alături de Clark până la grajd, însă fu surprinsă să constate că toți trei veneau împreună spre casă pe cărăruie. Copiii săltau pe lângă tatăl lor, pălăvrăgind zgomotos, într-un efort de a se face, fiecare, auzit.

Și Clark părea entuziasmat. Marty se duse la ușă ca să-l întâmpine.

— Vești bune! aproape că strigă el, prinzând-o de talie și învârtind-o pe ea și pruncul în jurul bucătăriei. Marty îl ținu strâns pe Arnie, care se bucura imens de toată mișcarea asta.

— Pentru Dumnezeu, Clark! spuse ea când își recăpătă suflul, ce s-a întâmplat?

Clark râse și o trase aproape. Micuțul întinse mâna și-l apucă strâns pe tatăl său de cămașă.

— Am vești extraordinare, spuse Clark. Am făcut rost de un învățător.

— Un învățător!

— Da. La toamnă, mica școală va fremăta de învățătură și sunet de

clopoțel. Ai auzit, Missie? Se opri ca s-o ridice pe fetiță și s-o învârtă în aer.

— Am făcut rost de un învățător. La toamnă poți începe școala, ca o mare domnișoară ce ești.

— Domnișoarele mari nu mai merg la școală, răsă Marty. Apoi, gata să explodeze, se prinse de brațul soțului ei. O, Clark, oprește-te o clipă și povestește-ne tot ce ai aflat! O, asta e o veste minunată! Gândește-te, Missie, un învățător pentru școala ta! Nu e pur și simplu extraordinar? Cine este, Clark, și de unde vine?

— Este un bărbat, domnul Wilbur Whittle, și vine dintr-un oraș din Est—nu-mi amintesc acum numele orașului—dar e tare învățat. Predă de opt ani, dar a vrut să vadă Vestul.

Missie începu să realizeze în sfârșit semnificația acestui intens entuziasm.

— Ce bine! Ce bine! strigă ea, bătând din palme. Mă duc la școală. O să citesc și o să desenez și toate celelalte.

— Și eu, spuse Clare.

— Tu nu, Clare, spuse Missie, cu un ton de superioritate. Tu ești prea mic.

— Nu sunt, o contrazise Clare. Sunt aproape la fel de mare ca și tine.

Marty nu era sigură unde s-ar fi isprăvit ciondăneala, dacă n-ar fi intervenit Clark.

— Hei, spuse el, ridicându-l pe Clare, sigur că vei merge și tu la școală, dar nu acum. Mai am nevoie de tine ca să mă ajuți la muls și la treburile de prin jurul casei. Peste vreo doi ani poate că mă voi putea lipsi de ajutorul tău, atunci Arnîe va fi mai mare și îi va da el o mână de ajutor tatălui său.

Clare se liniști. O s-o lase pe Missie să meargă la școală. El o să se sacrifice. Era nevoie de el acasă.

Agitația pe care o declanșaseră veștile fu greu de controlat, însă în cele din urmă se mai potoli. Marty îl puse pe Arnîe în scaunul său, dându-i în mână o coajă de pâine ca s-o molfăie. Clare se duse cu Clark să îngrijească de cai și să vadă de celelalte treburi. Missie își

PROMISIUNEA NECLINTITĂ A IUBIRII

scoase pisica din pătură, explicându-i cu gravitate că nu va mai putea să se joace la fel de mult. Era mare de-acum și trebuia să meargă la școală. Apoi își pregăti cea mai bună rochiță, ciorapi curați și încălțările de duminică—cu cinci luni și jumătate înainte de vreme.

Marty se apucă de pregătirile pentru cină cu inima cântând de bucurie. Toamna asta vor avea școală. Missie va avea parte de mult râvnita educație. Oare Nandry și Clae vor avea aceeași șansă? Marty își promise din nou că va face tot ce-i va sta în putere pentru a se asigura că așa va fi.

ŞASE

Copilaşul Wandei

Soarele călduţ de aprilie învăluia pământul cu razele lui, făcând să dispară şi ultimele urme de zăpadă şi chemând la lumină brânduşe şi păpădii. Marty savura din plin soarele de primăvară, gândindu-se de pe acum la zilele pe care le va petrece semănându-şi grădina şi ocupându-se de florile de vară.

Copiii îşi petreceau de-acum timpul afară, la soare. Clare mergea cu Clark ori de câte ori avea ocazia, iar Missie avea o plăcere deosebită să-l îmbrace pe micul Arnie şi să-l scoată la joacă. Când se sătura să-i mai poarte de grijă, îl aducea în casă şi se întorcea afară ca să scormonească petecul de pământ pe care-l numea „grădina mea”. Marty îi dăduse câteva seminţe şi deja îşi făcuseră apariţia câteva firicele verzi, semn că produsul final va fi o gulie sau o salată. Missie nu se putea stăpâni să le lase în pace şi adesea era admonestată pentru că le scotea din pământ, doar ca să vadă ce mai fac. „Grădina” ei ar fi fost mult mai rodnică dacă n-ar fi existat aceste periodice obstacole.

Marty abia se stăpânea să-l roage pe Clark să sape pământul în grădină, amintindu-şi să nu se grăbească. Noapţile erau încă răcoroase, iar primele plante ar putea fi distruse de îngheţ. Totuşi, îi era greu să aştepte.

Pentru a nu deveni prea nerăbdătoare în acest timp de aşteptare, Marty folosea fiecare minut disponibil tricotând două şaluri pentru

bebeluși. Unul era pentru micuțul Wandei, iar celălalt pentru al lui Sally Anne. Missie era încântată să vadă cum șalurile capătă formă, iar la un moment dat chiar adăugă câteva ochiuri făcute cu mânuța ei. Marty fu nevoită să-i interzică să mai facă acest lucru fără permisiunea ei. Apoi desfăcu ochiurile adăugate de Missie și îi dăruî copilei propriul ei set de tricotat.

În timp ce Marty aștepta să se fiarbă cartofii pentru cină și adăuga încă câteva rânduri la ultimul șal, Ole Bob salută cu zarvă mare un nou venit. Marty nu-l mai auzise niciodată atât de agitat. Când se uită pe fereastră la călărețul ce se apropia, înțelese de ce. Niciodată nu văzuse un călăreț mai agitat. Omul stătea aplecat peste animal, folosind unul dintre frâie în loc de biciușcă și mișcându-și ritmic picioarele ca și când, prin acțiunea sa, ar fi putut accelera viteza animalului. Calul, deja plin de spume, respira greu și se silea să alerge mai repede.

În timp ce călărețul intră în grabă mare pe poartă și își îndreptă spatele, Marty putu observa că era Cameron Marshall.

Clark își făcu și el apariția și prinse de unul dintre frâie, în timp ce omul coborî de pe cal. Abia putea sta în picioare și fu nevoit să se rezeme de gard. Gândurile lui Marty zburară de îndată la Wanda, simțind cum o cuprinde îngrijorarea. Dădu să iasă în grabă din casă, însă tocmai atunci intrară Clark și Cam.

Se uită la Clark, simțind că acesta îi intuiește întrebarea nerostită, ceea ce și făcu, răspunzând repede, pentru a-i liniști temerile.

— Wanda este bine. Au început durerile și doctorul se află acolo— dar este puțin speriată și vrea să te aibă alături. O să pregătesc căruța și Cam poate veni cu tine. O să-i aduc eu calul mai târziu. Acum are nevoie de odihnă. Deja a fost în oraș și înapoi, iar acum aici.

Marty privi la calul plin de spume, epuizat. Deci acesta era calul mult râvnit al lui Cam Marshall. Nu arăta cine știe ce chiar acum, dar poate că Clark va reuși să-l „pună pe picioare”.

— Aduc imediat căruța, spuse Clark, și luă cu el animalul ajuns la capătul puterilor. Marty știu că lui Clark îi vor trebui câteva ore ca să-l aducă în formă.

— Haide înăuntru, îi spuse Marty omului ce stătea în fața ei.

Trebuie doar să-mi adun câteva lucruri.

El o urmă, cu toate că ea se întreba dacă omul își dădea seama ce face.

— Stai aici, adăugă Marty. Împinse cratița cu cartofi fierți în partea din spate a sobei. Carnea din cuptor răspândea o aromă delicioasă, iar Marty simți că îi este foame, în ciuda minții ei agitate. Turnă cafea într-o cană și i-o întinse lui Cameron.

— O vrei cu lapte și cu zahăr? întrebă ea.

El dădu din cap. Marty se întreabă dacă de obicei prefera cafeaua simplă sau era acum prea preocupat pentru a se mai putea gândi la asta.

— Bea cafeaua până termin pregătirile.

El făcu ce i se spusese, deși mintea nu prea părea a-i fi acolo.

Marty se duse repede în dormitor și începu să pună câteva lucruri într-o geantă. Va trebui să-l ia pe Arnie cu ea, în cazul în care va trebui alăptat. Pe ceilalți doi îi va lăsa cu tatăl lor.

Pe când termină de luat tot ce avea nevoie și-l îmbracă pe micuț, Clark se afla deja în bucătărie, vorbind cu Cameron. Marty observă cu ușurare că musafirul își băuse cafeaua. Poate că asta cel puțin îl va ține pe picioare.

Clark o ajută să care lucrurile la căruță, unde Arnie fu pus într-o cutie mică umplută cu fân și plasată într-un colț al căruței, cutie instalată acolo tocmai cu acest scop. Apoi Marty se urcă, iar Clark îi înmână frâiele. Cameron nu obiectă la faptul că Marty urma să mâne caii. Ea răsuflă ușurată, gândindu-se la cum socotea Clark că, în starea în care se afla, Cam ar fi mânat caii mai tare decât ar fi fost necesar. Doctorul se afla deja acolo, așa că Marty va avea grijă. Chiar știind acest lucru, Marty îndemnă caii la trap și călătoria avu loc într-un ritm destul de alert. Wanda și-o dorise lângă ea. Avea de gând să ajungă acolo.

Când ajunseră la căsuța familiei Marshall, Cameron deja se liniștise și părea a fi din nou în control.

O ajută pe Marty să coboare din căruță, i-l încredință pe Arnie și puse jos geanta cu lucrurile pregătite, promițând că o va aduce în casă după ce va avea grijă de cai.

Marty se grăbi să intre în casă. Îl puse pe Arnie pe podea, pe haina ei, promițându-și că mai târziu va face cumva să aducă cutia cu fân din căruță pentru el.

Se duse la patul care se afla în spatele singurei încăperi. Doctorul nu-i dădu prea multă atenție, fiind preocupat de starea Wande.

— Pot să vorbesc cu ea? șopti Marty.

— Sigur, răspunse el. Liniștește-o, dacă poți.

Marty dădu din cap. Se strecură la căpătâiul patului și privi în jos la fața palidă a Wande.

— Sunt aici, rosti ea încet.

Wanda se luminează la față.

— Ai venit. Mă bucur atât de mult! Marty, mi-e teamă. Dacă... însă Marty n-o lăsă să continue.

— Totul o să fie bine, spuse ea. Doctorul este aici. Nu va mai trece mult și o să ții în brațe pe frumosul sau frumoasa pe care i-ai așteptat de atâta timp. Liniștește-te și ascultă cu atenție ce-ți spune doctorul să faci. El știe tot ce trebuie știut despre cum se nasc copiii.

Wanda păru convinsă.

— O să încerc.

— Bun! Acum o să pregătesc ceva de mâncare pentru soțul tău și pentru doctor. Ține minte că sunt aici, dacă ai nevoie de mine.

Wanda dădu ușor din cap, apoi închise din nou ochii.

Marty îi strânse mâna și plecă să vadă ce ar putea pregăti pe lângă carnea și pâinea pe care le luase de acasă. Era bucuroasă că Arnie dormea.

Cina fu pregătită și servită. Doctorul se retrase un moment de lângă bolnavă pentru a sorbi o ceașcă de cafea și pentru a mânca o bucată de pâine cu carne rece. Marty observă o urmă de îngrijorare pe fața lui. Lucrul acesta o tulbură într-atât, încât curăță masa și spală vasele cu mișcări stângace.

Mica încăpere părea înțesată de oameni și anxietate. Cameron ieși afară, agitându-se încoace și încolo sub cerul liber. Marty găsi un moment în care îl întrebă în șoaptă ceva pe doctor.

— Ar fi trebuit să nască până acum, răspunse el franc. Nu-mi

place. Copilul e mic și face destul de greu față efortului. Mi-e teamă că nu va avea suficientă putere. Mă gândesc să trimit după doamna Graham. Sper să n-am dreptate, dar mă tem că imediat ce copilul va veni pe lume, va trebui să facem tot ce putem ca să-l păstrăm cu noi.

Marty înălță în tăcere o rugăciune, cu ochii inundați de lacrimi.

— O să-l trimit pe Cam.

Își șterse cu grijă orice urmă de lacrimi. N-avea rost să-l alarmeze și mai mult pe Cameron. Ieși în aerul răcoros al nopții și-l găsi șezând pe butucul de tăiat lemne, cu capul sprijinit în mâini.

— Cam, spuse Marty. El o privi îngrijorat.

— Doctorul spune că ar vrea s-o aibă pe Ma Graham aici, doar ca ajutor, pentru ca unul dintre ei să aibă grijă de Wanda, iar celălalt de copil când se va naște. Doctorilor le place să lucreze cu ajutoare, iar eu nu știu nimic despre moșit. Poți lua căruța. Doctorul spune că e timp destul.

Cameron se ridică. Păru ușurat de faptul că putea face și el ceva.

Marty se întoarse în casă și auzi căruța părăsind curtea.

Bun, se gândi, mâine caii așa cum trebuie.

Lunga noapte se scurse încet. Cameron se întoarse cu Ma, iar Ma îl înlocui pe doctor, în timp ce acesta sorbi o ceașcă de cafea și își dezmoțî oasele, plimbându-se prin curtea fermei.

Marty mai făcu o cafea, o consolă pe Wanda și-l hrăni pe Arnie. Nu avea unde să se întindă. Se uită cu invidie la Arnie cum se odihnea în cutia cu paie.

În cele din urmă, chiar înainte ca soarele să dea binețe lumii la răsărit, noua ființă își făcu apariția. Marty se dusesse la cutia cu lemne pentru a pune pe foc și, la întoarcere, auzi plânsetul slab al unui nou-născut.

Wanda, și ea, auzi plânsetul și un murmur plin de bucurie ieși de pe buzele-i palide.

— E băiat, anunță doctorul cu vocea triumfătoare pe care o folosește orice doctor cu această ocazie, însă în timp ce privi la copilul firav, fu conștient de lupta care-i stătea înaintea. Copilul era atât de slăbit de efortul depus pentru a veni pe lume, încât doctorul se temu că fiecare suflare a acestuia va fi ultima.

Îi făcu semn lui Ma să preia îngrijirea Wande și duse fragila ființă la masă.

Marty făcuse cum i se spusese și mutase masa mai aproape de sobă, punând peste ea câteva pături mici pe care să fie așezat micuțul; și acolo, cu trusa medicală deschisă alături, doctorul începu o luptă pentru viață, luptă ce urma să dureze multe ore.

Fu nevoit să folosească în această luptă tot ceea ce învățase până atunci și toată medicația de care dispunea. De două ori crezu că a pierdut bătălia, însă, cumva, o scânteie de viață se aprinse din nou în trupul fragil.

Și așa se face că, douăzeci și opt de ore mai târziu, când Marty și doctorul pleară către casă, Wanda încă își mai avea copilașul alături, iar ochii lui Cameron exprimau o imensă recunoștință și apreciere. Chiar îi promisese doctorului că-i va da calul ca plată pentru serviciile sale.

Ma rămase câteva zile alături de Wanda, până când aceasta va putea să-și poarte singură de grijă. Cameron duse câteva pături în pod, unde-și încropi un pat, iar pentru Ma puse o saltea cu pene pe dușumea.

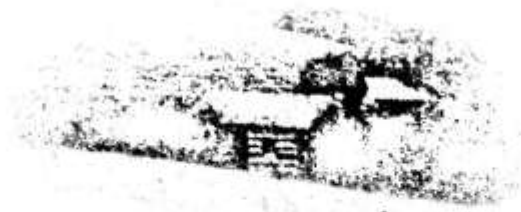
Deja Cameron făcea comentarii laudăroase despre băiat, vorbind despre ce va deveni fiul său și ce lucruri mari vor face împreună.

Marty se întoarse acasă atât de obosită, încât cu greu mai putu mâna caii. Bieții Dan și Charlie își găsiră mai mult singuri drumul spre casă, în ritmul lor.

Clark se bucură de sosirea ei, la fel ca cei doi micuți entuziasmați și un câine pe jumătate turbat de bucurie. Marty aproape că se prăbuși în brațele lui Clark.

— E băiat, spuse ea, și trăiește. Doctorul spune că e în afara oricărui pericol.

Marty se puse în pat alături de micul Arnîe. Îl ținu strâns la piept în timp ce-l alăptă. Fusese atât de cuminte pe tot parcursul acestui calvar. Sărută căpșorul moale și adormi imediat. Așa îi găsi Clark. Copilașul mulțumit, jucându-se cu degetele de la picioarele goale și bolborosind ceva doar pentru sine, iar mămica obosită, cufundată într-un somn adânc.

ȘAPTE

Doamna Larson

Luna aprilie nu aduse cu sine doar viață, ci și moarte. Într-o după-amiază ploioasă de miercuri, Clark și Marty primiră vestea că doamna Larson murise în somn.

Marty era îndurerată de faptul că cea care o găsisese fusese Clae. Sărmana copilă, ar fi trebuit scutită cel puțin de această supărare, însă Jedd nu fusese acasă la acea oră.

Înmormântarea urma să aibă loc ziua următoare. Bărbații din vecinătate meșteriră o cutie simplă de lemn în care fu depus trupul femeii, îmbăiat și curățit cu atenție în vederea îngropării. Marty alese o rochie de-a ei pentru a o îmbrăca pe Tina Larson, iar doamna Stern oferă o pătură care fu aranjată în interiorul sicriului.

Săpatul gropii se vădi a fi o muncă mizerabilă din cauza ploii, însă totul fu gata la ora planificată.

La ora două după-amiaza, căruțele își croiră încet drum către un colț adăpostit de pe terenul lui Jedd, unde fu ținut un scurt serviciu de îngropăciune. Clark și Ben Graham se ocupară de acest lucru.

Inima lui Marty se umplu de durere privindu-le pe cele două fete, strâns lipite una de alta, în ploaie, urmărind cum singura lor sursă de dragoste și mângâiere era coborâtă în țărână. La sfârșitul serviciului de înmormântare, își luă inima în dinți și se duse la Jedd, propunându-i să ia fetele pentru câteva zile, până când lucrurile „se vor mai limpezi”.

— Nu-i nevoie, răspunse el. Acasă este destul de lucru ca să le țină mintea și mâinile ocupate.

Marty simți cum o cuprinde mânia, așa că se întoarse repede, pentru a nu-i da curs. Nu va uita promisiunea pe care i-o făcuse Tinei Larson și va lupta din toată puterea pentru a și-o respecta—dar oare cum va reuși? Școala va începe la toamnă și, cumva, fetele trebuie să fie acolo. O să se roage mai sârguincios. Dumnezeu răspunde în moduri nebănuite la rugăciune, dincolo de imaginația umană. Își mușcă buza pentru a o opri din tremurat, își șterse lacrimile ce se amestecau cu picăturile de ploaie ce-i udau fața și i se alătură lui Clark, care o aștepta în căruță.

Moartea doamnei Larson continua să o preocupe pe Marty. Nu se putea descotorosi de un sentiment de apăsare ce o încerca atunci când se gândea la fete. Știa că bietele copile încercau să facă față unei situații care era prea dificilă chiar și pentru un adult.

Le vizitase pe fete de două ori după înmormântare, ducându-le pâine proaspătă, legume și carne rece. Dar inima îi tresărea îndurerată ori de câte ori se gândea la ele. Se hotărî că o vizită la Ma ar fi tocmai ce are nevoie. Ma o putea ajuta să-și aranjeze puțin gândurile și să găsească ceva care să-l convingă pe încăpățânatul de Jedd să-și lase fetele la școală.

Marty ajunsese să le cunoască pe fete mult mai bine în perioada în care doamna Larson fusese bolnavă. Nandry, cea mai mare dintre ele, era tăcută și retrasă. Marty se temea că s-ar putea să fie prea târziu pentru a o ajuta pe Nandry să iasă din cochilia ei și să devină o domnișoară capabilă să se exprime liber și demn. Clae era ca o floare mititică, lipsită de lumina soarelui. Dacă i s-ar fi dat o șansă, Marty era încrezătoare că micuța își va desface petalele și va înflori. Treptat, Clae renunțase la rezerva pe care o avusese față de Marty, iar aceasta observase că deși Clae era mai mică, adesea ea era cea care dădea tonul.

Marty își ridică bărbia cu hotărâre. Va găsi cumva o modalitate de a-și ține promisiunea. Îl abordă pe Clark la micul dejun.

— E o zi atât de frumoasă, încât m-am gândit să ies cu copiii și să-i fac o vizită lui Ma.

— Bun, răspunse el. Pământul nu este destul de uscat pentru însămânțare. Poți lua căruța. Eu o să mai aleg astăzi semințe, asta dacă pământul se va usca suficient ca să pot planta parcela de jos. Când ești gata, îți aduc căruța.

— Cred că într-o oră vom fi gata, răspunse Marty. Îmi va prinde bine o discuție cu Ma. N-a trecut prea mult de când s-a întors de la Wanda. Mă va ține la curent cu starea băiețelului.

— Și... o îndemnă Clark să continue.

— Și... poate că astfel îmi va povesti despre bebelușul pe care-l așteaptă Sally Anne. Închipuie-ți că trebuie să se simtă deja destul de neliniștită; a cam trecut peste termen.

— Și... spuse Clark din nou.

Marty se uită la el. În regulă—omul își dăduse seama că niciunul dintre aceste motive nu reprezenta scopul real al vizitei pe care i-o făcea lui Ma. Oftă.

— Vreau să vorbesc cu ea despre fetele Larson. Clark, ceva trebuie făcut pentru ele, dar nu sunt suficient de deșteaptă ca să-mi dau seama ce anume.

Clark dădu la o parte castronul în care fusese terciul de ovăz și se ridică de la masă ca să ia ibricul cu cafea. O servi pe Marty cu a doua ceașcă, își reumplu cana și duse ibricul la loc, pe sobă.

Deci asta este, păreau a spune ochii lui, însă sorbi tăcut din cafea. În cele din urmă, vorbi:

— Jedd Larson este, într-adevăr, un om încăpățânat. Se pare că până nu va considera el însuși că fetele au nevoie de educație, nu există șanse ca cineva să-l facă să se răzgândească.

— Știu asta. O, îmi doresc să fi existat vreo modalitate de a-l convinge. Crezi că va ajuta la ceva dacă vei sta de vorbă cu el, ca de la bărbat la bărbat?

Clark dădu din cap.

— Jedd n-a prea plecat urechea până acum la cele ce i-am spus.
— E josnic, spuse cu supărare Marty, pur și simplu josnic.
— Nu uita că fetele acelea îi gătesc și îi spală hainele.
— Totuși, nu este drept.
— Poate că va trebui să te rogi ca Domnul să trimită o nouă doamnă Larson. Ochii lui Clark licăriră șăgalnic, însă ai lui Marty scăpărară.

— Nu i-aș dori nimănui să aibă o astfel de soartă—nici dacă mi-ar fi cel mai rău dușman.

Clark zâmbi doar și se ridică.

— Nu-mi pot imagina nicio altă porțiță de scăpare, spuse el. O să-ți aduc căruța. Clare, haide să pregătim caii. Și tu, Arnie, vino cu tati.

Amândoi băieții răspunseră ofertei—Clare îndreptându-se hotărât spre ușă, și Arnie ridicându-și mâinile ca să fie luat în brațe.

Marty se grăbi să curețe masa și să spele vasele. Missie se hotărî însă că era rândul ei să spele, lucru ce încetini procedura, însă Marty știa că merită să mai aștepte, încurajând astfel inițiativa micuței.

Ma fu bucuroasă să-i vadă și îi invită degrabă în casă, unde copiii îi primiră cu drag pe micuții familiei Davis și-i luară la joacă. Nellie se oferi să aibă grijă de micul Arnie, iar Marty îi acceptă oferta cu recunoștință.

Ma și Marty se așezară la povești, servind câte o ceașcă de cafea și chec cald cu nuci.

— Cum este micuțul Wandei?

— Micuț—dar plin de energie. Are putere să lupte, te asigur.

— Ce nume i-au dat până la urmă? Marty zâmbi, amintindu-și lunga listă cu nume din care Cam și Wanda încercaseră să aleagă.

— Everett Cameron DeWinton John.

— Cam multe pentru o mână de om.

— Așa se pare, dar poate că într-o zi i se vor potrivi.

— Mă bucur atât de mult că este bine, spuse Marty cu ardore. Wanda ar fi fost distrusă dacă ar mai fi pierdut încă un copil.

Ma fu de acord.

PROMISIUNEA NECLINTITĂ A IUBIRII

— Ce mai face Sally Anne?

— E bine, dar s-a cam săturat de așteptat. Ai impresia că nu se mai termină. Am fost ieri pe la ea. Până și leagănul pe care l-a făcut Jason a fost aranjat cu pături, iar Sally Anne abia așteaptă să vadă pătuțul ocupat. Nu cred, totuși, că timpul i se pare la fel de lung cum mi se pare mie. Niciodată nu mi-am închipuit că voi fi atât de emoționată de venirea unui micuț.

— O să moșești tu copilul?

— Ferească Dumnezeu! O să-l chemăm pe doctor. E amuzant—am moșit atâția copii în viața mea, iar la acesta, numai gândul venirii lui pe lume mă sperie de parcă aș fi un mânz pentru prima oară în hamuri. Ne-am hotărât să-l trimitem pe Tommie după doctor încă de la primul semn. Te asigur că voi răsufla ușurată când se va termina toată povestea asta.

Marty aprobă. Și ea va răsufla ușurată. Se întrebă cum ar fi să-și vadă propria fiică născând. Trebuie să fie greu—cunoscând durerea, dar neputând să fii părtaș la ea. Se gândi că atunci când va veni rândul lui Missie, ea va fi chiar mai emoționată decât Ma. Îndepărtă gândul și schimbă subiectul.

— Ma, am venit de fapt pentru altceva. Știi că i-am promis Tinei Larson că voi face tot ce-mi stă în putință ca Nandry și Clae să aibă șansa de a merge la școală, iar Jedd—ei bine, mă tem că nu va fi de acord cu așa ceva. Mai sunt doar câteva luni până când școala își va deschide porțile, iar Jedd Larson susține că fetele lui nu au nevoie de școală.

Marty se uită neajutorată la Ma.

— Ce putem face ca să-l determinăm să se răzgândească?

— Bănuiesc că nu prea există ceva care să-l facă pe Jedd Larson să-și schimbe părerea. În ce mă privește, nici măcar nu știu cum aș putea să-l abordez. Nu prea are el multe în cap, dar ce are, susține cu strășnicie.

— Așa este, oftă Marty, jucându-se cu ceașca de cafea. Nu prea existau șanse să-și respecte promisiunea. Ce putea face? Se rugase de nenumărate ori, însă Jedd nu părea să dea niciun semnal în favoarea

ideii școlarizării fiicelor sale. Ei bine, va trebui să se roage în continuare. Poate cumva Dumnezeu îi va deschide mintea acelui om neînduplecat.

În timp ce o ajută pe Ma să adune farfuriile, Jason, plin de entuziasm, își făcu apariția la ușă.

— Ma, strigă el, dând buzna fără să bată la ușă sau să salute, Sally Anne crede că a sosit timpul.

— Tom e pe câmp, lângă grajd, îi spuse Ma cuprinsă de agitație; trimite-l după doctor, iar când te întorci, vii cu mine. Apucă o geantă aflată pe un raft, își aruncă un șal pe umeri și ieși din casă aproape alergând.

Abia atunci își dădu Marty seama că geanta luată de pe raftul din colț fusese pregătită pentru această ocazie.

Tom părăsi curtea în galop, iar Ma și Jason plecară la fel de grăbiți, luând căruța familiei.

Marty își adună micuța familie și se îndreptă spre casă. Era sigură că totul va merge bine pentru Sally Anne și copilașul ce se va naște; totuși, se surprinse rugându-se pe drumul către casă.

Mai târziu în acea după-amiază, Tom fu trimis cu vestea bună că Sally Anne născuse cu bine o fetiță, iar bunica și bunicul erau liniștiți acum.

— Imaginați-vă, spuse Tom cu mândrie, de acum sunt Unchiul Tom. Cred că trebuie să-mi fac rost de o colibă.

Marty zâmbi.

— Ce vrei să spui? Întrebă Missie. Nu mai poți locui acasă dacă ești unchi?

Tom trase cu ochiul către Marty.

— Ba da, spuse el, cred că pot. Cred că nu mă vor da afară din casă doar pentru că sunt unchi. În special acum, când sunt un unchi ce face majoritatea treburilor din fermă. Coliba va mai putea să aștepte. Oricum, nu-mi prea arde mie de burlăcie. O să aștept până fac rost de o bucătăreasă și numai după aceea o să mă mut în coliba mea.

Marty realiză deodată că Tommie într-adevăr crescuse și poate că vorbele sale de duh despre propria colibă aveau o însemnătate mult

mai serioasă decât pretindea. Cât de repede creșteau și se schimbau copiii aceștia!

Mintea ei zbură la fetele din vecinătate. Oare exista vreuna suficient de bună pentru tânărul Tom Graham, ce ajunsese să-i fie atât de drag după acea perioadă în care îl ajutase pe Clark la treburile fermei și își petrecuse serile citindu-i micuței Missie? Acum iată-l stând în fața ei, un tânăr în pragul bărbăției. Marty nădăjduia că atunci când va sosi vremea să-și aleagă o mireasă, Tom va găsi o fată vrednică de el.

Tom ședea legănându-l pe Arnie pe picior și se întoarse la subiectul inițial, noua sa nepoțică.

— Încă nu s-au decis ce nume să-i pună. Sally Anne vrea să-i spună Laura, dar Jason și-ar dori mai degrabă Elizabeth. Se pare că a citit o istorisire despre o anume Elizabeth și întotdeauna și-a dorit o fiică cu numele ăsta. Ar mai vrea apoi să o numească și Sally sau Anne. Elizabeth Sally sună cam ciudat. În ce mă privește, eu înclin spre Elizabeth Anne. Ce crezi?

— Îmi place, îl asigură Marty. Cred că e un nume chiar frumos.

— Și mie, se alătură Missie discuției, nerăbdătoare să-și facă cunoscută față de iubitul ei Tom opinia și prezența.

— Atunci, asta este, spuse el. O să-i spun lui Sally Anne că Missie a spus că ar trebui s-o numim pe micuța Elizabeth Anne, așa că Elizabeth Anne trebuie să rămână.

Missie zâmbi larg și cu sfială.

Tom îl puse pe micul Arnie pe podea și se pregăti de plecare.

— Trebuie să plec. Nellie va fi foc și pară dacă voi întârzia la cină și încă mai am ceva treabă de făcut. Cred că în seara asta nu mă prea pot bizui pe bunicul.

Se amuză de propriile cuvinte. Marty zâmbi.

— Transmite-i bunicului dragostea noastră, spuse ea.

Cu o aprobare din cap și un semn de rămas bun, Tom se îndepărtă.

— Îmi place de el, șopti Missie. Cred că după ce voi crește mare, mă voi mărita cu Tommie.

JANETTE OKE

— Copila mea! exclamă Marty. N-ai nici măcar șase ani și vorbești de măritiş. Să nu grăbim lucrurile chiar atât de mult, bine?

— N-am spus că acum, explică Missie. Am spus că atunci când voi fi mare. Mai întâi, trebuie să merg la școală.

OPT

Un răspuns ciudat

Cu chiu, cu vai, primăvara făcu loc verii. Grădina își dăduse roadele, iar soarele cald de vară deveni fierbinte și greu de suportat. Marty se bucura de briza răcoroasă ce venea dinspre dealurile îndepărtate. Însă vara va trece și ea curând, iar toamna le va bate la ușă. Odată cu școala vor veni și pregătirile pentru școală. Corespondența purtată cu domnul Wilbur Whittle îi asigurase că omul nu-și schimbă planurile și că va sosi la sfârșitul lunii august pentru a se familiariza cu oamenii și cu locul, și pentru a pregăti clasa pentru începerea cursurilor.

Fuseseră făcute pregătiri pentru ca noul învățător să locuiască la familia Watley, iar doamna Watley se asigură că cele două fiice de măritat vor lustrui nu doar argintăria familiei, ci și pe ele însele.

Missie număra zilele. Întreaga ei viață era acum plină de gânduri referitoare la noul an școlar. Cum se va îmbrăca, ce va învăța, cu cine se va juca, toate acestea erau puncte importante din agenda ei zilnică.

Avea două regrete profunde. Mai întâi, se gândea că Miss Puss va trebui să se obișnuiască cu orele lungi de absență ale stăpânei sale, iar al doilea regret era că Tommie se declarase prea bătrân pentru a mai merge la școală cu toți copiii din vecinătate. O să-i fie dor de Tommie. Atât de mult își dorise să fie și el acolo. Ar fi fost atât de mândră să

expună în fața clasei o lecție bine învățată, dacă Tommie ar fi fost acolo și ar fi ascultat-o. Ar exersa cu mai multă sârguință citirea și adunarea, dacă el ar fi acolo ca să-i observe priceperea. Însă Tom nu va fi acolo, iar Missie, deși entuziasmată de perspectiva apropiatelor cursuri, se simțea dezamăgită.

Marty era și ea dezamăgită—nu pentru Tom, ci pentru fetele Larson. Școala urma să înceapă doar peste câteva săptămâni, iar în atitudinea lui Jedd Larson nu se produsese nicio schimbare. Marty era pe punctul de a recunoaște că rugăciunile ei fuseseră în zadar.

La rugăciunea de dinaintea micului dejun, Marty se frământa cu aceste gânduri în mintea ei, în timp ce Clark citea textul din Scriptură pentru acea dimineață: „Cereți și veți căpăta; căutați...”

Am cerut, Doamne, și nimic nu s-a întâmplat, Îl admonestă pe Domnul, și imediat se simți vinovată și plină de remușcări. Îmi pare rău, Tată! spuse ea în gând. Cred că sunt cel mai lipsit de credință și mai nerăbdător copil din câți ai. Ajută-mă să fiu mulțumită și să nu încetez să cred.

Clark păru a-i intui starea sufletească, așa că în această dimineață, rugăciunea incluse și următoarea cerere:

— Și, Doamne, știi că nu va mai trece mult și va începe școala, și știi că Marty a promis doamnei Larson că va încerca să facă tot ce-i stă în putință pentru ca fetele să meargă la școală. Numai Tu poți lucra în inima lui Jedd, ca astfel Marty să-și poată respecta promisiunea, Doamne. Noi lăsăm problema în mâna Ta, ca să lucrezi în modul cel mai potrivit și la timpul potrivit.

Marty îi mulțumi în tăcere lui Clark pentru faptul că-i păsa de ceea ce simte. Poate că acum Dumnezeu va face ceva. Adesea se întâmpla așa când se ruga Clark. Imediat se muștrului. Adevărat, Clark părea a fi binecuvântat cu răspunsuri la rugăciuni, însă și ea era copilul lui Dumnezeu; iar Biblia spune că Dumnezeu nu face favoritisme. Dacă rugăciunile lui Clark primeau adesea răspuns, asta se întâmpla pentru că Clark avea mai multă credință. Se hotări să dea dovadă de mai multă credință de acum încolo.

Mai târziu în aceeași zi, Ole Bob anunță apropierea unei căruțe. Spre surprinderea lui Marty, era Jedd Larson. Trecuseră câteva luni de când Jedd îi vizitase, iar Marty anticipa un răspuns la rugăciune.

Clark îl întâmpină pe Jedd afară și tăifăsuiră ca între vecini, în timp ce Jedd își priponea caii de gard.

Marty puse pe foc ibricul pentru cafea și tăie câteva felii de turtă dulce. *Mă întreb cum va cădea de acord cu școala, fără a părea că bate în retragere.*

Jedd și Clark intrară imediat și se așezară, iar Marty aproape că-și ținea respirația, așteptând ca Jedd să le împărtășească vestea cea bună. E drept, omul venise cu vești—vești care-l făceau să zâmbească cu gura până la urechi—dar nicidecum veștile pe care le aștepta Marty.

— Mi-am vândut ferma ieri.

Clark îl privi surprins.

— Ai vândut? Cuiva de prin partea locului?

— Nu. Unuia care abia a venit în zonă. A venit cu caravana ce e în trecere—plănuise să meargă mai departe, dar doamna lui s-a îmbolnăvit. S-au hotărât să rămână aici. I-am arătat ferma și mi-a oferit bani gheață. Un preț bun chiar.

Jedd se opri pentru a lăsa ca vestea despre norocul ce se abătuse peste el să poată fi savurată din plin de ascultătorii lui. Apoi continuă.

— Caravana rămâne câteva zile în zonă, înainte de a merge mai departe. M-am gândit să mă alătur și eu. Dintotdeauna mi-am dorit să văd ce este mai spre vest; niciodată nu știi—poate că dau de aur sau ceva.

Marty își găsi glasul în cele din urmă.

— Ce faci cu fetele? spuse ea.

Știa că este o întrebare prostească. Toată speranța că-și va putea respecta promisiunea părea a se risipi. Dacă Jedd va pleca, fetele nu vor avea nicio șansă de a merge la școală.

Jedd răspunse:

— Ce să fac cu fetele? Călătoria cu căruța n-are ce să le strice. Le va face chiar bine să vadă locuri noi.

— Dar..., dar sunt atât de tinere.

Marty se opri. Ceva din interiorul ei o avertiză să tacă, însă dintr-o dată simți un gol în stomac, toate speranțele și rugăciunile ei fără de răspuns prăbușindu-i-se la picioare.

Jedd se uită liniștit la ea, dar nu spuse nimic. Apoi întinse mâna după o altă bucată de turtă dulce și continuă, ca și când Marty n-ar fi spus nimic.

— Omul ăsta nou—Zeke LaHaye. A părut încântat de ferma mea—mi-a plătit un preț excelent. Are trei copii—o fată aproape de măritat și doi băieți.

— Chiar? întrebă Clark. Cred că ar trebui să-i vizitez. Poate că omul va vrea să-și dea copiii la școală.

Jedd hohoti batjocoritor.

— Nu știu de ce ar face un lucru atât de prostesc. Amândoi băieții sunt destul de mari ca să-l ajute la muncă. Cred că au doisprezece și opt ani. Iar fata e la vârstă la care ar putea să-și vadă de propria casă. Chiar m-am gândit că nu mi-ar strica să o am lângă mine în călătoria spre vest.

Pe față i se așternu un zâmbet libidinos. Marty simți că i se face rău. *Ce e în mintea lui Clark de îl cocoloșește așa pe omul ăsta vrednic de dispreț?* se gândea ea cu ardoare. Clark îi ținu isonul.

— Cred că, spuse el încet, un bărbat tânăr și arătos ca tine nu va avea probleme să-și găsească o mireasă.

Îi făcu cu ochiul, iar Marty simți cum o cuprinde o furie cumplită. Clark păru că se gândește profund la ceva, apoi rupse tăcerea.

— Știi, dacă tot e vorba de însurătoare, mă gândesc că o femeie s-ar putea hotărî mai greu să ia de bărbat pe cineva care are deja două fete destul de mari. Firește, o femeie mai în vârstă, mai cu picioarele pe pământ, nu s-ar supăra. Oricând ai putea face asta—adică să iei o femeie mai în vârstă, una așezată, nu o tinerică frumoșică și zburdalnică. Poate că nu va fi chiar așa de amuzant, dar...

Clark tăcu, iar Jedd părea a se gândi la cele spuse.

— Mă gândesc că ai putea să le lași pe fete aici, ca să nu-ți fie o piedică, fie în călătorie, fie în orice altă privință.

Clark îl înghionti amical cu cotul pe Jedd. Acesta zâmbi.

— La asta nu m-am gândit, spuse el, dar oamenii ăia o să se mute în casa mea—până mâine trebuie să scot toate lucrurile de acolo. Nu cred că le va conveni ca fetele să rămână.

— Da, asta e o problemă, spuse Clark, părând a frământa în minte problema lui Jedd. Asta îți cam pune opreliști, nu-i așa?

Jedd se arătă îngrijorat. Marty și-ar fi dorit să-și ceară scuze și să plece, atât de îngreșată se simțea. Niciodată nu mai fusese atât de furioasă pe Clark—nici atât de încurcată de purtarea lui. Să stea acolo și să-i dea apă la moară individului ăstuia dezgustător care vorbea despre cele două fiice ale sale ca despre un bagaj nedorit, asta o supăra atât de tare, încât îi era teamă că va exploda dintr-un moment în altul.

Dintr-o dată, Clark veni cu o idee.

— Ce-ar fi dacă le-ai lăsa aici pentru o vreme? Noi mai avem un dormitor. Le-am putea face loc.

Deci aici vrea să ajungă cu toate astea. Furia crescândă a lui Marty începu să se domolească. Clark folosea imaginea pe care și-o făurise Jedd despre sine, aceea de bărbat dotat cu calități de invidiat, pentru a încerca să lupte pentru fete. Se oferea să le țină. Marty se întrebă de ce nu se gândise la asta. Îi trimise lui Clark cu privirea un mesaj mut, arătându-i că acum înțelesese și implorându-l să insiste.

Jedd își frecă barba țepoasă.

— Chiar?

— Cred că ne-am putea descurca—până când te vei așeza la casa ta, zâmbi Clark și îl lovi din nou, prietenește, cu cotul.

Jedd păru că se gândește cu grijă.

— Firește, continuă Clark, Marty hotărăște cu privire la casă și, dacă e de acord să aibă mai mulți sub un acoperiș, ea decide.

Marty ar fi vrut să strige, „O, te rog, te rog, Jedd”, dar îi făcu soțului ei jocul, iar tonul nonșalant al vocii ei lipsite de inflexiuni o surprinse și pe ea.

— Presupun că putem—pentru o vreme—dacă asta te-ar ajuta.

— S-ar putea să meargă, spuse Jedd în cele din urmă. Da, s-ar putea să meargă.

Marty nu îndrăzni să-și ridice privirea. Lacrimile fierbînt ce-umpleau ochii amenințau să se prelingă pe obraji și să cadă în ceașca de cafea. Se ridică degrabă de la masă sub pretextul că trebuie să pună lemne pe foc. Când reuși să-și controleze emoțiile, mai turnă cafea în cămile bărbaților și se duse în camera ei, unde își sprijini fruntea de marginea rece a ferestrei și se rugă ca Dumnezeu să o ierte pentru lipsa de credință și să-l ajute pe Clark în problema aceasta.

Câteva momente mai târziu, Clark intră în cameră, îi puse mîna pe umăr și o strânse afectuos, după care căută ceva într-un sertar și plecă.

Marty îi auzi pe cei doi ieșind din casă și, nu după multă vreme, căruța lui Jedd părăsi curtea casei lor.

Clark se întoarse în dormitor și, cu blîndețe, o întoarse pe Marty cu fața spre el. Ochii ei plini de lacrimi priviră într-ai lui și abu îndrăzni să întrebe.

— A fost?

— Dacă a fost de acord? Da, a fost de acord.

Lacrimile începură să-i curgă din nou.

— O, Clark, mulțumesc, rosti ea când fu capabilă să vorbească. Nu mi-am putut vreodată închipui că le voi avea pe fete aici. Clark își scoase din buzunar batista. Era una mare, ca pentru bărbați, dar Marty își suflă nasul în ea.

— Mulțumesc, spuse din nou. Dintr-o dată i se aprinse un licăr în privire. La început am fost atât de furioasă să te aud cum vorbești cu increzutul ăsta—izbucni ea, știind că n-ar trebui să dea glas lucrurilor pe care le gîndea. Nu-mi puteam imagina ce te-a apucat să vorbești așa cu el, până când—până când am început să-mi dau seama. Și el a crezut tot ce i-ai spus, nu-i așa? A crezut că o femeie—o femeie tânără—cu mintea întreagă, l-ar putea lua de bărbat.

Simțea cum o cuprinde din nou furia numai la gîndul acesta, așa că se decise să schimbe subiectul înainte de a se aprinde mai tare.

— Și a spus că putem lua fetele?

— Da.

— De tot?

— Ei bine, n-a spus exact până când, dar aş fi foarte surprins dacă Jedd Larson şi-ar mai dori fetele înapoi. Se va lăsa prins în una, în alta, iar la fete probabil că nu se va gândi prea mult.

Lui Marty îi veni un gând căruia ştia că n-ar trebui să-i dea glas, dar simţi că are nevoie de un răspuns.

— Nu l-ai făcut să-ţi dea bani pentru întreţinerea lor, nu-i aşa?

Clark zâmbi.

— Ei bine—nu chiar, spuse încet.

— Adică?

— Jedd spunea că putem păstra fetele dacă-i dăm câte zece dolari pentru fiecare.

Marty se trase înapoi.

— Ce? spuse cu indignare. N-am crezut că voi trăi ziua în care să trebuiască să plătesc pentru privilegiul de a îmbrăca şi hrăni copiii altuia.

Clark o trase din nou în braţele lui şi-i mângâie părul lung ca şi când, făcând asta, ar fi încercat s-o liniştească, însă când vorbi, în vocea lui era o urmă de umor.

— Ei, acum, spuse ca şi cum s-ar fi adresat unui copil îmbufnat, ai vrut să primeşti răspuns la rugăciuni, nu-i aşa? Cine suntem noi să decidem cum vine răspunsul?

Marty se linişti în braţele lui. Bineînţeles, avea dreptate. Ar trebui să fie mulţumită, nu frustrată.

— Fetele vor fi aici mâine. La început o să ni se pară tuturor ciudat şi va trece ceva timp pân-o să ne obişnuim. Se pare că va trebui să ne dăm toate silinţele ca să ne adaptăm noii situaţii.

Îi ridică bărbia şi o privi în ochi.

— Îţi stă în faţă o sarcină uriaşă, Marty. Deja ai mâinile pline cu copiii noştri. A adăuga încă doi nu-ţi va uşura povara. Sper să nu te consumi prea mult. Inima ta sensibilă s-ar putea să-ţi rupă spatele.

Ea dădu din cap.

JANETTE OKE

— El a răspuns la rugăciunile noastre, Clark. Dacă El crede că ceea ce face este bine, atunci ne va da și puterea de care avem nevoie, nu așa?

Clark dădu din cap.

— Cred că da, fu tot ceea ce spuse.

NOUĂ

Nandry și Clae

Respectându-și promisiunea, Jedd sosi a doua zi cu cele două fete. Puținele lucruri pe care le aveau fuseseră împachetate în două cutii pe care le depozitară în dormitorul ce urma să fie al lor. Marty se întreba dacă nu cumva despărțirea va fi dificilă pentru ele, însă niciuna dintre părți nu lăsă să se întrevadă vreo urmă de emoție.

Jedd era nerăbdător să pornească la drum. Își împachetase lucrurile în căruță, iar cu banii rezultați în urma tranzacției atârându-i greu în buzunar, era acum greu de reținut, chiar și numai pentru o ceașcă de cafea. Cu toate acestea, se îndopă cu pâine proaspătă și gem, anunțând, încă mestecând ultima îmbucătură, că trebuie să plece. Dădu din cap în semn de salut către Marty și către cele două fiice ale sale, iar Marty se gândi că gestul era suficient pentru un mulțumesc, un la revedere și un Dumnezeu să vă binecuvânteze, apoi ieși afară. Era cu totul captivat de călătoria către vest și de marele noroc ce va însoți această călătorie. Jedd întotdeauna avusese mai multă încredere în noroc decât în munca din greu.

Așa se face că Nandry și Clae deveniră membre ale familiei Davis.

Marty se hotărî să le acorde fetelor câteva zile pentru a se adapta înainte de a stabili o anumită rutină și de a le spune ce aștepta de la ele.

Privi la garderoba sărăcăcioasă a fetelor și decise că va fi nevoie de un drum în oraș, dacă dorea ca fetele să fie pregătite pentru școală.

Marty mergea rareori în oraș, preferând să-i dea lui Clark o listă amănunțită cu lucrurile de care avea nevoie, însă de astă dată simți că trebuia să meargă ea însăși. Pe lângă faptul că i-ar fi luat prea mult timp, Clark ar fi întâmpinat dificultăți în selectarea materialului pentru rochii și a altor articole.

În ultimele luni, Marty economisise bani din vânzarea ouălor și a smântânii, iar acum găsea că e timpul potrivit să apeleze la ei. Nu era drept să-l lase pe Clark să suporte toate cheltuielile. Deja îi plătise lui Jedd pentru ciudatul privilegiu de a-i îngriji fiicele. Marty simți că o cuprinde furia numai la gândul acesta.

Ei bine, faptul s-a consumat. De acum înainte, fetele erau în grija ei și le va crește cât mai bine cu putință.

Nandry rămăsese la fel de izolată, fără a aștepta sau a găsi că viața poate fi interesantă, însă Clae părea a observa toate lucrurile care o înconjurau și îndrăznea uneori chiar să se lase cuprinsă de bucuria a ceea ce descoperea.

Ambele fete erau, în mod surprinzător, de un real ajutor—un fapt pentru care Marty era recunoscătoare. Nandry prefera să petreacă timp mai degrabă cu micul Arnie decât cu ceilalți membri ai familiei. Pe Marty n-o deranja acest lucru, pentru că ajutorul în creșterea unui micuț aventurier și adesea poznaș era întotdeauna binevenit.

Marty planificase drumul în oraș pentru sâmbăta viitoare. Va merge cu Clark și astfel nu va fi nevoită să facă un drum în plus.

Vineri, după terminarea micului dejun, le chemă pe fete. Decisese că era timpul să pună câteva lucruri la punct.

Fetele se așezară tăcute, frământându-și mâinile cu nervozitate în poală. Marty le zâmbi, încercând să le facă să se simtă mai în largul lor.

— M-am gândit că a sosit timpul să avem o discuție, încep eu. Ele nici nu mișcară, nici nu răspunseră nimic.

— Vă place camera pe care o aveți?

Clae dădu din cap afirmativ, iar Nandry o imită. Adevărul era că

niciodată Clae nu-și imaginase că poate exista ceva atât de frumos. Patul era moale, acoperit cu păături moi și plăcut mirositoare, podeaua era presărată cu covorașe colorate, la ferestre atârnav perdele cu volănașe, iar peretele era decorat cu două tablouri înrămate. Pe peretele din spatele ușii era fixat un cuier, iar dedesubtul ferestrei era așezat un dulap de lemn. Era chiar și o laviță mică, acoperită cu pernițe. Cum putea să le mai întrebe dacă le plăcea camera? Clae dădu din cap în mod automat, încercând să nu lase să se vadă luminița ce-i lucea în ochi.

Marty continuă să zâmbească.

— M-am gândit că poate ar fi bine să ne împărțim responsabilitățile. Missie spală vasele două zile pe săptămână, dimineața, și își face curățenie în cameră—își face patul și își pune la loc hainele în fiecare zi—și se ocupă uneori de îngrijirea lui Arnîe. Acum, ce credeți că v-ar plăcea să faceți pentru a prelua din treburi?

Niciun răspuns.

— Știu că deja vă faceți patul. Asta-i bine; și o faceți chiar foarte bine. Dar este vreun lucru anume pe care ați vrea să-l faceți? Adică vă place mai mult decât altele.

Din nou, niciun răspuns.

Marty se simți încurcată și, chiar în momentul în care se întreba dacă ar trebui să împartă responsabilitățile după cum credea ea de cuviință sau să le lase în pace pe fete, Missie îi veni în ajutor.

— Mami spune că spal bine vasele, anunță Missie, dar sunt gata să împart treaba asta. Vrei să speli și tu câteodată vasele, Nandry?

Nandry dădu aprobator din cap.

— Și tu, Clae?

Clae aprobă.

— Ei bine, spuse Missie abordând o atitudine de adult, atunci de ce să nu spălăm vasele pe rând?

Așa rămase.

Missie continuă.

— Trebuie cu toții să ne facem patul, dar Clare este prea mic încă pentru a-și face patul, iar Arnîe nu-l poate face deloc! Trebuie ridicat

din pat și îmbrăcat în fiecare zi. Cine vrea să facă patul lui Clare și cine vrea să-l îmbrace pe Arnie?

— Eu o să am grijă de Arnie, se grăbi Nandry să răspundă.

— Atunci cred că eu o să fac patul lui Clare, spuse Clae.

— Apoi mai sunt și treburi speciale, continuă Missie, cum ar fi umplerea lădiței cu lemne, sau întinsul rufelor pe sfoară, sau curățatul legumelor.

— Mi-ar plăcea să le dau de mâncare la găini, spuse Nandry încet. Și să adun ouăle, adăugă ea după un moment de gândire.

— Îi plac găinile, le informă Clae. Întotdeauna și-a dorit să aibă găini. Găini și copii—asta-i place lui Nandry.

— Bine, spuse Marty, le poți da de mâncare la găini și poți aduna ouăle, dacă asta-ți place. Dar tu, Clae? Ție ce-ți place?

Clae păru dintr-o dată stânjenită. Să îndrăznească oare să spună ce-i place? Vorbi, în cele din urmă. S-ar putea să-i pară rău, dar tot va spune.

— Mi-ar plăcea să învăț să fac unele lucruri, spuse ea, cum ar fi haine frumoase și șorțuri, și să tricotez.

— Termină, Clae, o certă Nandry. Știi că nu poți face toate astea. O să faci praf mașina de cusut.

Acum aflase. Marty observase că fata privea cu jind la mașina ei de cusut. Deci dorea să fie creativă. Ei bine, o să-i ofere instruire și oportunități.

— Mașina nu se strică atât de ușor, spuse ea, alegându-și cu grijă cuvintele. Trebuie amândouă să învățați să coaseți, și atunci veți putea face orice doriți. Poate că am putea începe cu ceva simplu, apoi, după ce vă obișnuiți puțin, putem trece la ceva mai complicat. Eu am învățat să cos când încă eram destul de mică și totdeauna m-am bucurat că am făcut-o. Am un sentiment de satisfacție, ori de câte ori cos ceva frumos.

Ochii lui Clae străluceau. Abia își putea crede urechilor. Putea într-adevăr să învețe să coase în această casă? Îi venea s-o îmbrățișeze pe această femeie, însă se abținu.

Marty continuă.

— Măine veți avea prima voastră slujbă serioasă. Eu mă voi duce în oraș împreună cu soțul meu, ca să cumpărăm lucrurile de care veți avea nevoie pentru școală, și veți rămâne singure acasă.

Marty se întrebase în taină dacă va avea curajul de a le lăsa singure atunci când va veni momentul sau îi va înfofoli pe toți și vor pleca împreună. Nu, asta n-ar merge. Cinci copii după ea, în timp ce încerca să alerge dintr-un loc în altul pentru a face toate cumpărăturile, pur și simplu ar fi prea mult. În plus, fetele aveau nevoie de ocazia de-a dovedi ce pot. Erau destul de mari pentru a le purta de grijă celor mai mici, iar ea trebuia să le ofere șansa de a dovedi asta.

Anunțul ei nu iscă nicio schimbare în expresia ochilor care o priveau.

— Crezi, Nandry, că vei putea avea grijă de micul Arnie și să pregătești ceva de mâncare pentru voi toți?

Nandry clătină aprobator din cap.

— Și Clae, tu și Missie va trebui să ajutați la spălatul vaselor și la pregătirea cinei și să nu-l scăpați din ochi pe Clare. Puteți face asta?

Cele două fete schimbă o privire, apoi dădură aprobator din cap.

— Bun, spuse Marty, atunci am hotărât. Astăzi avem o mulțime de treburi de făcut. Mai întâi, vreau să vă dați jos încălțările, ca să vă pot lua măsurile pentru noile ghete de școală.

Fața lui Marty se înroși de stânjeneală când realizează, prea târziu, că cele două fete Larson nu aveau încălțări în picioare.

— Papucii noștri sunt rupți, explică Clae pe un ton natural. Nu mai stau în picioare.

Marty trase și marcă cu grijă conturul picioarelor lor pe bucățile de carton pregătite. Mai târziu o să le decupeze, ca să le poată strecura în ghete pentru a vedea dacă se potrivesc.

— Acum, le spuse ea fetelor, Clae și Missie trebuie să se ocupe de vase. Missie, arată-i lui Clae unde ținem tigăile și prosoapele. Nandry, tu vino cu mine și-ți voi arăta cum să le dai găinilor de mâncare. Apoi vom aduna și vom curăța ouăle, ca să le pot pune lângă cele pe care le-am pregătit pentru a le duce în oraș.

JANETTE OKE

— Pot să-l iau și pe Arnie? întrebă Nandry. Și lui îi plac găinile.

Marty fu de acord, știind că așa era. Lui Arnie îi plăceau găinile, deși Marty era convinsă că ceea ce-i plăcea mai mult erau simpaticele lor proteste și bătăi din aripi atunci când micuțul le gonea în jurul țarcului.

Ieșiră din casă împreună. Cele două fete mai mici deja începuseră să spele vasele.

Poate că, în cele din urmă, lucrurile vor intra pe un făgaș normal. Fetele păreau a fi aproape nerăbdătoare să-și îndeplinească noile sarcini. Marty scoase un oftat de ușurare și se îndreptă către lada cu grâne, urmată îndeaproape de Nandry și Arnie.

ZECE

Călătoria în oraș

Dimineața următoare, Marty mai era încă frământată de îndoieli în timp ce-și lega boneta și împacheta ouăle, untul și smântâna pentru a le duce în oraș. Să-i lase oare pe toți acasă sau poate ar fi mai bine să-l ia pe Arnîe cu ea? Nu. Trebuie să le arate fetelor că poate avea încredere în ele. La urma urmelor, tatăl lor le-a pus pe umeri ani de zile responsabilități prea mari pentru vârsta lor. Nu le putea cere să se întoarcă în timp și să devină din nou copii.

Cu pași șovăielnici, ieși din casă și se așeză lângă Clark în căruță. Le făcu din nou semn de bun rămas fetelor și-și fixă pe față un zâmbet brav.

— Aduceți-ne ceva dulce, strigă Clare.

— Și panglici noi de păr pentru școală, adăugă Missie.

— Fata asta! râse Clark; prea mult se gândește la felul cum arată.

Marty reuși să schițeze un zâmbet.

— Clark, spuse ea în timp ce ieșeau pe poartă, crezi că e bine să-i lăsăm așa—doar cu fetele și...

— De ce nu? o întrerupse Clark. Doar au gătit și au spălat ani la rândul.

— Da' n-au avut micuți de care să îngrijească.

— Nu, așa e, dar se pare că a îngriji de micuți e unul dintre lucrurile care-i fac plăcere lui Nandry.

— Am observat și eu asta, răspunse Marty. Se pare că-i place de Arnîe. Și el pare încântat de ea. Oh, sper să fie bine, dar n-o să mă simt în largul meu până n-ajung din nou acasă. Sper din tot sufletul să ne întoarcem repede.

— Eu cred că te frământă prea mult, da' vom încerca să ne grăbim. Nu-mi va lua mult să rezolv ce am de rezolvat. Tu?

— N-ar trebui să-mi ia prea mult timp. Am nevoie de câteva lucruri pentru fete, pentru școală și alimentele obișnuite.

— Vei avea nevoie de bani.

— Am banii economisiți.

— Nu-i nevoie să-ți cheltuiești toate economiile cu hainele fetelor. Vreau să contribui și eu la asta.

Clark prinse frâiele între genunchi și-și scoase portofelul. Scoase din el câteva bancnote.

— Crezi că e suficient?

— E bine, răspunse ea. Apreciez. Ne va lua ceva ca să le pregătim cum se cuvine pentru școală. Nu au nimic bun de purtat.

Clark dădu din cap.

— Ei bine, când le-am luat, am știut că ne va costa. Nu-i nicio problemă.

Călătoriră mai departe în liniște.

În acea zi, orașul era plin de agitație. O caravană de căruțe era pe punctul de a pleca. Căinii lătrau, caii loveau pământul cu copitele, iar copiii alergau țipând pe stradă. Adulții negociau prețurile, iar femeile treceau grăbite, îndreptându-se către magazin pentru ultimele cumpărături sau în căutarea copiilor cărora le spusese să stea locului, dar n-o făcuseră. Marty se gândi că-și alesese o zi nu tocmai potrivită pentru a veni în oraș; sigur nu-și va termina cumpărăturile atât de repede cum s-a gândit.

Intră în magazinul universal McDonald cu oarecare neliniște. Îi era întotdeauna groază s-o întâlnească pe femeia cu ochi scrutători și cu limba la fel de ascuțită.

— Îți spun eu, îi zisese odată lui Clark, limba acelei femei se vâra unde nu-i fierbe oala.

Missie auzise expresia și o îndrăgise, iar acum declara sus și tare despre toate lucrurile—mai ales când era vorba de micul Clare—„Te vâri unde nu-ți fierbe oala”, lucru care părea a însemna: „Pur și simplu, ești un netot”.

După episodul respectiv, Marty începu să-și controleze cu mai mare atenție cuvintele în preajma lui Missie.

Acum Marty se îndreptă de spate și intră pe ușa magazinului McDonald. Spre ușurarea ei, doamna McDonald era ocupată cu trei femei venite cu caravana. Privirea pe care i-o adresă lui Marty semăna cu cea a unui copil căruia i se interzice un cornet cu înghețată la întâlnirea anuală a școlii duminicale. Marty zâmbi și se îndreptă către sururile de materiale pentru haine. Ce ușurare să-și poată alege singură lucrurile! Începu să facă în minte calcule, în timp ce ridica sul după sul. Noile rochii trebuiau să fie practice, însă, oh, cât de mult i-ar fi plăcut să fie și drăguțe, dar materialele mai frumoase erau și mai scumpe. Albastrul închis era foarte rezistent, dar oare cum să-l facă mai atrăgător? Voalul roz era atât de frumos, dar arăta de parcă ai fi putut sorbi ceai prin el, fără să-i schimbe gustul. Nu era nicidecum ceea ce îi trebuia unei fete de la țară.

Doamna McDonald își îndreptase atenția, fără tragere de inimă, către doamnele de la caravană, iar acum se delecta cu frânturile de informații și subiectele de bârfă, pe care acestea i le furnizau—străduindu-se să afle, fără delicatețe, motivele venirii sau plecării acestora. Marty continuă să sorteze lucrurile de care avea nevoie, cântărind cu grijă fiecare decizie. Nu alege nici albastrul închis, nici rozul. *N-are rost să aleg un material pe care să-l poarte prea mult*, își spuse în sinea ei. *Oricum, o să crească repede și n-o să mai încapă în haine*. Alege în schimb o bucată de material de un albastru nici prea închis, nici prea deschis, una gri sidefat, câteva de culoare maro și două cu imprimeuri, unul pe un fond verde, iar celălalt pe fond roșu. Alege apoi materiale pentru lenjeria intimă, cămăși de noapte și bonete și, la urmă, ciorapi, ghete și materiale mai groase pentru paltoane. Până la venirea frigului, fetele se vor putea descurca cu pelerinele pe care le va face din materialul pe care deja îl avea.

În timp ce așeza unul după altul sulurile de material pentru a fi mai târziu măsurate, Marty realizează câtă muncă de croitoreasă o aștepta. Era mulțumită că lui Missie îi pregătise deja hainele.

Missie! Cerase panglici noi pentru păr. Marty se duse să aleagă câteva. Nandry și Clae vor avea și ele nevoie de panglici.

Cumpărăturile mergeau bine, mulțumită doamnelor de la caravana de căruțe. Așază ultimele articole lângă mormanul de pe tejghea și scoase lista. Chiar și cu banii pe care-i primise de la Clark, aproape toți banii economisiți de ea urmau a fi cheltuiți. Ei bine, n-avea încotro. Îi promisese Tinei Larson că le va oferi fetelor o șansă și asta va face.

Parcurse lista de alimente, punând pe tejghea fiecare articol ales. Înainte de a isprăvi, Clark intră în magazin. Ridică din sprâncene la vederea maldărului de pe tejghea, însă nu făcu niciun comentariu.

— Sunt aproape gata, îi spuse Marty. Ai făcut rost de lucrurile care-ți trebuiau?

— Da, în afară de o piesă pentru plug. Fierarul a trebuit să comande, da' mă așteptam la asta. De-asta am trimis acum după ea. Zâmbi. S-ar putea să-mi ajungă la timp pentru aratul de primăvară.

Doamnele de la caravană își adunară boccelele și ieșiră din magazin, iar doamna McDonald se îndreptă grăbită spre Clark și Marty.

— Măi, măi, ce mai face familia Davis? Începu ea, însă nu lăsă timp pentru replică. Am auzit că le-ați luat pe cele două fete Larson. Le aruncă o privire care parcă îi provoca să nege acest lucru, în același timp declarându-i ieșiți din minți pentru că au făcut așa ceva.

Așteptă un moment, însă nici Clark, nici Marty nu comentară.

— Am pus aici ceea ce vreau să cumpăr, doamnă McDonald, spuse Marty liniștită. Cred că asta e tot ce am nevoie azi.

Doamna McDonald se puse pe treabă, socotind costul produselor însă cu ochii îi transmitea lui Marty faptul că încă nu terminase cu ea. După ce calculă suma totală, Clark păși în față pentru a plăti.

— Duc alimentele în căruță, o informă pe Marty, apoi mă-ntorc ca să te-ajut cu celelalte.

— Mă descurc, îl asigură Marty. Așteaptă-mă în căruță. Unde ai lăsat-o?

— Peste drum.

— Bine. Vin și eu imediat.

Marty îl însoți până la ușă, deschizând-o. Luă cutia pe care o lăsase la intrare, apoi, punând-o pe tejghea, îi spuse doamnei McDonald.

— Ouăle, untul și smântâna pentru astăzi. Aș dori să mi le treceți în contul lucrurilor cumpărate, vă rog.

Doamna McDonald începu să calculeze schimbul de produse. După ce femeia stabili valoarea produselor de fermă, Marty împinse înaintea sulurile de material, spunând ce lungime dorește din fiecare. În timp ce tăia materialul, doamna McDonald încercă să afle noutăți picante pe care să le poată transmite altora mai târziu.

— Jedd spunea că ați fost nerăbdători să păstrați fetele.

Marty făcu un semn aprobator cu capul.

— Oamenii de aici se întreabă care e motivul. Unii spun că probabil aveți mare nevoie de ajutor pentru cei trei micuți ai voștri. Eu am spus: „Stați puțin, doamna Davis nu s-ar preta la așa ceva, să se folosească de niște copii, da'...” Se opri și ridică din umeri în semn că se poate să nu fi avut dreptate.

„Mie-mi pare mai probabilă varianta că le-au păstrat pentru banii de întreținere”, am spus eu. Fetele la vârsta asta nu prea știu ele ce e munca, da' dacă Jedd a fost gata să plătească pentru ele atâta bănet, nu văd de ce familia Davis n-ar fi profitat de lucrul ăsta.”

Marty simți cum i se aprind obraji de indignare. Femeia asta avea un talent deosebit de a o înfuria.

— Oricum, eu le-am spus oamenilor că, după cum te cunosc, sunt absolut sigură că doamna Davis nu le-ar exploata pe cele două copile, iar un pic de muncă grea nu le va strica defel. Nu mi-a prea plăcut niciodată de fetele astea—prea șmechere. Nu sunt bune de nimic, ca și tatăl lor. Pun pariu că nu prea ai cu cine te ajuta, da' dacă fac banii...

Marty nu mai putu suporta.

— Doamnă McDonald, spuse ea, încercând din răsuferință să-și

țină în frâu mânia, cu toate că știa că nu prea are șanse de succes, am luat fetele pentru că mama lor a dorit să le ofere o șansă, iar eu i-am făcut o promisiune înainte de a muri. Am de gând să mă țin de acea promisiune dacă-mi stă în putință—și n-am primit bani pentru asta, doamnă McDonald. Adevărul este că soțul meu a trebuit să-l plătească pe Jedd Larson pentru ca noi să-i putem ține fetele.

— Așa deci... Ochii doamnei McDonald căpătară o licărire de satisfacție. Asta e ce am vrut să știu. De ce n-ai spus așa de la-nceput? Unii oameni s-au gândit la tot felul de lucruri.

Apoi adăugă.

— Este exact cum m-am gândit și eu. Am știut eu că oamenii n-aveau dreptate când vorbeau vrute și nevrute.

Doamna McDonald ieșise din nou învingătoare. *De ce află întotdeauna tot ce vrea de la mine?* Marty fumega de supărare. Nu spusese nimănui despre promisiunea pe care o făcuse Tinei, cu excepția lui Ma, iar Ma era o femeie care știa să țină un secret. Acum tot ținutul va ști, și, trecând din gură în gură, cine știe ce se va mai auzi.

Marty încercă din rășputeri să-și păstreze calmul, plăti pentru cumpărături și-și adună pachetele. Erau destul de grele și și-ar fi dorit să fi acceptat oferta lui Clark de a se întoarce pentru a-i da o mână de ajutor.

— Să nu-mi spui că toate lucrurile astea frumoase sunt pentru fete. Dacă tot vor rămâne la fermă, ai fi putut să le peticești hainele vechi.

— Fetele vor merge la școală în septembrie. Marty rosti cuvintele cu fermitate. În vocea ei se strecurase o urmă de mândrie. Înainte ca doamna McDonald să mai poată spune ceva, Marty se îndreptă spre ușă cu pași repezi și hotărâți.

Pe stradă, agitația era parcă și mai mare. Căruțele erau acum alinate, gata să pornească în câteva minute. Caii încă mai tropăiau, căinii încă lătrau, iar copiii chiuiau, însă bărbații terminaseră cu târguicbele, iar femeile făcuseră ultimele cumpărături. Oamenii stăteau adunați în grupuri lângă căruțe, luându-și rămas bun și transmitându-le ultimele mesaje celor aflați la capătul călătoriei.

A treia căruță din capul rândului era probabil pentru pasageri, se gândi Marty, căci se vedea a fi plină de călători de toate felurile. Copertina era coborâtă deocamdată, iar de-a latul căruței fuseseră plasate câteva scânduri. Se părea că cei mai mulți dintre pasageri făceau o călătorie de scurtă durată, poate doar până la cel mai apropiat oraș, pentru că nu aveau prea multe bagaje. Erau probabil bărbați cu diferite treburi sau femei ce mergeau la cumpărături sau în vizită. Unii aveau alături membri ai familiei, pe a căror față se putea citi nerăbdarea de a porni la drum.

În mijlocul agitației și entuziasmului stătea o doamnă cu față palidă și ochii triști, înconjurată de trei copii mici. Unul dintre ei plângea, altul se agățase temător de mama sa, iar al treilea și cel mai mare stătea deoparte, tras la față.

— E doamna Talbot, din cealaltă parte a orașului, se auzi o voce în spatele ei, iar Marty se întoarse puțin, văzând-o pe doamna McDonald care ieșise din magazin pentru a nu pierde nimic din toată acea forfotă.

— N-ar fi trebuit să pună niciodată piciorul în Vest, spuse ea; nu-i făcută pentru asta. Pleacă. Se întoarce de unde-a venit.

Cuvintele ei erau ascuțite și mușcătoare. Marty o privi pe sărmana femeie și-și dori din toată inima să fi putut vorbi cu ea.

Aproape în fugă și croindu-și loc prin mulțime, își făcu apariția un bărbat tânăr. Copilul cel mai mare sări în picioare, cu brațele larg deschise și chiui de bucurie. Femeia părea a fi alarmată. Marty nu putea auzi cuvintele, însă simți că bărbatul insista și o ruga pe femeie să rămână, însă aceasta strângea din buze și clătina din cap. În cele din urmă, femeia se întoarse cu spatele la el, îndreptându-și cu încăpățănare umerii.

Ordinul de plecare fu dat și, cu un scârțâit, căruțele împovărate se puseră în mișcare. Bărbatul fu nevoit să se desprindă din brațele copilului care de acum plângea, împingându-l cu blândețe spre căruță. Copilul țipă și strigă după el, iar Marty crezu pentru o clipă că va sări din căruță.

Toată viața va regreta că a desprins micuțele brațe de la gâtul său și că n-a ținut copilul cu el, se gândi Marty.

Căruța trecu pe lângă ea. Nu putea vedea fața femeii, însă observă că umerii ei își pierduseră atitudinea sfidătoare, iar acum tremurau convulsiv.

O, ființă încăpățânată, gemu inima lui Marty; du-te înapoi, du-te înapoi, însă căruța își continua drumul mai departe.

Marty se întoarse și-l văzu pe acel bărbat cu fața ascunsă în palme, sprijinindu-se de un gard, plângând în hohote care-i zguduiau tot trupul.

Întreaga ființă îi fu inundată de o stare de rău. Era o greșeală, ceva teribil de rău, un lucru atât de crud să separe în felul acesta o familie.

— Eu îi doresc călătorie sprâncenată, spuse vocea din spatele ei, iar Marty se îndepărtă în grabă și cu pași greoi spre căruța ce o aștepta de cealaltă parte a străzii.

Clark puse boccelele în căruță și o ajută să urce. Apoi caii, la ordinul său, porniră spre ieșirea din oraș.

Parcurseră o bucată de drum în tăcere, cu soarele cald de vară care-și răspândea razele peste florile târzii, unduindu-se sub adierea vântului pe marginea drumului, cu păsărele săltând înaintea și îndărătul căruței. Mânia și supărarea lui Marty se mai potoliseră, însă gândurile ei confuze încă se mai străduiau să limpezească cele văzute.

Dintr-o dată își simți mâna strânsă puternic și privi în ochii cercetători ai lui Clark.

— Și tu ai văzut, așa-i? o întrebă el.

Ea clătină din cap fără a rosti vreun cuvânt, în timp ce ochii i se umpleau de lacrimi.

El o strânse de mână.

— O, Clark, spuse ea când se simți suficient de stăpână pe sine pentru a vorbi. A fost atât de rău, atât de teribil, și..., și... puteam să fiu eu în situație, sfârși ea jalnic.

— Dar n-ai fost, răspunse el cu fermitate; n-ai fost tu și, cumva-cumva, nu cred cu adevărat că puteai fi.

PROMISIUNEA NECLINTITĂ A IUBIRII

Marty îl privi cu surprindere, întâlnindu-i privirea sinceră. Vorbele nerostite îi dădură oarecum o senzație de siguranță.

— Nu, spuse ea în cele din urmă cu convingere, nu, poate că n-aș fi putut face asta niciodată.

Clark era atât de potrivit pentru ea—atât de potrivit! Dragostea lor era puternică și bună. Așa îi pregătise bunul Domn unul pentru celălalt—chiar și atunci când Marty nu-L cunoștea și când nu putuse suferi gândul că va rămâne cu Clark. Da, dragostea lor avea în ea o promisiune—o promisiune neclintită.

UNSPREZECE

Familia și învățătorul

Următoarele câteva săptămâni, Marty fu tare ocupată. În afara treburilor zilnice și grădinaritului, trebuia să pregătească haine pentru fetele Larson. Nandry părea să accepte noile lucruri ca pe ceva de la sine înțeles, însă ochii lui Clae străluceau. Marty își asumă rolul de instructor în arta croitoriei și descoperi în copilă o bună ucenică. Acest lucru le producea plăcere amândurora, iar Clae era încurajată să lucreze din ce în ce mai mult. Și Nandry învăță să coasă, însă cu toate că făcea ceea ce i se cerea și făcea destul de bine, niciodată nu părea a fi entuziasmată. O interesa mult mai mult să aibă grijă de Arnie și Clare. Contribuția lui Nandry la treburile gospodăriei era foarte apreciată. Cei doi micuți fiind în grija lui Nandry, Marty și Clae reușiră să-și continue munca de croitorie, aceasta progresând fără întreruperi, ca de altfel și celelalte treburi ce erau de făcut.

Clark privea hainele isprăvite și zâmbea aprobator. Fetele *sale* vor arăta „numa' bine în băncile noii școli”, declara el. Nandry se îmbujoră, iar Clae strălucea de bucurie auzind că e inclusă printre fetele sale.

Marty începuse să observe la Nandry câteva lucruri mărunte, întrebându-se dacă nu cumva copilă ținea prea mult la binefăcătorul ei. Apariția lui Clark era singurul lucru care declanșa o schimbare de expresie pe fața lui Nandry, iar Marty o surprindea adesea urmărindu-l pe Clark în timp ce acesta trebuia prin curte. Observă

că atunci când Nandry așeza masa, farfuria și tacâmurile lui Clark erau aranjate cu o grijă specială.

Cred c-o să mi se ia o piatră de pe inimă când copila asta va merge la școală, își spuse ea într-o zi, muștruluindu-se imediat după aceea. Gâsculiță ce ești!, se dojeni ea, îmbujorându-se. Ești geloasă pe o biată copilă.

Sentimentul acesta de gelozie o surprinse oarecum. Nu mai fusese în situația de a se simți amenințată, nefiind nevoită să-l împartă pe Clark cu nimeni altcineva, decât cu copiii.

— Doamne, iartă-mă!, se rugă ea, și ajută-mă să nu fiu egoistă cu omul pe care-l iubesc. Nandry se maturizează, poate prea repede, dar n-are de ales. N-a avut ce admira la propriul tată, iar acum, când vede un bărbat atent și grijuliu, muncitor și cu ochii lucind de bună dispoziție, nu-i de mirare că-l admiră. Oricum, Doamne, ajută-mă să fiu înțeleaptă și dreaptă! Ajută-mă s-o iubesc pe Nandry și s-o ajut să treacă cu bine prin aniiăștia dureroși de maturizare! Ajută-l și pe Clark, dă-i înțelepciune în relația cu ele!

Marty nu-i împărtăși lui Clark ceea ce descoperise. N-avea rost să-i atragă atenția la un lucru pe care se părea că nu-l remarcase. N-ar fi ajuns la niciun rezultat și poate că asta n-ar fi făcut decât să pună o barieră nenaturală între bărbat și copilă, iar Nandry avea atâta nevoie să se deschidă față de oameni. În taină, Marty spera ca soțul ei să nu-și dea seama că fata era nițel „îndrăgostită” de el.

Clark își petrecea cea mai mare parte a zilei la câmp și, cu toate că Nandry se îngrijea tăcută de găini și de cei mici, Marty o observa privind lung în direcția în care se afla Clark și îmbujorându-se când intra el în casă. Clark nu părea să fi remarcat acest lucru, tachinându-le în aceeași măsură pe fetele sale.

Missie era încă numărul unu și, pentru că „mergea pe șase ani”, se mai putea cățăra încă pe genunchii tatălui său, insistând s-o lase să-l pieptene sau ghemuindu-se alături de el, la adăpostul brațului său.

Clare era „ajutorul” lui, urmându-l pe tati oriunde reușeau să-l poarte pașii lui mărunți. Adesea asta însemna o întoarcere acasă în cârcă, pentru că micuțul ajungea rapid la capătul puterilor.

Nici Arnie, cu picioruțele lui împleticite, nu renunța să-l urmeze pe tati, iar Marty, privind pe fereastră, clătina adesea din cap, văzându-l pe Clark cum încerca, răbdător, să-și ducă treburile la bun sfârșit, asistat de doi micuți care-i făceau sarcina mult mai grea, însă și plăcută în același timp.

Deși răbdător și afectuos cu familia sa, Clark era foarte ferm, iar uneori Marty trebuia să-și muște limba pentru a nu spune ceva atunci când considera că Clark avea așteptări prea mari de la copii, având în vedere vârsta lor. Ea i-ar fi menajat, însă Clark nu, pentru că el considera că ceea ce se învăța prin disciplină în primii ani de viață nu mai trebuia învățat prin lecții mai dureroase în anii următori.

Clare părea că aproape uitase că locuise vreodată altundeva în afară de casa familiei Davis; și, cu toate că nu le spunea lui Clark și Marty tată și mamă, Marty simțea că, în inima ei, fata așa-i considera. Îl admira față pe Clark și se bucura de tachinările lui, chiar tachinându-l în schimb, cu ochii strălucind de amuzament.

Așa se face că au ajuns să se adapteze unii cu ceilalți și începură să se simtă ca o adevărată familie. Închinarea de dimineață era evenimentul special al zilei. Cele două fete mai mari ascultau cu atenție lucruri pe care nu le mai auziseră înainte, în timp ce Missie și Clare încercau să-i înduplece să le spună povestirile biblice preferate.

Zilele trecură repede. Fuseseră făcute destule haine pentru ca fetele cel puțin să poată începe școala îmbrăcate adecvat. Marty urma să isprăvească restul când va mai găsi ceva timp.

Entuziasmul lui Missie era în creștere. Marty simțea că micuța se află în pragul isteriei și încerca să o potolească. Clark râdea doar și-i spunea s-o lase să se desfășoare. Missie își schimba zilnic opțiunile referitoare la ce anume va îmbrăca în prima zi de școală, trecând de la rochia de stofă la cea gri, apoi la cea albastră, din nou la rochia de stofă—iar și iar. În cele din urmă, se hotărî să rămână la cea albastră, pentru că-i plăceau cel mai mult panglicile albastre de păr. Singura ei tristețe era că Tommie nu va fi acolo.

— O să mă mărit cu Tommie, o informă pe Clare.

— Ai numa' cinci ani, răspunse Clare.

— Aproape șase și-o să mai cresc, replică Missie.

— Da' Tommie are aproape douăzeci.

— Și ce? spuse Missie, și cu asta puse capăt discuției.

Marty se gândi că era timpul ca Missie să intre în contact cu alți copii. În ce o privea, începerea școlii va fi o ușurare.

Sâmbăta de dinaintea începerii școlii urma să fie o zi specială pentru întreaga comunitate. A fost stabilită o întâlnire la școală pentru toți cei interesați. Părinții și copiii aveau ocazia să-l întâlnească pe domnul Wilbur Whittle și invers. Marty se gândi că nu era casă în acea zonă, care să nu fi fost atinsă de entuziasmul evenimentului.

Întâlnirea fu programată la ora două, iar doamnele hotărâră ca la încheiere să servească prăjituri și cafea. „O masă luată împreună ajută întotdeauna la spargerea gheții, ca să spun așa”, remarcase doamna Stern, care avea copii încă destul de mici pentru a fi trimiși la școală.

În casa familiei Davis, masa de prânz fu servită în grabă, iar vasele fură spălate la fel de rapid. O atenție specială fu acordată ținutei fiecărui membru al familiei. Nandry și Clae nu arătaseră niciodată mai bine. Nandry părea a fi indiferentă, însă Marty o văzu privind-l pe Clark pentru a vedea care e părerea lui. Clae, de cealaltă parte, se dichisise și se gătise. Nu era lipsită de atracție, iar cu ochii lucind și cu fața îmbujorată, era chiar frumușică. Faptul că Clae contribuise la cusutul rochiței o făcea s-o poarte cu mândrie. Marty simți acest lucru și o complimentă, iar obrajii copilei se aprinseră și mai tare. Marty aprecie și felul în care arăta Nandry. Ochii acesteia sclipiră o clipită, însă nu-și îngădui să schițeze vreun zâmbet.

Missie se zbenguia prin casă, debordând de entuziasm. Îi molipsise și pe Clare, și pe micul Arnîe, care făceau tumbe și dăntuiau împreună cu ea. Într-un târziu, Clark și Marty reușiră să-și îndrepte odraslele spre ușă într-o oarecare ordine.

Era o zi numai bună pentru o întâlnire între vecini și se părea că toți își vor face apariția. Căi fură priponiți în spatele terenului, iar

oamenii se adunară lângă clădirea școlii, înăuntru nefiind loc pentru toți.

Vecinii se salutară între ei și se așezară la taclale. Cei doi bebeluși erau și ei prezenți. Mica Elizabeth Anne zâmbea și gângurea plină de veselie. Era hotărâtă să stea în poziție ridicată, nu cumva să piardă vreun detaliu, și pentru asta făcea chiar eforturi să se ridice singură. „Un ghem de energie”, așa o numea cu mândrie bunica ei. Marty o ținu și ea în brațe, fiind de acord cu verdictul bunicii micuței.

Wanda și Cam erau acolo, împreună cu fiul lor. Everett Cameron DeWinton John—Marty se gândi că e un nume prea mare pentru un copil atât de mic, fiind oarecum surprinsă când auzi că tatăl său îl prescurtase doar la „Rett”. Rett câștigase rapid în greutate. Deja era bine făcut pentru vârsta sa, compensând repede mărimea de la naștere.

— Uitați-vă la el, se lăuda tatăl său. Uitați-vă la el cum arată, și n-are nici măcar cinci luni. Țsta o să fie un băiat strașnic. Zâmbi cu gura până la urechi.

Marty fu de acord și luă copilașul în brațe. Îl ținu o vreme și, în cele din urmă, trebui să recunoască micile semnale de avertizare pe care brațele le trimiteau inimii. Bebelușul nu se mișca așa cum ar fi trebuit s-o facă un micuț la vârsta lui. Când îl ridică sprijinindu-l pe umăr, copilul nu-și ținu căpșorul ridicat, așa cum ar fi trebuit s-o facă. *Ceva nu era în regulă cu el.* Îi privi pe mămica radiind de fericire și pe tăticul fălos, rugându-se ca nu cumva ochii s-o trădeze sau ca temerile să-i fie fondate; însă nu se putea descotorosi de apăsarea pe care o simțea în inimă.

La ora două și zece minute, căruța familiei Watley își făcu în sfârșit apariția, aducând cu sine pe noul învățător. Toți ochii se îndreptară asupra acestui bărbat. Marty nu era sigură la ce se așteptase fiecare, însă putea pune pariu că niciunul nu și-l imaginase în felul acesta. Obişnuiti să vadă la frontieră bărbați vânjoși, bine făcuți, acesta arăta cu totul diferit. Nu numai că era mic de statură, dar constituția sa era fragilă, iar mâneca se aranja pe bicepsii la fel ca și pe încheietura subțire a mâinii. Ceea ce lipsea staturii, părea a compensa mustața. Deși

îngrijită cu grijă și ceruită la capete, adaosul blănos aproape că-i ascundea jumătatea de jos a feței și se răsucea spre spatele capului, precum mânerul unui plug umblător.

Vestonul era făcut dintr-o stofă de culoare deschisă și purta ghetre albe (ghetră—învelitoare de postav care acoperă glezna și partea de deasupra a încălțăminte, n.tr.). O pălărie melon garnisea micul și tanțoșul cap, posesorul ei petrecând o bună parte din timp ridicând-o, scuturând-o de praf și punând-o iarăși la loc.

Marty fu plăcut surprinsă când îi văzu ochii. Aveau o privire inteligentă și ușor comică.

Clark fusese desemnat să conducă întâlnirea, urându-i domnului Wilbur Whittle un călduros bun venit, într-un mod deosebit de curtenitor. Oamenii răspunseră cu aplauze. Clark prezentă apoi familiile din vecinătate, invitându-l pe fiecare să se ridice pentru a fi prezentat și recunoscut. Domnul Whittle îi salută pe fiecare în parte printr-o înclinare a capului, însă rămase tăcut.

După ce se făcură toate prezentările, i se dădu cuvântul noului învățător. Marty se aștepta să audă o voce stinsă, potrivită cu statura scundă a omului, însă fu surprinsă când auzi o voce profundă, de bas.

Ei bine, cred c-a exersat câțiva ani ca să aibă o astfel de voce, își spuse în sine ea.

În ciuda profunzimii vocii, aceasta nu era puternică, iar membrii audienței fură nevoiți să-și ciulească urechile pentru a auzi cuvintele învățătorului. El își exprimă plăcerea pentru faptul că a fost ales ca instructor în școala lor.

N-am avut de ales, se gândi Marty.

Omul era încântat de locul de găzduire pregătit cu atâta amabilitate.

Era singura cameră disponibilă, admise Marty.

Era mulțumit să vadă incinta deosebită pusă la dispoziție și să constate atenta selecție a materialelor didactice.

Marty nu era prea sigură la ce se referă, așa că alese să nu dea prea mare importanță spuselor lui.

Omul anticipa o relație amicală cu fiecare membru al comunității, adult sau copil. De asemenea, anticipa o cunoaștere mai îndeaproape, știind că acest lucru va fi atât stimulat, cât și plin de satisfacții din punct de vedere intelectual.

Cursurile urmau să înceapă luni la ora nouă fix, clopoțelul sunând cu cinci minute înainte. Fiecare copil trebuia să fie găsit în banca lui, gata pentru începerea lecțiilor pregătite pentru acea oră. Nu se acceptau întârzieri. În timpul zilei, copiii urmau să aibă două pauze de cincisprezece minute și o pauză de o oră la amiază, pentru a putea servi masa și pentru a beneficia de recreere. Cursurile se vor încheia la ora trei după-masa în fiecare zi.

Copiii se vor bucura de totala sa atenție și de educația de neîntrecut, el însuși fiind instruit în una dintre cele mai prestigioase instituții, universal recunoscută pentru calitatea deosebită a profesorilor săi și pentru cursurile comprehensive și exhaustive.

Omul continuă astfel preț de câteva minute, însă atenția lui Marty fu distrasă de doamna Vickers, care se plecă spre doamna Stern și șopti destul de tare: „Sper că asta înseamnă că va preda, totuși”.

Doamna Stern o asigură că așa va fi.

Întâlnirea se încheie în cele din urmă cu ropote de aplauze pentru noul învățător, care, zâmbind larg grupului de oameni, se retrase, scoțându-și pălăria.

Fură servite cafeaua și prăjitura, vecinii reluându-și discuțiile. Clark o căută pe Marty pentru a-i întâlni împreună pe noii vecini care se mutaseră în locul familiei Larson. Marty acceptă bucuroasă și se retrase cu scuzele de rigoare din compania doamnelor cu care povestea.

Cei doi LaHaye păreau a forma un cuplu plăcut. Doamna LaHaye arăta încă slăbită și trasă la față, însă o asigură pe Marty că se simțea mult mai bine și era sigură că nu va trece mult și va fi din nou în putere. Și-au făcut planuri pentru ca membrii familiei LaHaye să servească duminică cina la familia Davis.

Domnul LaHaye era dezamăgit de faptul că fusese nevoit să-și întrerupă călătoria spre vest, însă era un fermier destul de priceput pentru a-și da seama că pământul cumpărat de la Jedd Larson era

bun de cultivat. Dorea să reconstruiască ferma și clădirile din jur, care deja suferiseră unele reparații extrem de necesare.

Tessie, singura lor fiică, era o fată simplă, însă plăcută. Marty o simpatiză de îndată. Nathan, băiatul mai mare, era destul de dezghețat pentru un băiat de vârsta lui. Părea a fi încrezător în inteligența și abilitățile pe care le avea. Băiatul mai mic, Willie, avea în priviri o licărire care o făcu pe Marty să-l îndrăgească, însă care, în același timp, era un semnal de avertizare. Cine știe ce pozne era în stare să facă flăcăiandrul!?

— Câți ani ai, Willie? îl întrebă Marty.

— Nouă, răspunse el politicos. Am mai fost la școală. Am făcut deja trei clase.

Marty se întrebă dacă nu cumva asta urma să-l separe oarecum de ceilalți copii, știut fiind faptul că niciunul dintre copiii de prin partea locului nu primise până atunci o educație formală.

— Atunci cred c-o să-i poți ajuta pe copii destul de mult, spuse Marty și urmări cu atenție reacția lui Willie.

— Pe unii, spuse el simplu. Dacă vreau. Pe unii—ezită. Poate pe ea, spuse cu un zâmbet larg, arătând-o cu degetul.

Marty urmări direcția indicată și observă cu oarecare alarmă că „ea” nu era alta decât Missie.

— Nu cred că va avea nevoie de mai mult ajutor decât îi poate da învățătorul, spuse ea. Acum începe clasa întâi și deja știe literele și numerele.

Willie ridică din nou din umeri și continuă cu un zâmbet poznaș.

— Totuși, s-ar putea s-o ajut, răspunse; apoi o luă la picior pentru a se alătura celorlalți copii.

Marty se întoarse la conversația dintre adulți. Familia LaHaye urma să plece mai devreme. Omul avea mult de lucru. N-ar fi trebuit să piardă atâta timp, dar soția sa insistase să-i aducă pe băieți la școală. Ei bine, ar cam trebui să plece spre casă. Domnul LaHaye urma să împrejmuiască cu gard o pășune, ca vitele să poată păște în voie. Era bucuros de cunoștință. Se vor întâlni duminică la cină. Își chemă copiii și o luă din loc.

DOISPREZECE

Zilele de școală

Luni dimineața, în loc să fie însorită și strălucitoare după cum fusese comandată, se ivi posomorâtă și ploioasă. Missie fu cuprinsă de disperare în timp ce privea pe fereastră.

— Rochia mea nouă, albastră, o să se facă learcă, gemu ea. La fel și noile panglici de păr.

Clark veni în salvarea situației, oferindu-se să înhame caii la căruță și să-și ducă fetele la școală. Ideea fu aprobată unanim, iar Missie își recăpătă buna dispoziție, chiar dacă soarele se ascundea după nori.

Marty pregăti cu grijă pachetelele cu mâncare și supraveghe pieptănatul părului și curățirea unghiilor. Nu știa care dintre ele era mai entuziastă, însă era aproape sigură că Missie se întrecea pe sine.

Clark hotărî să-i ia și pe Clare și Arnîe, în ciuda ploii mărunte care cădea.

— Nu s-or topi, spuse el, și le-ar face bine să se simtă și ei parte a evenimentului.

Rugăciunea de la micul dejun din acea dimineață îi incluse pe noii școlari—să învețe bine, să dea dovadă de respectul cuvenit față de învățător și să folosească cele învățate pentru a deveni oameni mai buni și a-i ajuta și pe alții să fie mai buni.

După ce terminară masa, grupul entuziast de copii ieși din casă, iar Clark le înfodoli pe fete în căruță, ca nu cumva ploaia să le ude hainele cele noi. Clare și Arnîe, mândri și plini de importanță, își ocupară locurile lângă Clark, pe bancheta din față. Marty simți un nod în gât privindu-le fețele nerăbdătoare, observând în mod special strălucirea din ochii lui Missie. O clipă mai târziu, o luară din loc.

— Mai întâi școala, apoi căsătoria și iată-i cum pleacă, spuse ea încetșor. Înainte să-ți dai seama, au plecat cu toții—unul câte unul.

Își șterse lacrimile din ochi și se întoarse în casă să spele vasele. Clark se va întoarce curând cu Clare și Arnîe, iar acum, că fetele erau plecate, sarcina de a le purta de grijă și a le găsi o ocupație, cădea doar pe umerii ei. Trebuia să-și facă repede treburile de dimineață, ca să poată petrece mai mult timp în ziua asta ploioasă amuzându-i pe cei doi micuți neastâmpărați.

Arnîe fu agitat și refuză să fie împăcat cu jucării. Clare insista că și el ar trebui să meargă la școală. Când Marty nu se lăsă defel convinsă, o bătu la cap să-l lase să meargă afară, la joacă. Ea arată către norii din care încă mai picura, însă Clare mârâi, dând impresia că îi sugerează lui Marty că ar fi putut face ceva cu vremea asta rea, dacă și-ar fi pus în gând să facă.

Marty le dădu fiecăruia câte o prăjiturică. Arnîe o împărți pe a sa cu Miss Puss, și imediat își umbri gestul de bunăvoință, trăgând în mod intenționat de coada pisicii. Aceasta răspunse lăsându-i urme de gheară pe mână. Urletul lui Arnîe îl puse pe Clare pe fugă. Urmări pisica în spatele sobei de la bucătărie și începu s-o altoiască cu coada de la mătură. Marty îl trimise pe Clare să se așeze pe un scaun, în timp ce îi spală și îi îngriji lui Arnîe zgârieturile de pe mână.

Puțin înainte de amiază, norii se mai risipiră și soarele își făcu apariția. Marty fu ușurată să-i îngăduie lui Clare să iasă afară. Se temea că va sta afară până când se va uda până-n gât, dar, chiar și așa, mai putea respira și ea în liniște.

După cum bănuise, băltoacele îl atrăgeau pe Clare ca un magnet, însă el se jucă în ele doar atât cât să se ude și să se umple de noroi, întorcându-se în casă și plângându-se că n-are nimic de făcut. Pe

Marty o cuprinse disperarea în timp ce-l curăța. Ce va face cu ei toată ziua asta lungă?

Amiaza sosi, în sfârșit, iar Clark intră în casă pentru masa de prânz. Băieții chiuiră de bucurie, iar Marty scoase un oftat de ușurare. Avea parte, în sfârșit, de puțină liniște, iar după ce vor mânca, îi va pune la culcare.

Însă nici somnul de amiază nu fu cum ar fi trebuit. Arnie era mârâit și agitat—un lucru neobișnuit pentru el, iar Clare nu dormi deloc.

Ziua ce părea a nu se mai sfârși intră pe făgașul normal când cele trei fete sosiră acasă. Arnie alergă la Nandry cu un strigăt de bucurie, iar Clare începu s-o întrebe tot felul de lucruri pe Missie, ca să vadă dacă a învățat ceva. Clae zâmbea cu subînțeles, de parcă ar fi știut un mare secret.

Marty trebui să-și croiască drum în cerul lor, pentru a putea fi văzută și auzită.

— Cum a mers?

— O, mami, strigă Missie, e grozav! Ghici ce-am învățat! Ghici! Stai să-ți arăt.

— Vreau să văd, spuse Marty, și de-abia aștept, dar mai întâi ce-ar fi să vă schimbați rochiile de școală și să le puneți pe umeraș.

Fetele se grăbiră să o asculte.

Timpul care urmă fu ocupat cu împărtășirea numeroaselor activități de peste zi. Numai Nandry nu avu nimic de spus. Missie pălăvrăgi la nesfârșit despre învățător, despre ceilalți copii, despre ce făcuse, despre banca în care stătea și despre focul firav din soba de la școală.

— Știi ceva? Cred că domnul Whittle n-a făcut foc în sobă în viața lui. De acum încolo, Silas Stern o să facă focul. Ne-am afumat ștrașnic.

— Îmi place de Mary Lou Coffins. E prietena mea favorită; în afară de Faith Graham.

Familia Coffin era nouă prin partea locului.

Missie continuă, cu o sclipire în ochi:

— Știi ceva? spuse ea în șoaptă. Lui Nathan LaHaye îi place de Clae.

Clae se îmbujoră și protestă.

— Ba da, e-adevărat, declară Missie; a tras-o de codițe și toate alea. Marty n-avea idee ce-ar putea însemna „toate alea”.

Apoi ochii lui Missie scăpărară:

— Dar îl urăsc pe Willie LaHaye. E un fandosit.

— Missie, rușine să-ți fie! o muștrului Marty. Nu avem voie să urâm pe nimeni.

— Pun pariu că Dumnezeu n-a știut de Willie LaHaye când a făcut regula asta, declară Missie cu venin. *Nimeni* nu l-ar putea iubi.

— Ce anume a făcut atât de teribil?

— Citește, citește foarte tare—citește orice—chiar și din cartea de-a opta. Se crede deștept. Și mă tachinează. A spus că sunt prea drăguță ca să fiu proastă. A spus că o să m-ajute. Eu i-am spus că „Nu, nu vreau”, și el a râs și a spus: „Așteaptă numa’, și-ai să vezi”. Ah, se crede deștept. Mi-aș dori ca Tommie al meu să fi fost acolo.

Missie clătină din cap în așa fel încât Marty se întrebă unde a dispărut dintr-o dată mica ei fetiță, înlocuită fiind de această făptură arogantă care se credea deja domnișoară.

Te rog, spuse Marty în gând, *nu lăsa ca școala să te schimbe atât de mult, atât de repede!*, însă în următoarea secundă, micuța ei era înapoi.

— Pot să ling farfuria, mami? Mi-a fost așa de foame azi și, ghici ce, mami? Mary Lou are o găletușă roșie, lucioasă, în care-și pune mâncarea. Îmi iei și mie una, mami? Are o toartă de care poți s-o ții și literele de pe ea sunt albe.

— Ce fel de găletușă e asta?

— Nu știu încă. Nu știu cuvintele, da’ e așa de frumoșică, nu-i așa, Clae?

Clae fu de acord.

— Îmi iei și mie una, mami, te rog!? Încercă Missie s-o înduplece.

— Nu știu, draga mea; va trebui să vedem. Marty nu voia să promită nimic.

— Nu-mi place să-mi pun mâncarea în vechitura aia, se strâmbă

PROMISIUNEA NECLINTITĂ A IUBIRII

Missie. A lui Mary Lou e mult mai frumoasă.

— Vom vedea, fu tot ce putu Marty să promită.

Abandonară o vreme subiectul „școală”, însă Missie reveni la el după cină, când beneficia de atenția tatălui său.

— Și Mary Lou are o gălețușă roșie, lucioasă, pentru mâncarea de prânz—cu litere albe și toartă. Îmi iei și mie una, tati, te rog?

— Gălețușele roșii sunt necesare pentru învățătură? o întrebă Clark.

— Nu pentru învățătură—pentru că arată frumos, spuse Missie cu hotărâre.

Cel puțin e sinceră, se gândi Marty.

— Om vedea, îi spuse tatăl.

— Asta a spus și mami, obiectă Missie.

— Ai o mamă înțeleaptă, îi spuse Clark, nelăsându-se ademenit de vorbele micuței.

Missie strâmbă din nas, însă nu mai spuse nimic. Știa când întrecia limita. Pentru moment, va închide subiectul.

Zilele intrară într-o anumită rutină. Treptat, cei doi băieți acceptară absența fetelor și învățară să se joace unul cu celălalt.

Fetele își formară un program de învățare. Missie era ageră la minte și dornică să învețe, și curând ajunse în fruntea clasei, chiar și fără ajutorul lui Willie LaHaye. Și lui Clae îi plăcea școala, surprinzându-i și încântându-i atât pe învățător, cât și pe membrii familiei Davis cu abilitatea ei de a învăța. Îi plăceau cărțile și și-ar fi petrecut tot timpul cu nasul în ele dacă i s-ar fi dat voie. Numai Nandry părea că abia își trage picioarele după ea la gândul unei alte dimineți petrecute la școală. Marty observase acest lucru și și-ar fi dorit să o poată ajuta în vreun fel. Știa că majoritatea copiilor care începuseră școala erau mult mai mici decât Nandry, iar acest lucru era descurajant. Marty încercă să o încurajeze, fără a o forța în vreun fel.

Missie aducea mereu acasă informații despre școală. Într-o zi veni chicotind, iar Clae îi ținea isonul.

— Știi ce? Când domnul Whittle ajunge să țipe, vocea lui trece de la tonul de jos la un chițăit caraghios. Missie făcu o demonstrație. Marty încercă din greu să-și păstreze acea atitudine de respect față de învățător pe care orice părinte se cuvine s-o aibă în fața copiilor.

— Băieților mai mari le place să-l facă să strige. Sună așa de caraghios, mami, și pe urmă se înroșește și începe să mârâie cu voce joasă, așa... Missie îl imită pe cât de bine putea o fetiță de șase ani.

Așa deci, se gândi Marty, omul chiar și-a cultivat vocea asta joasă și pare-se că n-o are tot timpul sub control.

— Trag nădejde că nu veți face haz de învățătorul vostru, rosti ea cu solemnitate.

Missie își plecă privirea în pământ, însă când și-o ridică, ochii ei scliffeau.

— Pun pariu că și tu ai fi râs, spuse ea, apoi adăugă în grabă, dar am râs și eu puțin.

Missie venea frecvent și cu rapoarte despre „Willie LaHaye ăla”.

Willie LaHaye îi muiase panglicile de păr în cerneală.

Willie LaHaye fugise după ea, sperînd-o cu un șoarece mort.

Willie LaHaye îi pusese un cosăș în cutia de mâncare.

Și Willie LaHaye cioplise inițialele ei și ale lui în scoarța unui copac de lângă pârau, da' ea le răzuise.

Și mai mult, îl ura pe Willie LaHaye ăla, și era absolut sigură că pe Dumnezeu nici măcar nu-L interesa.

Nătângu' ăla de Willie LaHaye!

TREISPREZECE

Ceva nou

Sâmbătă, Clark își făcu obișnuita vizită în oraș. Marty era bucuroasă că n-avea niciun motiv să-l însoțească. I-ar fi prins bine o ieșire, sigură fiind de-acum că fetele erau capabile să aibă grijă de casă în lipsa ei, dacă mersul în oraș n-ar fi însemnat și să dea față cu doamna McDonald. Femeia nu rata niciodată ocazia de-a o face pe Marty să se simtă prinsă într-o capcană emoțională. Marty declară că mai degrabă ar da piept cu un urs sau cu un indian.

Într-adevăr, Marty văzuse foarte puțini indieni de când venise în vest, iar cei pe care-i întâlnise păuseră destul de inofensivi. Majoritatea indienilor din zonă fuseseră mutați într-un ținut mai deluros și închiși într-o rezervație pusă la dispoziția lor. Unii se întrebau cum reușeau să supraviețuiască acolo, însă majoritatea se mulțumea cu faptul că indianul era indian și, ca atare, destinat să supraviețuiască cu foarte puține resurse. Obișnuita lozincă a coloniștilor era „lasă-mă să te las”. Atâta vreme cât indienii nu reprezentau o amenințare pentru confortul lor, se mulțumeau să-i lase să bântuie pe dealuri, în căutare de vânat și blănuri pentru pieile atât de necesare. De altă parte, nu simțeau niciun fel de responsabilitate sau obligație pentru bunăstarea indienilor.

Cât despre urși—Marty era bucuroasă că nu fusese nevoită să se mai îngrijoreze și pentru așa ceva. Ca indienii, urșii se mulțumeau să

rămână pe dealurile lor, departe de mirosul și de puștile coloniștilor. Se mai întâmplase ca vreun vecin să simtă nevoia să se aventureze pe dealuri, întorcându-se cu câte o blană de urs pe care o așeza pe dușumeaua casei sau o atârna deasupra șemineului. În acest caz însă, blana era un simbol al prestigiului, nu o necesitate.

Totuși, chiar privind insistent la uriașa blană de urs, cu capul în care străluceau ochi sălbatici, ca mărgelile lucitoare, și cu colți lungi, gălbui, Marty simțea că un urs sau un indian ar fi de preferat unei întâlniri cu doamna McDonald, așa că Marty evita orașul, oarecum fiindu-i rușine pentru asta, însă mulțumită în slăbiciunea ei.

Ziua trecu repede. Marty aștepta întotdeauna cu plăcere sâmbetele. În aceste zile avea ocazia să facă multe din treburile lăsate deoparte, pentru că fetele aveau grijă de cei mici.

Măine va fi o duminică specială. Noul învățător va fi alături de ei la masa de prânz. Marty făcea presupozii, dar se și temea de acest eveniment. Cum era cu adevărat acest bărbat ciudat? De la Missie aflate și bune, și rele—o dată îl lăuda, o dată îi condamna purtarea ciudată, pentru ca mai târziu să izbucnească în hohote de râs incontrolabile la gândul comportamentului său caraghios.

Marty tocmai pusese deoparte plăcintele abia scoase din cuptor și curăța cu grijă doi cocoși, când Clark își făcu apariția.

Ca de obicei, la întoarcerea sa, copiii alergau să-l întâmpine. Marty, privind pe fereastră, îl văzu pe Clark coborând încet și cu grijă din căruță. La început, Marty se simți cuprinsă de îngrijorare, întrebându-se dacă nu cumva Clark fusese rănit, însă acesta grăbi pasul pe măsură ce se apropia de casă, cu micuții pe urmele lui. Marty observă că purta ceva în interiorul hainei—era acolo o umflătură pe care se părea că o protejează cu grijă. Copiii văzuseră și ei umflătura, iar curiozitatea lor era la fel de mare ca și a lui Marty, însă Clark doar zâmbea și le făcea semn să se îndrepte spre casă.

Ce-o mai pune acum la cale? se întrebă Marty, în timp ce urmărea cum micuța cavalcadă se apropia de casă. Curând ajunseră cu toții în casă, care mai de care vociferând în același timp:

— Ce-l acolo, tati?

PROMISIUNEA NECLINTITĂ A IUBIRII

— Ce-ai adus?

— Arată-ne, tată!

Clark își dădu la o parte haina, și de sub ea apăru un căpșor cârlionțat, roșietic.

O pereche de ochi mici și ageri clipiră la lumina puternică, iar agitația ce se stârni în jurul său îl făcu să-și balanseze codița încoace și încolo. Chiote de bucurie umplură aerul și fiecare dintre copii pledă să fie lăsat să-l țină primul în brațe.

— Începem cu cel mai mic, spuse Clark, întinzându-i lui Arnie ghemulețul viol. Acesta chicoti în timp ce ținea cățelușul aproape de el. Era pentru prima dată când Arnie simțea pe obrăjori limbuța caldă a unui cățeluș. Ochii săi sclipiră.

Băieței și cățeluși—fac pereche potrivită, se gândi Marty. Probabil că Arnie se gândea la fel, fiindcă îi înmână fără prea mare tragere de inimă cățelușul lui Clare.

În timp ce copiii se bucurau de noul cățeluș, Marty reuși să vorbească cu Clark.

— De unde l-ai luat?

— A fâtat cățeaua fierarului. Pui-s destul de mari ca să fie înțărcați. Asta mi s-a părut cel mai cu vino-ncoa'.

— E un drăgălaș.

— Da, și uită-te la ochii lui, la cap—arată a fi isteț.

Copiii căzuseră de acord într-un final să pună cățelușul jos, ca să-l poată vedea cum dă din codiță și cum țopăie pe dușumeaua bucătăriei.

— Uitați-vă la el! Uitați-vă la el! strigau chicotind și bătând din palme, făcând haz de comicăriile acestuia.

— Ei bine, haideți să-l ducem afară și să vedem ce părere are Ole Bob despre el.

Ole Bob devenise *Old Bob*, „bătrânul” Bob. Picioarele-i erau înțepenite și greoaie. Ochii nu-l mai prea ajutau, iar mișcările-i erau încete. Clark și Marty realizaseră faptul că zilele-i erau numărate, însă, cu grijă, poate-l vor mai avea cu ei încă câteva luni.

Familia îl urmă pe Clare, care ducea cățelușul în brațe către cușca lui Ole Bob. Bob ieși afară încet, întinzându-și mușchii înțepeniți și dând din coadă în semn de salut.

Când cățelușul fu pus jos, Bob își plecă încet capul și începu să-l adulmece. Nu păru a fi impresionat, însă nici deranjat. Cățelușul fu cuprins de un entuziasm debordant, fiind prezentat unuia din aceeași 'breaslă', și începu să țopăie și să se-nvârtă pe picioarele-nesigure, precum o jucărie caraghioasă cu șurub care nu se mai oprește. Ole Bob se lăsă atras în joaca ridicolă preț de câteva momente, după care se îndepărtă și se așeză pe pământ. Cățelușul se avântă după el, trăgând cu dinții și luptându-se cu coada-i lungă și stufoasă. Bob alese să-l ignore, în timp ce copiii făceau un haz grozav.

În cele din urmă, cățelușul fu lăsat cu Ole Bob. Clark și băieții merșeră să deshame caii de la căruță și să descarce căruța. Fetele, după ce umplură stomăcelul cățelușului cu lapte cald, se întoarseră la treburile ce le fuseseră încredințate. Fiecare primise sarcina de a se gândi la un nume pentru cățel. Subiectul urma să fie abordat și decizia luată în timpul cinei.

Marty se duse să termine de curățat cocoșii și masa de lucru, pentru ca băieții și Clark să pună acolo cumpărăturile făcute.

În timp ce scotea din plase și cutii, se opri dintr-o dată.

— Ce-s astea? întrebă ea, cu toate că pe găletușe scria clar: UNTURĂ. Doar n-am trecut pe listă și untură, nu? Mai am destulă untură de când am tăiat ultima oară porcul.

Marty luă lista și aruncă o privire ca să vadă ce anume scrisese acolo și Clark înțelesese ca fiind untură.

— Nu, răspunse el liniștit, n-ai avut untură pe listă.

— Atunci de ce? Marty lăsă întrebarea în aer. Clark îi aruncă o privire timidă.

— Sunt roșii și... și lucioase... și au o toartă... și litere albe?

Așa deci. Găletușa lui Missie. Roșie și lucioasă și cu litere albe— UNTURĂ.

Marty clătină din cap.

— Nu spun că Missie trebuia s-o primească doar pentru că a

PROMISIUNEA NECLINTITĂ A IUBIRII

cerut-o. Clark continuă. N-are rost să creadă că întotdeauna va primi ce vrea dacă cere, da', dacă crezi că e-n regulă s-o primească de-astă dată, atunci dă-i-o. Și... ei bine, nu puteam să-i cumpăr doar ei și celorlalte două nu, puteam să fac așa ceva?

— Nu, presupun că nu.

Clark se îndreptă spre ușă.

— Tu hotărăști, spuse el din nou.

Marty se întoarse către cele trei gălețușe roșii, lucioase. Trei gălețușe cu untură, și deja avea mai multă untură decât le-ar fi trebuit, și se apropia din nou sezonul tăierii porcilor. Ce-o să facă cu toată untura asta?

— Bătrân sentimental ce ești, murmură ea, însă simți un nod în gât la gândul fericirii de pe fețele lor, iar privirea strălucitoare din ochii lui Missie când le va da mâncarea luni dimineață pentru școală o făcea să aștepte cu nerăbdare trecerea timpului.

Isprăviră treburile gospodărești, iar apa pentru baia de sâmbătă seara se încălzea în cazanul mare de cupru de pe sobă, când familia se adună în jurul mesei la cină.

— M-am gândit că dacă s-o întâmpla ceva cu Ole Bob, va fi mai puțin dureros pentru ei dac-ar avea un alt cățeluș, îi spusese Clark lui Marty, în timp ce puneă cartofii pe masă. Ea făcu un gest aprobator cu capul.

Clark se apropie de masă și se asigură că fiecare copil își ocupă locul.

— Știi ce, mami? spuse Clare. M-am dus să văd cățelușul și dormea adunat ghem lângă Ole Bob. Oare Ole Bob crede că-i mama cățelușului?

Marty zâmbi.

— Nu, mă-ndoiesc că Ole Bob ar fi atât de prostuț, dar atâta vreme cât cățelușul nu-i face zile fripte, Ole Bob va fi mulțumit să-și împartă culcușul cu el.

— E-aşa de drăgălaş! spuse Missie. Mi-aş fi dorit să-mpartă culcuşul cu mine.

— O, nu, spuse Marty cu fermitate. Locul animalelor e afară, nu în casă.

Gândindu-se la Miss Puss, care se mai strecura uneori în casă şi se urca în patul ei, Missie nu mai insistă.

— Ei bine, spuse Clark, v-aţi gândit la un nume?

— Cred c-ar trebui să-i spunem Puma, spuse Clare.

— Puma, nume de câine? Missie nu era impresionată.

— Din cauza culorii, argumentă Clare.

— Mie-mi place King, sau Prince, sau ceva de genu' ăsta, spuse Missie.

— Pentru un căţeluş? Clare era la fel de sceptic.

— O să crească, spuse Missie cu sfidare.

— Dar tu, sport? îl întrebă Clark pe Arnîe. Arnîe împinse în gură o lingură plină de cartofi şi sos, cu ajutorul mâinii neocupate. Îi îndesă bine, înghiţi o parte din ei, şi apoi răspunse:

— Ole Bob.

— Dar cum vrei să-l cheme pe noul căţeluş?

— Ole Bob.

— Dar Ole Bob e numele lui Ole Bob, spuse Clark.

— Ştiu, spuse Arnîe. Îmi place.

— Vrei Ole Bob şi Ole Bob? întrebă Clare, considerând că el era singurul capabil să înţeleagă şi să tălmăcească spusele micului Arnîe.

— Da, spuse Arnîe dând din cap. Acum avem—două degete pline de cartofi se luptară să se îndrepte, în timp ce celelalte se străduiau să ţină în strânsoare cartofii. Acum avem doi Ole Bob.

Ceilalţi izbucniră în râs, însă în cele din urmă hotărâră că noul căţel va purta acelaşi nume, Ole Bob.

— O să crească, spuse Missie.

— Da, şi-o să îmbătrânească într-o zi, spuse Clare. Şi-n plus, când o să-i strigăm, nu trebuie să zicem decât un nume şi-o să vină amândoi.

Clark zâmbi.

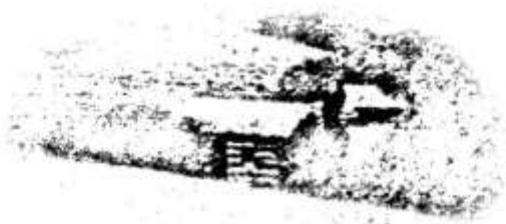
PROMISIUNEA NECLINTITĂ A IUBIRII

— În felul ăsta facem economie de timp, nu-i așa?

Arnie zâmbi cu gura până la urechi.

— Acum avem un Ole Bob mic și un Ole Bob mare.

Se întâmplă însă că Ole Bob mare nu mai rămase cu ei multă vreme. Așa cum sperase Clark, pierderea bătrânului câine fu suportată mult mai ușor de copii avându-l de-acum pe micul câțel alături, zbenguindu-se și ronțăindu-le călcâiele.

PAISPREZECE

Prietena lui Tommie

Anul școlar se scurse repede și, pe nesimțite parcă, veni și perioada vacanței de vară. Câțiva dintre băieții mai mari întrerupseră școala mai devreme, pentru a ajuta la însămânțatul de primăvară. Alții continuară până în luna iunie. Missie își încheia ultimele zile de școală venind acasă cu buchete de flori sau cu frăguțe coapte aduse în găletușa cea roșie ce-și cam pierduse luciul în timpul lunilor de iarnă.

Vara trecu la fel de repede pe cât venise—înainte parcă de a se bucura din plin de ea.

Veni din nou toamna, aducând cu ea agitația pregătirilor pentru școală. Clare încă mai avea un an până la vârsta școlară și din nou bodogănea nemulțumit de faptul că trebuie să rămână acasă.

Clae și Missie erau nerăbdătoare să se întoarcă. Clae petrecuse vara delectându-se cu cărțile pe care domnul Whittle i le dăduse, recuperând timpul pierdut cu o viteză surprinzătoare. Domnul Whittle era încântat.

Și Missie era o elevă promițătoare și aștepta cu nerăbdare deschiderea anului școlar.

Numai Nandry dădea înapoi. La început părea a fi doar lipsită de entuziasm, însă pe măsură ce se apropia prima zi de școală, căpătă mai multă îndrăzneală și-și făcu cunoscută poziția.

— Nu mă mai duc la școală, declară ea categoric—nu cu toți copiii
ăia mici.

Era atât de hotărâtă, încât Clark și Marty discutară problema și
hotărâră că, deși nu și-ar fi dorit asta, se vedeau nevoiți să-i îngăduie
să renunțe la școală.

— Va trebui să ne concentrăm pe treburile din gospodărie și pe
îngrijirea copiilor, spuse Marty. Nandry va fi o soție și o mamă bună.
Poate că asta e suficient. Cel puțin acum știe să citească și să scrie cât
de cât.

Clark aprobă din cap. La cincisprezece ani, Nandry părea foarte
capabilă să întrețină o casă. Se va găsi un flăcăiandru în zonă care să
și-o dorească parteneră.

Așa că școala începu din nou. De astă dată fu mai ușor. Mai ușor
s-o vadă pe Missie plecând. Mai ușor să se descurce cu cei doi băieți
acasă, pentru că Nandry era și ea acolo.

Marty se bucura de ajutorul lui Nandry mai mult decât putea
spune în cuvinte, pentru că peste două luni doar, familia ei urma să
se mărească din nou. Nandry, cu puține vorbe, preluă o mare parte
din îngrijirea copiilor, luându-i cu ea ca să dea de mâncare găinilor,
punându-l pe Arnîe la somnul de amiază—Clare se declară prea
mare pentru un asemenea fleac—și, în general, ajutând la treburile
gospodăriei. Marty aprecia foarte mult ajutorul ei și-i spunea adesea
acest lucru.

Șezând într-una dintre zile în răcoarea casei și cârpind șosete,
Marty fu surprinsă să audă zgomotul produs de apropierea unui cal.

Spre marea ei încântare, era Tommie.

— Tommie, spuse ea, intră, te rog. Parcă au trecut câteva secole de
când n-ai mai dat pe la noi.

Nandry își ridică privirea de la aluatul pentru plăcintă pe care-l
frământa, se îmbujoră și își plecă din nou privirea. Clare alese acest
moment de neatenție pentru a se servi cu o bucată de aluat.

— Ce fac ai tăi?

— Bine, suntem bine cu toții. Micuța Lizzie crește ca o buruiană.

— E o drăgălașă, spuse Marty, amintindu-și de ultima ocazie în

care o văzuse pe mica Elizabeth Anne, care, la vremea aceea, gusta din plin plăcerea nou descoperită a mersului pe propriile picioare. Pașii nesiguri ai micuței erau răsplătiți de bunici, mătuși și unchi cu laude, îmbrățișări și sărutări.

Marty își mai aminti și de faptul că în aceeași perioadă, Rett Marshall încă nu putea sta în picioare fără sprijin. Simți o povară pe inimă la acest gând și își îndreptă din nou atenția spre Tommie.

— Am auzit că ți-ai cumpărat o bucată de pământ.

— Da, spuse el cu mândrie. Am și o căsuță mică. Nu e mare, dar, pentru o vreme mă descurc.

— Ai arat pământul?

— Nu. O să-l ar la primăvară.

În Marty se înfiripă o mică suspiciune. Să fie oare Tom interesat de Nandry a ei? Gândurile îi fură întrerupte de vocea lui Tom.

— Te deranjează dacă ieșim puțin? E o zi tare frumoasă și-ar fi păcat s-o pierzi în casă.

Marty întinse mâna după șalul subțire.

— Cu bucurie, spuse ea, chiar am vrut să mai văd o dată pârâul, până nu îngheață.

Marty ieși, urmată de Tom. La început vorbiră vrute și nevrute. Ajunseră la izvor, și Tom se așeză pe iarba răcoroasă, sprijinindu-și spatele de trunchiul unui copac. Marty îl privi. Era clar că ceva îl frământa. Tom însă nu spuse nimic. Îl urmări cum ridică o bucată de scoarță de copac și o frânge între degete.

— E vorba de o fată, nu?

El își ridică repede privirea.

— De unde știi? Întrebă el.

— Se vede, zâmbi Marty.

— Da, se poate.

Așteptă un moment apoi continuă:

— E minunată, Marty! Într-adevăr minunată. Eu... trebuia să vorbesc cu cineva. Ma n-ar înțelege... știu că n-ar înțelege.

Marty fu luată prin surprindere. Ce fel de fată ar trebui să fie, pentru ca Ma să n-o înțeleagă?

— Poate că n-ai destulă încredere în mama ta?

— Nu, nu-i așa. Dacă s-ar lăsa înduplecată și i-ar da șansa să o cunoască, atunci ar înțelege. Dar mi-e teamă că la-nceput—de asta am venit la tine, Marty, tu o cunoști pe Ma. Ai putea... ai putea vorbi cu ea și...

— Fata e de prin partea locului?

— Nu chiar. Este... e din zona deluroasă. Locuiește acolo împreună cu bunicul ei.

— Și cum o cheamă?

— Owahteeke.

— O-wah-tee-ka—bine, dar sună de parcă ar fi—Marty își începuse fraza râzând, însă se opri șocată când realizează cum stăteau lucrurile. Se făcu albă la față și isprăvi cu jumătate de gură.

— E... indiancă.

Tom aprobă din cap.

— O, Tommie, spuse Marty. Ar fi vrut să adauge, „Cum ai putut?”, însă nu putu rosti cuvintele și, privind la expresia îndurerată de pe chipul tânărului, nu mai reuși să spună nimic.

Făcu câțiva pași încercând să judece cu mintea limpede situația, însă, cumva, nimic nu părea a fi în ordine.

O, Doamne, se rugă ea, Te rog, ajută-ne să știm ce să facem.

Când simți că se poate controla, se întoarse spre Tom, însă acum simți nevoia de a se așeza. Alese un ciot de copac și se așază.

— Bun, spuse ea, povestește-mi despre ea.

Tom trase adânc aer în piept.

— Am întâlnit-o toamna trecută, spuse el. Prima dată când am văzut-o plecasem să caut câteva vaci ce se rătăciseră. Au sărit gardul și-au luat-o spre dealuri, iar eu am plecat după ele călare. Nu le-am găsit în prima zi, dar pe drumul spre casă am dat peste o tufă de măceșe mari și frumoase și m-am oprit. M-am gândit să-i duc câteva lui Ma, pentru plăcintă, așa că mi-am scos pălăria și am început s-o umplu cu fructe.

În timp ce culegeam, m-am simțit urmărit și mi-am ridicat privirea, așteptându-mă să dau nas în nas cu un urs sau cu o fiară

sălbatică; când colo, o fată—cu ochii negri și părul ca pana corbului. Era îmbrăcată într-o rochie de piele cu mărgele, dar ceea ce m-a izbit era faptul că râdea. Încerca să se abțină, dar nu reușea. Ochii ei se... se luminau parcă, și-și duse mâna la gură.

Când am întrebat-o ce era așa de amuzant, mi-a spus că n-a văzut niciodată un bărbat în toată firea culegând fructe de pădure ca o femeie. Asta m-a cam înfuriat și i-am spus că poate bărbații în toată firea nu erau destul de deștepți ca să știe cât de gustoasă e plăcinta cu măceșe.

S-a oprit din râs și eu m-am mai potolit. Am povestit puțin. Mi-a spus numele ei, Owahteeke, adică Micuță Floare. Suna frumos.

Ne-am întâlnit din nou—de multe ori. În lunile de iarnă îi duceam carne de căprioară sau alt vânat. Locuiește împreună cu bunicul ei, un om în vârstă. Bătrânul n-a putut suporta rezervația, așa că s-a dus să locuiască singur. Owahteeke nu este de acord să-l cunosc. E bătrân, foarte bătrân. De fapt, este străbunicul ei, iar când bătrânul va muri, ea nu va mai avea pe nimeni. Spune că va merge înapoi în rezervație, că o va primi cineva acolo sau vreunul dintre bărbații indieni o va lua de soție. Dar eu nu vreau asta.

O privi pe Marty în față.

— Marty, vreau să mă însor cu ea. O iubesc. Eu... suspină. Cum o să le spun alor mei?

Marty clătină din cap. Sărmanul Tommie! Tocmai el, care merita cea mai bună fată din tot Vestul, îndrăgostit de o indiană...

Marty se ridică și își înfășură șalul mai strâns în jurul trupului, căci dintr-o dată soarele parcă-și pierduse din strălucire.

— O, Tommie! spuse ea, clătinând din cap. Nu știu... pur și simplu nu știu.

Tommie se ridică și el.

— Dar o să stai de vorbă cu ei? Vei încerca. Nu-i așa, Marty?

— Voi încerca, promise ea. Însă, Tommie, știi că... știi că nu va fi ușor—nici pentru părinții tăi, nici pentru ceilalți.

— Știu, spuse Tommie înghițind greu. Știu, dar m-am gândit la situația asta. Eu am pământul meu, casa mea. Nu e mult, dar ea a

petrecut iarna într-un cort de piele. O cabană îi va părea foarte bună după o astfel de experiență. Nu vom fi nevoiți să întâlnim prea mulți oameni. Bucata noastră de pământ e destul de izolată. N-o să deranjăm pe nimeni. O să fie aproape de locurile natale, iubește dealurile.

— Nu te duci cu gândul prea departe, Tommie, îl întrerupse Marty. Nu gândești corect. Copiii, familia—cu ei ce vei face? Nu-i poți ascunde într-un tufiș.

Fața lui Tommie se întunecă.

— Țsta e singurul răspuns pe care nu-l am, spuse el. Singurul. Dar... o să... o s-o rezolvăm și pe asta când va veni timpul.

Marty clătină din cap.

— Te rog, Marty! o imploră Tom; te rog, încearcă să vorbești cu Ma. Dacă Ma este convinsă, îl va convinge și pe tata. Te rog!...

Marty oftă.

— O să-ncerc, promise ea, însă ochii i se umplură de lacrimi. O să încerc, dar nu sunt sigură cât de convingătoare pot fi.

Tommie făcu un pas în față și o îmbrățișă impulsiv.

— Mulțumesc, Marty, șopti el. Asta-i tot ce cer. Și... și... într-o zi te voi lua cu mine ca s-o întâlnești pe Owahteka. Când o s-o vezi, o să-ți dai seama de ce... de ce simt ceea ce simt. Acum trebuie să plec.

Se întoarse ca să plece.

— Doamne, binecuvântează-l pe Tommie, șopti Marty pe când el se îndepărta. Și pe Owahteka...

CINCISPREZECE

În căutarea unui predicator

După ce încheiară lucrările de toamnă, fermierii își putură îndrepta atenția către alte lucruri. La începutul lunii octombrie fu anunțată o întâlnire a adulților din comunitate. Toți locuitorii acelei zone au fost invitați să participe și foarte puțini au refuzat invitația.

Zeke LaHaye trimise vorbă că, deși considera întâlnirea respectivă ca fiind importantă, avea mult de lucru și nu-și putea permite să întrerupă munca.

Vecinii constataseră deja că Zeke LaHaye nu-și făcea timp pentru nimic altceva decât pentru munca de la fermă—nici pentru a onora ziua Domnului, nici pentru a ajuta vreun vecin, de fapt, pentru nimic altceva. Clark, care rareori făcea comentarii despre conduita vreunui vecin, îi spusese lui Marty:

— Sărmana fermă, cred că nu mai știe ce să creadă—primul proprietar se mulțumește s-o lase în voia ei; următorul trage de ea până o aduce în prag de epuizare. Asta mă face să privesc la mine însumi. Trag nădejde să nu ajung atât de hapsân după pământ sau atât de înnebunit după bani, încât să nu mai am timp pentru Dumnezeu, familie sau prieteni.

Marty aprobă tăcută.

În sâmbăta stabilită, oamenii se întâlniră în clădirea școlii. Ben Graham urma să prezideze întâlnirea. Când murmurul discuțiilor

încetă întrucâtva, el se ridică în picioare.

— Prieteni și vecini, încep, sunt sigur că știți cu toții de ce am anunțat întâlnirea asta. De ceva vreme, zona noastră a fost lipsită de un pastor. De două ori pe an avem bucuria de a fi vizitați de un predicator care poposește pentru o predică și pentru a-i căsători pe tinerii noștri.

Noi, cei din zonă, ne gândim că doar atât nu-i suficient pentru a ne vedea copiii instruiți în căile Domnului.

Câțiva dintre noi ne-am întâlnit cu ceva vreme în urmă și am discutat situația, iar acum considerăm că a sosit momentul să facem ceva.

Acum avem o școală. Clădirea asta frumoasă e o dovadă a ceea ce putem face atunci când lucrăm împreună.

Acum e timpul să lucrăm din nou împreună.

Unii oameni începură să aplaude, iar alții ovaționară. Lucrul acesta îl tulbură oarecum pe Ben, însă își reveni de îndată, își dresă glasul și continuă:

— Ce trebuie să facem acum e să alegem doi sau trei oameni, să formăm un comitet ce se va ocupa de găsirea unui predicator: unul care să locuiască aici, să țină slujbe regulate, să poată oficia înmormântări și cununii în orice perioadă a anului.

Oamenii aplaudară din nou. Ben o privi pe Ma pentru susținere. Probabil îi simți sprijinul, pentru că ridică mâna pentru a face liniște, și apoi continuă:

— Vă rog să numiți pe cine doriți. Comitetul poate fi format din doi bărbați... sau trei, dacă vreți. Dacă-ar fi mai mulți, ar fi mai greu.

Un bărbat aflat mai în spatele încăperii îl numi pe Clark Davis. Marty auzi câțiva „da” pentru cel nominalizat.

Todd Stern îl numi pe Ben Graham și, din nou, oamenii își exprimară acordul.

Domnul Coffin se ridică apoi și, cu voce răsunătoare, îl numi pe domnul Wilbur Whittle. Tăcere. Nimeni din încăpere nu știa ce înclinație religioasă are domnul Whittle. Se auzi zgomot de picioare târâte pe dușumea, și câțiva oameni își dreseră glasul.

Ben făcu un pas înainte.

— Ați auzit care este alegerea domnului Coffin. Domnule Whittle, sunteți de acord să ajutați la alegerea unui nou predicator?

Domnul Whittle se ridică în picioare cu un aer impunător.

— Cred că am multe legături în Est, legături ce ar putea fi, într-adevăr, de mare ajutor pentru bărbații din comitet, spuse el cu o voce atent modulată.

— Sunteți dispus să ne ajutați? întrebă Ben.

— Desigur, desigur, fu de acord domnul Whittle. Cred că un slujitor al bisericii care să locuiască aici ar reprezenta un mare câștig pentru comunitate.

— Mulțumim, domnule Whittle.

— Ați auzit cele trei nume propuse: Clark Davis, eu și domnul Whittle. Ce hotărâți?

— Așa să rămână, se auzi o voce.

— Vom vota, declară Ben; cei care sunt pentru, cu „da”, iar cei ce sunt împotriva, cu „nu”. Nu avură niciun „nu”.

După întâlnire, domnul Whittle îi căută pe Clark și pe Ben.

— Ei bine, domnilor, le spuse el, cunosc foarte bine mulți seminariști, care, fără îndoială, vor putea răspunde nevoii noastre. Sunteți de acord să vă ajut în calitate de corespondent al comitetului?

Ben păru cam nesigur, însă Clark îi răspunse:

— Mă gândesc că ați putea fi cel care scrie scrisorile, dacă doriți. Mai întâi însă, am vrea să știm câte ceva despre domnii cărora le veți scrie.

— Desigur, desigur, spuse domnul Whittle. Voi face o biografie a fiecărui candidat și puteți alege pe cei pe care vreți să-i contactăm.

— Această... *bi-o-grafă*, spuse Clark, e un fel de descriere?

— Descriere? întrebă domnul Whittle. Apoi spuse: desigur, desigur.

— Faceți asta, domnule Whittle, și după aceea eu și Ben vom cerceta lista împreună cu dumneavoastră.

— În regulă, domnilor, în regulă, spuse domnul Whittle și se îndepărtă, mândru de propria-i performanță.

Noul învățător auzise atât de multe lucruri în Est despre faptul că cei din Vest nu sunt gata să-i includă pe cei din Est în cercul lor, pentru a deveni părtași vieții de coloniști. Și totuși, iată-l aici doar de un an, parte a unui important comitet—un comitet foarte important, iar după contribuția sa aici, poziția îi va fi asigurată, de asta nu se îndoia. Va merge la casa unde găzduia, va intra în camera sa, va închide ușa după el și-și va storce creierii ca să găsească cel mai bun candidat posibil. Oameni învățați—cunoștea mulți dintre aceștia, unii dintre ei gata chiar să se aventureze în Vest, așa cum o făcuse el, pentru a gusta entuziasmul deschiderii unei noi frontiere.

Vestul avea dezavantaje, trebuia să admită, dar existau și compensații. Una dintre ele, în cazul său, fiind Tessie LaHaye. În Est, doamnele aveau josnicul obicei de a-și întoarce spatele când îl vedeau apropiindu-se. Tessie nu avea asemenea fumuri. E drept, fata nici măcar nu împlinise optsprezece ani, iar el avea treizeci și doi, însă în Vest oamenii nu păreau a face prea mare caz de astfel de detalii. El era gata s-o accepte ca pe o tânără doamnă foarte plăcută, iar ea părea la fel de dornică să-l accepte drept posibil soț. De fapt, simțea chiar că fata era de-a dreptul impresionată de pălăria sa și de ghetrele albe. Plănuia să-i facă o vizită lui Tessie—spera s-o facă foarte curând, pentru că era nerăbdător să afle cum stau lucrurile. Iar această întâlnire, precum și faptul că făcea parte din comitetul ce urma să găsească un predicator, îi dăduseră încrederea suplimentară de care avea nevoie. Fără îndoială, va trebui să fie foarte atent, din moment ce doamna Watley îl luase în vizor pentru fiica sa cea mare, însă va ști să facă față acestei situații delicate, se asigură, în timp ce se așeză la birou ca să-și întocmească lista.

ȘAISPREZECE

Marty discută cu Ma

Marty amânase atât de mult temuta vizită pe care urma să i-o facă lui Ma, însă știa că trebuie să meargă. Tommie se baza pe ea, iar ea își dăduse cuvântul. Nu peste multă vreme, iarna, cu frig și zăpadă, îi va ține în strânsoarea ei, iar atunci vizita se va dovedi dificilă, atât fizic, cât și emoțional.

Ce pot folosi ca pretext? se întrebă ea, însă nu-i venea nicio idee. În cele din urmă, se decise să meargă.

Clark își făcea obișnuita călătorie de sâmbăta în oraș, iar Marty hotărî că acum era momentul.

— M-am gândit să vin și eu, dacă nu-i o problemă, îl informă ea.

Clark păru plăcut surprins.

— Cu plăcere, spuse el. N-am prea des ocazia să mă afișez cu soția în oraș.

— O, n-o să mă duc în oraș, se corectă ea repede. Mă gândesc să mă opresc la Ma, în timp ce tu ești plecat.

Clark fu dezamăgit oarecum, însă nu foarte tare.

— Ei bine, cel puțin o să te am alături o bucată de drum, zise.

Marty le anunță pe fete despre planurile ei. Nandry păru aproape fericită să aibă singură grijă de toată casa.

Marty își luă paltonul și își legă boneta. Haina nu mai putea fi încheiată cu nasturi, dar se mulțumea și cu atât.

Clark o privi cu atenție în timp ce încerca să urce în căruță, cu mișcări greoaie, în ciuda ajutorului primit.

— Ești sigură că e momentul potrivit pentru un drum cu căruța? o întreabă.

— N-o să pățesc nimic, îl asigură Marty.

Observă însă că Clark mâna caii mai încet decât de obicei.

Surpriza lui Ma la vederea ei fu rapid înlocuită de plăcere.

— Mă bucur că ai venit acum, până mai poți, spuse ea, iar Marty era sigură că Ma se gândea că motivul vizitei putea fi acela că ar fi ultima înainte de o perioadă îndelungată fără vizite.

Tăifăsuiră o vreme, în timp ce mâinile le erau ocupate cu tricota-tul. Marty arunca din când în când câte o privire la ceas. Nu trebuia să amâne prea mult discuția pentru care venise, altfel puteau fi întrerupte de întoarcerea lui Clark sau de ceilalți membri ai familiei lui Ma. În cele din urmă, trase adânc aer în piept și începu.

— Tommie a venit pe la mine cu ceva vreme în urmă.

Ma își ridică privirea, mai mult din cauza tonului lui Marty, decât din cauza cuvintelor.

— Simțea nevoia să discute, continuă Marty.

Tăcere.

— O fată, nu?

— Da. Ți-ai dat seama?

— M-am gândit la asta... se vede. Așa arată toate semnele, dar nu-mi pot da seama cine e. Nu mi-a spus nimic despre ea. Am încercat să deschid discuția despre asta de câteva ori, da' fără rezultat.

Din nou tăcere.

— Ceva nu-i în regulă, așa-i Marty?

Marty înghiți în sec.

— Nu, nu-i asta. E doar... doar altfel... altfel.

— Altfel cum?

Marty simți că se sufocă.

— Păi, fata asta pe care-o iubește Tommie—și o iubește cu adevărat, Ma—am văzut după felul în care vorbea, după felul în care arăta, ei bine, fata asta... numele ei e... e Owahteka.

Marty se uită repede la Ma ca să vadă dacă înțelesese. Da. Acele
și încetară clinchetul, fața i se albi, iar ochii i se umplură de spaimă.

— Tommie? întrebă ea, nevenindu-i să creadă.

— Da... vezi, Ma... Marty simți nevoia unei explicații. Tommie
nu-și pusese-n cap să întâlnească o fată indiană. Vezi tu, băiatul se
dusese să caute niște vaci rătăcite pe dealuri și s-a oprit la o tufă de
măceșe ca să culeagă câteva pentru o plăcintă. Și... și fata asta era și
ea acolo, culegea și ea, și au început să povestească, și pe urmă s-au
cunoscut mai bine, în timpul lunilor care-au urmat. Și... ei, bine...
Tommie o iubește.

Ma puse deoparte lucrul de mână și se ridică în picioare.

— Dar nu poate face asta, Marty, nu trebuie. Nu-ți dai seama? N-o
să meargă. Întotdeauna va exista durere. Întotdeauna.

— Eu știu, spuse Marty încet, dar Tommie nu vede așa lucrurile.

— Ce-a spus? Familiei ei nu-i pasă?

— Nu are familie... adică, nu are pe nimeni decât pe un bătrân...
un străbunic. Lui nu i-au spus. Owahteeke crede că e mai înțelept să
aștepte, încheie Marty cu jumătate de gură.

— Mai înțelept e să aștepte, repetă Ma. Atunci asta-l va opri să
facă ceva nesăbuit. Să fie oare și alte lucruri pe care noi nu le știm?

— Nu știu, zise Marty. După cele spuse de Tommie, nu cred că
bătrânul va mai trăi mult. Și... și... nu cred că fata intenționează să-i
spună—va aștepta probabil să se ducă—și-apoi își vor continua pla-
nul. Asta-i ce cred.

— O, dragă Doamne, se rugă Ma, ce-o să ne facem?

Marty se lăsă greoi pe spătarul scaunului. Cine era ea să-i dea sfa-
turi unei femei ca Ma Graham?

— Ei bine, mi se pare că, spuse ea cântărind fiecare cuvânt, ai doar
două variante. Te poți împotrivi și-l vei pierde pe Tommie sau poți fi
de acord și să primești în familie o noră indiană.

— O, dragă Doamne! spuse Ma, pălind și mai mult.

Ma se frământa încolo și încoace, străbătând distanța dintre masă
și sobă. Marty așteptă. Dintr-o dată, fața lui Ma își recăpătă culoarea.

— Marty, spuse ea, tocmai m-am gândit la o a treia variantă. N-o

să mă împotrivesc, și nici n-o să încurajez relația lor, da' cu siguranță o să mă rog pentru asta.

— O să te rogi, dar cum?

— O să mă rog... tu cum crezi? Cuvintele rostite de Ma erau aproape tăioase. N-o să meargă, Marty! Niciodată. Și n-o să-l las pe Tom al meu să fie rănit... ocolit și ridiculizat. Nepoți ce nu-s nepoți pentru că nu-s nici albi, nici închiși la culoare. Asta nu se va-ntâmpla, Marty.

— Dacă o să te rogi așa, Ma, îi spuse Marty calm și încet, ce crezi că faci, ceri ajutor sau dai ordine?

Ma se opri. Lacrimile i se prelingeau pe obraji. Nu se deranjă să le șteargă. În cele din urmă, lupta din sufletul ei începu să se liniștească. Se așeză greoi în scaunul din fața lui Marty.

— Ai dreptate, firește. Mi-ar plăcea să mă rog ca Dumnezeu să pună capăt la toate astea. Mă sperie, Marty. Mă sperie cu adevărat. Pur și simplu simt că nu poate ieși ceva bun din treaba asta... indiferent ce s-ar întâmpla. O să mă rog... o să mă rog mult, și-o să încerc să spun: „Facă-se voia Ta!” și să cred asta. Da' îți spun acum, Marty... Dumnezeul meu nu vrea ca oameni din rase diferite să se căsătorească și să crească odrasle care nu-și au locul nicăieri. Dumnezeu nu încurcă nici ideile, nici rasele—nu-I place durerea produsă de izolare, de respingere. Astea nu sunt de la Dumnezeu, Marty.

Ma își întrerupse discursul și rămase așezată, frecându-și tulburată mâinile bătătorite de muncă.

— O să vorbesc cu Ben despre asta. Apoi om încerca împreună să-l convingem pe Tommie. E un băiat prea bun, Marty... prea bun pentru a-l pierde astfel.

Marty aprobă cu o mișcare a capului. Simțea că nu-și atinsese scopul pentru care venise. Ar fi dorit ca Ma să lase o portiță de ieșire cât de mică, în loc să fie atât de categorică, dar poate că avea dreptate. Cine era ea, Marty, ca să știe cum să abordeze corect o astfel de situație? Și, firește, dacă Ma va petrece timp în rugăciune, în cazul în care n-ar fi avut dreptate, Dumnezeu îi va arăta. Dar pentru asta era nevoie de timp.

PROMISIUNEA NECLINTITĂ A IUBIRII

Sărmanul Tommie! Inima lui Marty se frângea pentru el. Cumva simțea că oricum ar fi decurs lucrurile, băiatul va avea parte de durere. Dacă ar fi existat vreo modalitate de a-l scuti de durere... Spera că Clark se va întoarce repede din oraș. Era nerăbdătoare să-i explice toată situația pe drumul către casă.

ȘAPTESPREZECE

O vizită la Wanda

Marty se afla în bucătărie, pregătind desertul favorit al lui Clark. Clare veni de afară, își trase un scaun și o privi.

— Ești supărată pe tati?

Marty se opri din întinsul bucății de aluat și se uită la copil.

— Ce vrei să spui?

— Asta-i prăjitura lui preferată, explică Clare. Întotdeauna o pregătești când ești supărată.

Copilul sări jos de pe scaun și dispăru înainte ca Marty să poată răspunde. Rostise cuvintele foarte simplu, ca și când n-ar fi avut vreo importanță și nu aveau nevoie de explicație. Marty se încruntă. Trecu ceva vreme până când sucitorul își reîncepu lupta cu aluatul.

Chiar fac asta? se întrebă ea. Și dac-o fac, e chiar așa de evident?

Adevărul este că nu avusese vreo neînțelegere cu Clark. Doar încerca să pregătească momentul pentru a-i cere caii ca s-o poată vizita pe Wanda după-amiază. Clark nu era omul care să-și țină nevăsta închisă în casă, însă avea unele idei ciudate când era vorba de apropierea datei când urma să nască, iar Marty își închipuia că Clark o va sfătui să stea locului deocamdată. Poate că desertul lui preferat îl va face să aibă o dispoziție mai tolerantă, se gândise ea, lucru pe care-l dibuise Clare, agerul flăcăiandru. Dacă el putea să-și dea seama, oare Clark n-o va face?

Marty puse desertul în cuptor, simțind din nou cum o cuprinde îndoiala. Poate că era un lucru nebunesc să-l abordeze pe Clark, dar își dorea atât de mult să aibă o discuție cu Wanda.

Se auzise zvonul prin vecini că ceva nu era în regulă cu copilul familiei Marshall, iar Marty se abținuse de la vreun comentariu, ca nu cumva să ajungă la urechile lui Cam și ale Wande. Știa că ea n-avea puterea de a o proteja, dar ar fi vrut să afle dacă Wanda era conștientă de faptul că fiul ei era... diferit. Marty simțea că dacă Wanda ar fi acceptat acest lucru, ar fi avut astfel un zid de protecție—singurul lucru care ar fi reușit s-o protejeze de durere.

Desertul reuși de minune, iar Clark simți mirosul încă înainte de a intra pe ușa bucătăriei.

— Hmm, spuse el, plăcintă cu mere. Ți lasă gura apă.

Marty zâmbi, încă cuprinsă de îndoială. Nandry îl aduse pe Arnie în bucătărie și-l spălă în ligheanul cu apă pentru mâini, apoi se alătură lui Clark și lui Clare la masă.

Prânzul fu plăcut, dar pe fugă. Clark avea unele treburi grabnice la care dorea să se întoarcă. Marty știa că nu-și putea permite să piardă timpul.

— Ai nevoie de cai în după-amiaza asta?

Clark o scrută cu atenție.

— Ai intenția să aduni bolovani?

Marty simți cum se îmbujorează, însă se abținu de la replica tăioasă pe care i-ar fi servit-o și, în schimb, vorbi calmă, controlându-și vocea.

— M-am gândit că i-aș putea face o vizită rapidă Wande.

— S-ar putea să fie mai rapidă decât crezi.

Marty înțelese aluzia fără dificultate.

— O, Clark, spuse ea cu dezgust, am mai trecut prin asta. Crezi că nu mi-aș da seama când vine timpul să nasc?

Clark nu se arătă prea convins.

— Pe neașteptate, așa cum vin durerile nașterii peste o femeie însărcinată, cită el, accentuând expresia „pe neașteptate”.

Marty fu sigură că pierduse.

Clark își termină cafeaua în liniște și se ridică să plece.

— Îți spun cum facem, spuse el, oprindu-se să-și ia haina; dacă ești atât de hotărâtă s-o vezi pe Wanda, te duc eu.

— Dar ai de lucru, spuse Marty.

— O s-aștepte.

— Dar nu-i deloc nevoie. Mă descurc și singură, Clark, nu-i nevoie!

— Ori te duc eu, ori nu mergi deloc—alege! spuse Clark categoric.

Marty înghiți un nod imens de mânie. *Era atât de încâpățânat! Aproape la fel ca Jedd Larson.*

— Bine, spuse ea în cele din urmă, încă supărată. Bine, m-aș bucura să mă duci.

— O să fiu gata în cincisprezece minute, îi mai spuse Clark și se duse să pregătească atelajul.

Marty se întoarse la masă și-și vărsă supărarea pe vasele murdare.

— O să faci altă plăcintă cu mere, mami? întrebă Clare.

Lui Marty îi venea să-l plesnească.

— Iar tu, băiete, spuse ea, treci afară și adu lemne de foc. Uplete cutia—până sus... hai, grăbește-te!

Clare se duse. Marty știa că fusese nedreaptă. Clare era obișnuit să aducă lemne și nu-i strica s-o facă nici de data asta, dar n-ar fi trebuit să fie atât de urâcioasă cu el.

Drumul spre familia Marshall fu destul de tăcut. Marty încă era morocănoasă, iar Clark nu încercă s-o scoată din starea asta. Când ajunseră, Clark se duse la grajd, unde-l găsi pe Cam reparând hamurile, iar Marty intră în casă, pentru a sta de vorbă cu Wanda. Micul Rett era așezat pe o pătură așternută pe podea. Ochii Wandeii străluciră când începu să vorbească despre el.

— Acum poate sta în șezut destul de bine, îi spuse lui Marty și-i arătă performanța.

Dar, Wanda, ar fi vrut să protesteze Marty, copilul are un an și jumătate. Ar fi trebuit să umble... mai mult, să alerge. Ar fi trebuit să alerge după tatăl său și să îngaima cuvinte. Și uită-te la tine, te bucuri de faptul că, în sfârșit, stă în șezut.

Însă Marty nu spuse asta. Doar zâmbi aprobator privind marea performanță a lui Rett. Wanda continuă să vorbească plină de entuziasm și, nu după multă vreme, li se alăturară și bărbatii.

Erau așezați la masa mică și ticsită, când Marty simți prima durere. O luase prin surprindere și se crispă. Curând reuși să se relaxeze și speră că nimeni nu observase. Când veni următoarea contracție, câteva minute mai târziu, simți că cineva o privește, iar când își ridică ochii, îl văzu pe Clark urmărind-o. Știu, fără niciun comentariu, că el își dăduse seama.

Clark refuză a doua cană de cafea și spuse că erau nevoiți să se grăbească spre casă.

Cam, încă laudându-se cu băiatul său, se ridică de la masă și se duse cu Clark ca să înhame caii.

Marty zâmbi brav în timp ce-și luă rămas bun de la Wanda și se rugă ca Clark să se grăbească.

Nu trecu mult și caii erau la ușă, iar Clark sări din căruță ca s-o ajute pe Marty să urce.

Se întoarseră acasă într-un ritm mult mai rapid decât când plecară spre casa familiei Marshall.

— Crezi că mai poți rezista? o întrebă Clark la un moment dat, iar Marty aprobă din cap.

— L-am trimis pe Cam după doctor.

Marty simți cum o inundă un sentiment de recunoștință.

Micuța Elvira veni pe lume în siguranță, în patul mamei și în prezența doctorului, la ora 5:20 după-masa.

Missie, Clare și Arnie s-au lăsat impresionați de micul pui de om. Până și Clae și Nandry se arătară a fi entuziasmate de sosirea micuței fete.

— Putem să-i spunem Elvira, mami? întrebă Missie.

— Dacă-ți place, zise Marty.

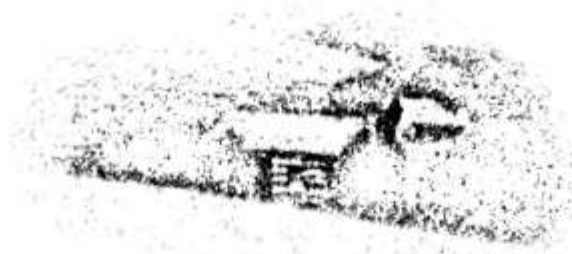
— Bun. Am citit o poveste despre Elvira într-o carte a domnului Whittle. Cred că-i un nume drăguț.

Aceasta era prima dată când Marty n-o avusese alături pe Ma la sosirea unui nou-născut și în zilele imediat următoare. Nandry

preluă conducerea treburilor din casă și făcu o treabă grozavă. Marty fu extrem de surprinsă de eficiența tinerei fete.

— Nandry, îi spuse ea cu sinceritate, pur și simplu nu știu ce m-aș fi făcut fără tine.

Nandry își îngădui un zâmbet scurt și se întoarse la pregătirea cinei.

OPTSPREZECE

Noul predicator

Domnul Whittle își luase foarte în serios slujba de membru al comitetului. Făcuse descrieri foarte minuțioase ale fiecărui candidat, inclusiv a trecutului, caracterului și educației fiecăruia, prezentându-le mai apoi lui Clark și lui Ben.

Din cele opt nume prezentate, comitetul alese trei candidați. Domnul Whittle, ca persoană de contact, fu mai apoi însărcinat să scrie scrisorile necesare. Făcu acest lucru cu multe înflorituri, descriind în detaliu comunitatea, marele zel al deschizătorilor de drumuri stabiliți acolo și profunzimea convingerilor lor religioase. Trimise scrisorile la momentul hotărât, iar acum așteptau cu mare nerăbdare și emoție răspunsurile.

În cele din urmă, sosi o scrisoare de la primul candidat. Acesta era foarte atras de perspectivele oferite, însă după multă rugăciune, nu simți că Domnul îl călăuzește în direcția aceea. Ben înțelese din asta că salariul promis nu era suficient.

Apoi primiră vești de la candidatul al doilea. Și el simțea că e greu să reziste unei oportunități atât de mărețe, însă peste o lună urma să se căsătorească și, pentru că viitoarea lui soție era o ființă foarte delicată, simțea că nu i-ar putea cere să se mute atât de departe de confortul pe care-l oferă orașul. „Probabil că-i plac mai mult papucii de casă și un scaun moale”, se gândi Ben.

Primiră în final vești și de la al treilea candidat. Acesta luase în considerare oferta cu mare atenție, își luase timp ca să se gândească la ea și, poate, pe viitor, ar putea să răspundă pozitiv, însă în momentul de față nu le putea da un răspuns final. „Trage nădejdea că o să i se ofere ceva mai important”, spuse Ben și tăie de pe listă și numele acestui candidat.

Îi luară din nou în discuție pe cei cinci rămași pe listă. Pentru Clark și Ben, aceștia nu păreau a fi genul de oameni care s-ar fi potrivit nevoilor lor, însă învățătorul părea sigur de aptitudinile lor.

— Uitați-vă la reverendul Knutson! spuse el cu entuziasm. Tocmai a terminat șapte ani de studii pentru preotie. Ar putea fi un pastor splendid.

Clark și Ben se întrebară de ce nu-l alesese de la început, însă în cele din urmă consimțiră să-i îngăduie domnului Whittle să-l contacteze pe respectivul, precum și pe un anume reverend Thomas, al cărui nume apărea pe listă.

După o oarecare perioadă de timp, reverendul Knutson declară că era nerăbdător să ducă Evanghelia oamenilor din teritoriile întunecate de păcat ale Vestului.

În perspectiva întâlnirii cu un pastor dornic să le slujească, stabiliră o adunare a comunității, pentru a face planuri și ultimele pregătiri.

Se hotărî ca și pastorul să fie găzduit în casa familiei Watley. Camera domnului Whittle era spațioasă și se puteau pune acolo încă un pat și un birou. Domnul Whittle era încântat de aranjament. Va fi atât de bine să înnoiască relația cu bunul pastor, iar moralul îi va fi ridicat în urma conversațiilor stimulatoare cu colegul de cameră. Într-adevăr, această comunitate ducea mare lipsă de intelectuali. Apoi mai era și faptul că fusese acceptat ca potențial candidat la mâna lui Tessie, fiind nerăbdător astfel să aibă pe cineva în fața căruia să se poată făli, măcar puțin.

În ansamblu, era un aranjament plăcut, iar domnul Whittle aștepta, într-un mod personal, venirea noului pastor.

Întâlnirile duminicale urmau a fi ținute în clădirea școlii. Era mică, însă se puteau înghesui, atâta vreme cât stăteau locului.

Toată lumea clocotea de entuziasm la gândul că vor avea un pastor al comunității. Va fi atât de bine să aibă pe cineva în mod permanent. La naștere, la moarte sau la căsătorie, atunci era nevoie de un pastor—nu doar de două ori pe an, când trecea vreunul prin zonă.

În taină, bunul învățător trăgea nădejde că nu va trece prea mult până când va testa personal talentul noului venit de a oficia o căsătorie.

Adevărat, încă mai avea de rezolvat câteva lucruri, cum ar fi locuința pe care o va împărți cu mireasa sa. N-ar fi putut s-o aducă aici, la familia Watley, deși se gândise la asta înainte de înțelegerea ca pastorul să găzduiască acolo. Era însă încrezător că lucrurile se vor rezolva cumva.

Făcură toate aranjamentele pentru sosirea pastorului, iar oamenii începură să aștepte cu nerăbdare data primei întâlniri. Aceasta fusese stabilită în 15 martie, iar lunile de iarnă promiteau a se scurge cu repeziciune în așteptarea acestui important eveniment din viața comunității.

La scurt timp după sosirea lui Ellie, Marty fu vizitată de Ma. Era atât de plăcut, nu doar să i-o prezinte pe micuța nou-născută, ci și să stea împreună de vorbă pe îndelete. Vizita lui Ma aduse o mulțime de noutăți. Fața acesteia era îmbujorată de plăcere.

— Ascultă ce-ți spun, Marty, spuse Ma plină de bucurie, în timp ce se așezară în fața unei cești de cafea, o să am un alt ginere.

Marty se uită la ea surprinsă.

— Chiar? Entuziasmul lui Ma era molipsitor. Nellie?

— Da, Nellie.

— N-am știut.

— N-au știut prea mulți. Nu știu nici eu prea multe. Nellie nu prea povestește, iar tânărul—ei bine, încă încerc să mă dumiresc cum

de a cerut-o în cele din urmă, așa taciturn din fire cum e.

— Cine?

— Shem Vickers.

— Nu!

Ma dădu din cap cu un zâmbet larg pe față.

— Închipuie-ți! Nu l-am cunoscu prea bine pe băiat până acum câteva săptămâni. E drăguț, chiar dacă n-are prea multe de spus.

Marty chicoti:

— Presupun că flăcăul n-a prea avut șansa de a-și dezvolta deprinderile de vorbire. Dar cu siguranță că are urechi de primă clasă—dacă nu cumva sunt deja uzate.

Ma zâmbi.

— Da, doamna Vickers face cât o grămadă de oameni când e vorba de a da din gură.

— Pe când nunta?

— Îndată ce va sosi noul pastor. Probabil în aprilie.

Marty zâmbi.

— Ei, e chiar o veste bună. Sunt fericită pentru amândoi.

Ma fu de acord.

— Nellie e o fată tare bună. O să-mi fie dor de ea, da' e atât de entuziasmată de planurile pentru noua casă.

— O să fie o soție tare bună pentru Shem, de asta sunt sigură.

Marty îi întinse lui Ma prăjiturile și apoi o întrebă:

— Ma, ai vorbit cu Ben despre Tommie?

Ma dădu din cap, fericirea ștergându-se oarecum de pe fața ei.

— Da, am vorbit. Apoi am vorbit și cu Tom. Ben nu pare a fi prea supărat. Oh, a fost la început, da' mai apoi s-a gândit că ce va fi, va fi. Da' nu e bine, Marty. Toate astea o să aducă multă durere. Nu vreau ca Tom să fie rănit... și nici fata aceea. O, îmi doresc să nu fie decât un vis urât!

Ma se opri și dădu din cap, cu privirea în pământ.

— Sunt sigură că o să se rezolve cumva, spuse Marty, încercând să pară încrezătoare. Tommie e un băiat inteligent. O să-și dea seama dacă o să meargă sau nu.

— Tommie e prea prins în asta ca să mai vadă ceva, răspunse Ma. Niciodată n-am văzut un băiat mai îndrăgostit. Tommie vrea s-o aducă acasă ca să ne cunoască pe mine și pe Ben.

— Și de ce n-ar face-o?

— Nu știu, Marty. Mi se pare că dacă-i spunem că se poate, cumva vom permite mai mult. Iar copiii... cum crezi că se vor simți, văzându-l pe Tommie cu o indiană? Și, cu siguranță că n-o să-și țină gura—or începe să spună și la școală, și peste tot. Tot ținutul o să știe. Nu e bine... nu e bine deloc.

Marty simțea durerea lui Ma, însă îi părea rău și pentru Tommie. Parcă nu exista nicio cale de ieșire fără ca cineva să sufere.

— Ma, mi-ar plăcea să mai vorbesc o dată cu Tom. Îl poți trimite la mine când e puțin mai liber?

— Sigur... cred că n-are ce să strice dacă discută despre asta.

— Știi ce? Îi spuse Marty. O să-i scriu lui Tom câteva rânduri. E bine?

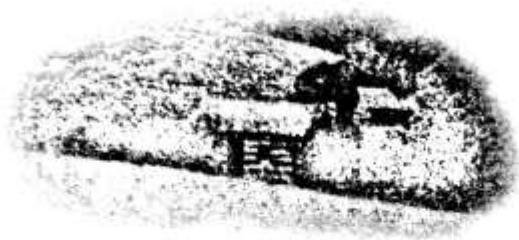
Ma păru surprinsă, însă fu de acord.

— Nu-mi ia mai mult de un minut, spuse Marty și o servi pe Ma cu încă o ceașcă de cafea. Bea-ți cafeaua, și eu mă-ntorc imediat.

Se duse în dormitor și își luă o foaie de hârtie și un creion.

„Dragă Tom”, scrise ea. „Cred că ar fi bine s-o aduci pe Owahteka s-o cunosc. Vino miercurea viitoare, dacă poți. Prietena ta, Marty.”

Cu grijă, împături foaia de hârtie și se întoarse în bucătărie. Ma puse bilețelul într-un buzunar și nu spuse nimic. Marty știa că scurta scrisoare îi va fi înmânată lui Tom.

NOUĂSPREZECE

La școală și în vizită

Strălucirea soarelui de după-amiază se răsfrângea palidă și anemică peste zăpada iernii. Un vânt rece începuse să bată, și Marty se neliniști la gândul că fetele vor veni de la școală pe frigul acesta.

Privi agitată pe fereastră, așteptând ca cele două fete să-și facă apariția, temându-se ca nu cumva frigul să le întârzie sau să se aleagă cu degerături.

Când apărură, într-un târziu, fetele păreau vesele, tăifăsuind și fără a se grăbi să intre în casă.

Marty le întâmpină în ușă.

— N-ați înghețat? le întrebă ea.

Missie o privi surprinsă, apoi răspunse simplu:

— E chiar frig afară.

— Știu. Mi-am făcut griji.

— Pentru ce?

— Pentru tine... și Clae... să veniți acasă pe vântu' ăsta.

— Suntem bine.

Își dădu haina jos și fu nevoie să i se reamintească s-o pună pe cuier.

— Uite-aici, zise Marty, am încălzit lapte. Să vă mai dezghețați.

Fetele acceptară laptele cald și felia de cozonac de alături.

— Astăzi a fost frig și în clasă, spuse Clae.

— Da, o tachină Missie, Nathan i-a dat lui Clae puloverul lui, ca să-i țină de cald.

Clae se îmbujoră.

— O, da... Ei bine, Willie te iubește.

— Ba nu, răspunse Missie cu înverșunare. Îl urăsc pe Willie LaHaye.

— Ei bine, el nu te urăște.

— Ba da. Ne urâm unul pe celălalt.

— Nu cred că trebuie să vorbiți că vă *urâți* unul pe altul, spuse Marty. Cum nicio fată nu-i răspunse, decise să lase pentru o altă ocazie abordarea acestui subiect.

Clae păru să schimbe subiectul, însă, spre exasperarea lui Marty, subiectul reveni în actualitate.

— Știi ceva? Azi am avut un moment în care au fost lăudați doi elevi—băiat și fată—cu cele mai mari note la adunare și la citire. Și, ghici cine au fost cei lăudați? Trebuia să meargă în fața clasei și să stea în picioare. Missie îi arunca lui Clae priviri săgetătoare, însă aceasta le ignoră și continuă. Au stat acolo și toți copiii îi aplaudau. Ghici cine: Missie și Willie.

Bătu încântată din palme și spuse din nou:

— Missie și Willie.

— Sunt mândră, Missie, că ai luat cele mai bune note, interveni Marty, în speranța că va schimba direcția conversației, însă fără succes.

— Missie și Willie, spuse Clae din nou. Pun pariu c-o să vă căsătoriți când veți fi mari.

— Ba nu. Missie se repezi jos de pe scaun, răsturnând laptele ce mai rămăsese în cană. Eu o să mă mărit cu Tommie, Clae Larson, și să nu uiți asta! Acum plângea, iar ca ultimă izbucnire a mâniei, o prinse pe Clae de păr și o trase cu putere înainte de a fugi în camera ei.

Acum începu și Clae să plângă.

Intervenția lui Marty fusese prea târzie pentru a tempera izbucnirea inițială. Încercă s-o consoleze pe Clae, în același timp sfătuind-o să n-o mai tachineze atât de mult pe Missie, șterse laptele ce se

răsturnase și merse să stea de vorbă cu fiica ei.

Cu greu o convinse pe Missie că nu făcuse bine să o tragă de păr pe Clae—act pe care aceasta îl considera un tratament drept. Marty îi atrase atenția cu fermitate că așa ceva nu trebuia să se mai întâmple. Cea mai dificilă parte a discuției a fost aceea în care Marty îi explică, cu mare blândețe, că Tommie era bărbat în toată firea și că s-ar putea să aibă alte păreri cu privire la persoana cu care se va căsători. Lui Missie îi era greu să înțeleagă așa ceva. Tommie fusese dintotdeauna „cel mai bun prieten” al ei.

— Știu, zise Marty, însă nu întotdeauna „cei mai buni prieteni” ajung să se căsătorească unul cu celălalt când sunt mari. În special atunci când unul este deja bărbat, iar celălalt, doar o fetiță.

— Atunci n-o să mă mărit niciodată cu nimeni, jură Missie, dacă nu mă pot mărita cu Tommie.

Marty o mângâie pe păr și îi spuse că era în ordine... însă dacă se va răzgândi vreodată, și asta era în ordine.

Missie își șterse în cele din urmă și ultimele lacrimi și, la îndemnul mamei sale, se duse să-și ceară scuze de la Clae. În următoarele minute, cele două povesteau din nou, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

Sosi și ziua de miercuri. Tom își făcu apariția la ușa lui Marty. La invitația ei de a intra în casă, Tom interveni.

— Te-ar deranja să ieși tu? întrebă el. La izvorul din spate. Vrem să vorbim doar cu tine.

Marty își luă haina și-l urmă.

Clark nu era acasă, Ellie dormea, iar Nandry îi ținea ocupați pe Clare și pe Arnie.

Aerul era răcoros, însă vântul încetase, așa că frigul nu mai era atât de înțepător.

Marty și Tom străbătură în tăcere cărăruia ce ducea la izvor. Marty se întreba la ce să se aștepte. Cum era fata de la capătul potecii? Ce

anume avea atât de special, încât Tommie se îndrăgostise atât de tare de ea?

Pe măsură ce se apropiau de locul stabilit, o siluetă zveltă, înfăşurată în haine din piele de căprioară, se răsuci pentru a o întâmpina.

E frumoasă, fu primul lucru la care se gândi Marty, trecând cu privirea de la ochii negri la faţa-i sensibilă. Buzele fetei erau ușor întredeschise în timp ce stătea în tăcere, măsurând-o pe Marty cu privirea, la fel cum făcea şi Marty.

— Owahteka, spuse Marty încetișor, lăsând ca un zâmbet să-i lumineze faţa şi, întinzându-i mâna, continuă: încântată de cunoştinţă.

Owahteka se relaxă.

— Şi eu, spuse ea cu grijă, sunt încântată de cunoştinţă, Marty. Tom mi-a povestit multe despre tine.

Ochii lui Marty se lărgiră de surpriză.

— Vorbeşti engleza... foarte bine.

— Am fost la şcoala unei misiuni pe când mama trăia încă, îi explică ea, nedând prea mare importanţă acestui lucru.

— Iar mama ta?

— A murit. Acum locuiesc doar cu bunicul meu. El n-a vrut să mai merg la şcoala misiunii.

— Înţeleg.

Tom se dusesese lângă Owahteka. Ochii lui străluceau de iubire. Fusese sigur că Marty o va înţelege şi o va iubi, iar inima-i bătea mai rapid, dorindu-şi să fie aşa.

— Tommie l-a întâlnit pe bunicul tău?

— O, nu, spuse ea repede; nu trebuie s-o facă.

— Mi-ar face plăcere, spuse Tom. Mi-ar face plăcere să vorbesc cu bătrânul, să-i spun...

— El nici nu vorbeşte, nici nu înţelege limba omului alb, interveni Owahteka.

— Totuşi, spuse Tom, cel puţin aş putea să-i strâng mâna... să-i zâmbesc.

— Nu. Owahteeke clătină din cap cu hotărâre. Nu trebuie. Bunicul meu... nu și-ar dori să te cunoască.

— Dar Marty te-a întâlnit. Ea e albă și...

Ochii negri ai lui Owahteeke scânteiară.

— Doamna albă nu și-a pierdut fiii și nepoții din cauza săgeților indienilor, așa cum bunicul și i-a pierdut din cauza gloanțelor omului alb.

Marty făcu un pas în față și puse mâna pe brațul fetei.

— Înțelegem, spuse ea. Tom nu va încerca să-l întâlnească pe bunicul tău... cel puțin, nu acum. Însă poți... poți tu *întotdeauna* să-ți ascunzi dragostea? Făcu un semn cu mâna, arătându-i pe cei doi tineri. O poți ascunde de el?

— Bunicul meu este foarte bătrân, spuse Owahteeke încet. E foarte bătrân și slăbit. Curând va merge la strămoșii lui. Nu e nevoie să-i spunem.

— Înțeleg.

Așadar, bănuiala ei fusese corectă. În tăcerea ce urmă, Marty își căută cuvintele cele mai potrivite și, într-un târziu, spuse:

— Iar tu, Owahteeke, tu vrei să... să te măriți cu Tommie?

— O, da. Ochii întunecați ai fetei căpătară o nuanță de blândete în timp ce-l privi pe tânărul de lângă ea. Brațele lui Tommie o înfășurară. Cine putea pune sub semnul îndoielii dragostea care-i lega?

Marty înghiți un nod ce i se pusese în gât și se îndepărtă câțiva pași. Veni încet înapoi. Simțea că i se frânge inima pentru cei doi tineri ce stăteau în fața ei—din culturi diferite, de religii diferite, de culori diferite. De ce se aventuraseră în toată treaba asta? Ce ar putea ea spune sau face?

Își dresе glasul:

— Owahteeke, cred că înțeleg de ce te iubește Tommie. Ești o fată frumoasă, sensibilă. Mi-aș... mi-aș dori să pot simți că... că viața va fi bună cu voi dacă vă căsătoriți. Nu știu. Chiar nu știu.

Privi apoi în ochii sensibili ai fetei din fața ei.

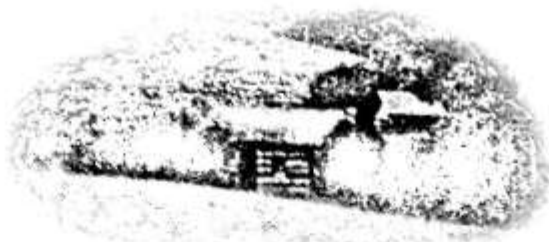
— Dar vreau să știi întotdeauna un lucru. Mă poți considera o prietenă a ta.

JANETTE OKE

— Mulțumesc, șopti Owahteeke. Marty păși înainte și o îmbrățișă pe fată, privi adânc în ochii lui Tommie și se întoarse, apucând-o pe cărarea către casă.

Lacrimile îi curgeau din ochi. Minte și inima îi erau frământate de sentimente contradictorii. Ținea mult la Tommie, iar acum și la Owahteeke.

Se întrebă cum s-ar fi descurcat ea însăși dacă n-ar fi fost credința fermă și bogăția experienței de viață a lui Ma Graham? Oare era acum de datoria ei să-i ofere consolare și sfat acestei femei mai în vârstă? Nu știa dacă e bine să intervină. Însă, înainte de a ajunge în casă, se hotărâse. Nu va încerca s-o convingă pe Ma că era bine ca cei doi să se căsătorească, însă va încerca s-o facă pe Ma să vadă că Tommie nu se va răzgândi nici în urma discuțiilor, nici dacă i se va împotrivi.

DOUĂZECI

Noutăți

Când Clark plecă în oraș sâmbăta următoare, se întoarse cu trista veste că doamna McDonald era foarte bolnavă. Doctorul, care o tratase cu mare grijă, spusese că femeia suferise un atac cerebral sever. O parte a corpului îi era paralizată, nu mai putea vorbi și era imobilizată la pat, într-o stare gravă. Nu era nădejde să-și mai revină vreodată total.

Doamna Nettles și văduva Gray din oraș făceau cu schimbul la patul doamnei McDonald, îngrijind-o. Magazinul fusese scos la vânzare.

Marty se tulbură foarte tare la auzul acestei vești. Niciodată n-o agrease pe doamna McDonald, iar vestea despre boala ei o umplu de sentimente de vinovăție.

Poate că dacă m-aș fi străduit, își spuse ea, poate că aș fi descoperit o femeie plăcută în dosul acelor ochi curioși și-al acelei limbi nepotolite.

Însă toți acești „poate” îi ofereau foarte puțină consolare.

— Doamne, se rugă ea, Te rog, iartă-mă! Am greșit. Ajută-mă pe viitor să văd binele în toți oamenii. Să-l caut, chiar dacă pare a fi îngropat adânc înăuntrul lor.

Îi trimise domnului McDonald o friptură și o plăcintă, alături de regretele sale. Atât putea face drept compensație.

Lunile de iarnă trecură, iar momentul sosirii noului predicator se apropia tot mai mult.

Planurile de nuntă ale lui Nellie se derulau normal. Shem Vickers părea să-și fi găsit limba și vorbea probabil mai mult decât o făcuse în toți anii de dinainte la un loc. Se părea că-i face mare plăcere să-i anunțe pe cei din jur despre faptul că în curând avea să fie mire.

Domnul Wilbur Whittle făcea și el progrese în ce privește pețitul, însă renunțase la gândul că va fi primul la altar. Încă nu rezolvase problema locuinței, așa că se abținuse de la a pune întrebarea hotărâtoare. Tessie, neînțelegând ce-l reține, devenea din ce în ce mai impacientată.

Domnul Whittle îndrăzni, în cele din urmă, să abordeze comitetul școlii, pentru a cere dobândirea unei locuințe lângă școală. Le oferă celor din comitet o întreagă listă cu motivele pentru care o astfel de mutare ar reprezenta un avantaj.

Ar fi acolo ca să supravegheze focul în timpul iernii.

Ar fi disponibil în cazul în care vreun elev i-ar solicita serviciile în afara cursurilor.

Ar însemna mai puțin timp pierdut pe drum. Etc.

Niciunul dintre motivele prezentate nu era cel real, însă, comitetul, după judecarea petiției, decise că un învățător care să locuiască lângă școală nu era o idee rea și votă ca iarna viitoare să se facă rost de bușteni, și primăvara următoare să se construiască o clădire modestă, dar adecvată.

Era un pas în direcția bună, însă părea atât de departe în viitor. Domnul Whittle sperase că se va putea acționa mai curând. Consideră că ar fi mai înțelept, pentru o vreme, să se abțină în privința intențiilor sale față de domnișoara Tessie LaHaye.

Și astfel, chestiunea fu amânată. Tessie nu deznădăjdui, însă se plânse în repetate rânduri biete sale mame.

Marty o înfodoli pe Ellie ca s-o ferească de vântul de primăvară și se pregăti să meargă la familia Graham. Simțea că trebuie să stea de vorbă cu Ma.

Nandry rămase acasă cu Clae și Arnle. Marty sugerase ca toți să iasă la aer, însă Nandry refuzase politicos.

Ar trebui să iasă mai mult, se îngrijoră Marty. O s-ajungă o singuratică. Însă compania celor doi micuți i se părea lui Nandry suficientă.

Casa familiei Graham părea liniștită. Când toți erau acasă și umblau din cameră în cameră, era un freamăt continuu, însă acum, cu cei mici la școală și cu Tom trebăluind în jurul fermei, doar Nellie rămăsese să-i țină tovărășie lui Ma. Nellie puse deoparte prosoapele pe care le broda și veni s-o ia în brațe pe micuța Ellie.

— Știai că Sally Anne așteaptă încă un copil? La toamnă. De data asta, Jason speră să fie băiat, cu toate că n-ar da-o pe Elizabeth Anne pe o armată întreagă de băieți.

Marty zâmbi. Un nou membru în familie era întotdeauna o veste bună.

— Cum se simte Sally Anne?

— Bine. E cât se poate de ocupată cu Jason și cu fetița.

Nellie așază bebelușul într-un pătuț pus deoparte pentru micii vizitatori, în special pentru mica nepoțică, și merse să pună de cafea.

Apoi Marty avu ocazia să vadă toate obiectele pe care Nellie și le pregătise pentru noul ei cămin. Ma cosea o altă plapumă. Marty se întreabă cine se bucura mai mult de evenimentul așteptat, Nellie sau Ma.

Cafeaua fu gata și fiecare își luă lucrul de mână, pregătindu-se pentru taifas.

Împărtășiră noutăți din vecinătate, își exprimară grija pentru familia McDonald și discutară în detaliu nunta lui Nellie.

Când se ivi o pauză în conversație, Marty deschise subiectul pe care venise să-l discute, de fapt.

— Tommie a venit săptămâna trecută, așa cum l-am rugat.

Ma dădu din cap.

— Da, spunea c-o să vină.

— Ți-a spus c-o să vină cu cineva?

— Nu.

— Owahteeke. Marty rosti numele, apoi așteaptă o clipă.

Ma ridică surprinsă capul, iar acul lui Nellie se opri în aer.

— Eu l-am rugat, continuă Marty. Am simțit că cineva ar trebui s-o întâlnească și să vadă ce fel de fată este. Știam că s-ar fi simțit cam ciudat să vină aici, nu însă la mine.

Ochii lui Ma o îndemnau să continue, să-i spună cum era fata. Nellie întrebă:

— Cum arată?

— E frumoasă. Nu-i de mirare că Tom s-a îndrăgostit de ea. E micuță și mlădioasă ca trestia. E zveltă și brună, cu ochi negri și plete lungi, negre. E și educată; vorbește chiar bine limba engleză. E politicoasă... și...

— O, Doamne! murmură Ma, punând deoparte lucrul de mână și plecându-și capul. Ce ne-om face?

Marty se opri, și cele trei femei rămaseră în tăcere, fiecare cu gândurile ei; apoi Marty continuă:

— Dar și ea suferă. Îl iubește pe Tommie—de asta sunt sigură. Cred însă... cred că poate el e singurul alb pe care-l iubește... sau în care are încredere. Bunicul ei îi urăște pe albi, și poate că pe bună dreptate. A retras-o de la școala misiunii. Cred că nici pe mine nu mă prea are la suflet. De dragul lui Tommie a încercat, dar i-am văzut neîncrederea în privire.

Marty așteaptă.

— Totuși, a încercat... de dragul lui Tommie. Și, poate... cu timpul... nu știu ce să zic.

Ma nu-și ridicase capul. Își trecu mâna aspră peste față.

— Dacă aș ști ce să fac. Dacă aș ști, gemu ea.

Nellie se grăbi să intervină.

— Mie nu mi se pare o problemă, spuse ea. Dacă se iubesc, de ce să nu se căsătorească?

Ma își ridică privirea.

PROMISIUNEA NECLINTITĂ A IUBIRII

— Așa e, Nell, spuse ea. Tot ce vezi tu acum e dragoste. Eu... eu privesc dincolo de asta... la suferință și izolare, și la o familie care nu-i nici albă, nici de culoare.

Ellie începu să protesteze, iar Marty se ridică s-o ia în brațe. Spusesese oare ceea ce trebuie? se întrebă. *Ar trebui să lupte pentru tânăra pereche?* Nu, n-avea dreptul, nici înțelepciunea de a ști ce-ar fi trebuit să facă. Le spusese cum a văzut-o ea pe tânăra indiană—tăria ei, dragostea ei, îndoielile ei. Acum Ma—și Domnul ei—vor trebui să ajungă la o concluzie.

Doamne, știi că am vorbit cu Tine despre asta aproape în fiecare zi, se rugă în tăcere, în timp ce o ridica pe Ellie din pătuț. Te rog, arată-le clar fiecareia ce are de făcut—lui Tom și lui Owahteka, lui Ma și lui Ben, precum și familiilor lor. Și, Doamne, binecuvântează-l pe bunicul fetei. Ajută-l să Te găsească înainte de a muri...

DOUĂZECI ȘI UNU *Reverendul Knutson*

Ben luă o pereche de cai și o căruță și se duse la stația de tren din localitatea învecinată ca ca să-l ia pe noul predicator și să-l aducă în oraș. Reverendul urma să stea două zile la micul hotel de aici și să se odihnească după lunga călătorie, iar apoi trebuia dus la familia Watley, unde avea să locuiască. Belle Watley era toată un freamăt. Imaginați-vă: avea distinsa onoare de a găzdui nu doar un învățător, ci și un predicator. Cu toate acestea, Belle nu era femeia care să lase ca entuziasmul să-i influențeze activitatea și, chiar dacă sporovăiala și culoarea i se intensificară, se mulțumi să-și lase fiicele să facă zarvă pe acest subiect.

Vestea că omul așteptat sosise se răspândi cu repeziciune. Reverendul se odihnea la hotel, după cum era planificat, urmând ca vineri să fie luat de familia Watley. Va avea la dispoziție o zi ca să se acomodeze și să se pregătească pentru Ziua Domnului și pentru prima sa întâlnire cu noii enoriași.

Toți cei de prin partea locului erau cuprinși de entuziasm, iar duminică dimineața, cai și căruțe invadară curtea școlii. Chiar și membrii necredincioși ai parohiei își făcură apariția, cu excepția lui Zeke LaHaye, cu toate că le îngăduise soției și copiilor câteva ore libere pentru a lua parte la slujbă.

Marty era pregătită să vadă un alt bărbat mărunțel, ca învățătorul, socotind că poate așa erau ei croiți în Est. Însă Knutson, tânărul pastor, o luă prin surprindere. Era înalt, dar nu asta era trăsătura care-l făcea de remarcă, ci mărimea lui! Nu neapărat greutatea reverendului o surprinse, ci cum anume—mai degrabă unde anume—era plasată această greutate. Oarecum se părea că toată era concentrată în partea din față. Haina nu reușea să-l cuprindă cum se cuvine, iar fața sa părea a fi o replică mică și rotundă a ceea ce era depozitat sub piept. Avea o față rotundă și plină, și nimeni n-ar fi putut garanta că reverendul avea și gât.

Vederea unei fețe rotunde te determină să te aștepți la un tip jovial, însă nu așa stăteau lucrurile cu rev. Knutson. Marty nu mai văzuse o asemenea față. Nu erau nici urme lăsate de zâmbet, nici pliuri în colțurile ochilor.

Poate că e încă obosit își spuse. Duminica viitoare se va simți mai în largul lui.

Bunul reverend avea o voce tunătoare, atât în vorbire cât și în cântare și, în ciuda faptului că unele dintre imnurile alese de el le erau necunoscute, timpul de cântare se desfășură în bune condiții. Și rugăciunea avu o semnificație aparte pentru Marty. Era atât de bine să se poată închina astfel, să beneficieze de învățătură spirituală permanentă pentru copiii ei.

Predica o puse în încurcătură pe Marty. Reverendul avea o voce pe care îți era destul de ușor s-o ascuți, chiar dacă uneori devenea puțin prea zgomotoasă. Cuvintele erau cele care o încurcau pe Marty. Erau atâtea cuvinte pe care nu le înțelegea. Când i se părea că parcă reușește să înțeleagă ce spune, se pierdea din nou. Se muștrului pentru ignoranța ei și se hotărî să discute cu Clark pe drumul către casă.

La încheierea slujbei, oamenii rămaseră să povestească și să se prezinte noului venit. Marty auzi câteva comentarii de genul: „Bună predică, pastore” și fu mai convinsă ca niciodată că era teribil de încuiată.

Pe drumul spre casă, deschise discuția.

PROMISIUNEA NECLINTITĂ A IUBIRII

— Pastorul Knutson e în regulă, nu?

— Așa pare a fi.

— Are o voce puternică, nu-i așa?

— Așa e.

— Și cântă chiar bine.

— E un bun cântăreț.

— Clark... despre ce-a vorbit omul?

Clark izbucni în hohote de râs.

— Să mă tai bucăți dacă am vreo idee, reuși să spună într-un sfârșit.

— Nici tu nu știi?

— Nici măcar n-am idee, spuse Clark. Nu cred că și-a dat cineva seama.

— Am crezut că numai eu sunt încuiată, admise Marty, iar Clark râse din nou.

— Ei bine, spuse el mai potolit, cred că bunul pastor a spus ceva despre faptul că omul este o ființă specială, destinată pentru un scop special, dar n-am prea înțeles care-ar fi acel scop. „Împlinirea imagini de sine” sau cam așa ceva... a spus cuvintele astea de mai multe ori. Nu sunt sigur că știu ce înseamnă.

Marty rămase tăcută.

— Poate că duminica viitoare o să explice, spuse ea dusă pe gânduri. Se hotărî în acel moment și în acel loc că se va ruga pentru rev. Knutson și pentru adaptarea acestuia la comunitate și la nevoile oamenilor. Acum, că aveau un pastor, dorea din toată inima ca odraslele lor—de fapt, toți copiii—să primească hrană spirituală și învățătură.

Marty spăla vasele după masa de seară, când auzi tropăitul unui cal ce se apropia. Era Tommie și părea a fi în mare grabă. Marty se rugă să nu fie nimic rău în timp ce-i ieși grăbită în întâmpinare.

Fața lui era palidă și trasă, iar pe chip avea o expresie hotărâtă.

— Pot să vorbesc cu tine? o întrebă el brusc.
— Bineînțeles, Tommie, spuse ea invitându-l să intre, apoi adăugă repede: Tommie, ce s-a întâmplat?

— Plec.

— Pleci. Unde? De ce?

— Plec în Vest.

— Dar de ce?

— Am primit astăzi o scrisoare de la Owahteeka. Trebuia să ne întâlnim, ca de obicei, dar ea n-a venit. Am așteptat și-am așteptat, și-am început să mă îngrijorez, și tocmai când m-am hotărât să plec în căutarea ei—fără să-mi mai pese de bunicul ei—am văzut un morman de pietre așezate unele peste altele.... și, sub ele, o scrisoare.

Îi întinse lui Marty hârtia mototolită, iar aceasta o apucă cu mâinile tremurânde.

Dragă Tommie,

Cred că bunicul a aflat despre noi. Mă duce înapoi în rezervație. Te rog, nu încerca să vii după mine. Ai fi în mare pericol. Am fost promisă de soție lui Running Deer.

Owahteeka

Marty putu înțelege acum agonia de pe fața tânărului.

— O, Tommie! șopti ea. Îmi pare rău!

Tom începu să umble încoace și încolo agitat, iar Marty realiză că lupta să se controleze.

— Dar de ce... de ce să pleci?

— N-o să rămân aici. În vocea lui era amărăciune. Asta-i exact ce și-a dorit Ma. Acum ar trebui să fie fericită.

Marty îi puse o mână pe brațul tremurător.

— Tommie, nicio mamă nu e fericită când își vede copiii suferind. Nu-ți dai seama? O, știu că Ma a fost îngrijorată, îngrijorată pentru tine și Owahteeka. Simțea că nu e bine. Dar suferința ta, Tommie... suferința ta n-o va face niciodată fericită. Și ea va suferi, Tommie, cu siguranță.

PROMISIUNEA NECLINTITĂ A IUBIRII

Tommie își trecu dosul palmei peste față și își întoarse privirea de la Marty.

— Trebuie să plec, spuse el în final. Nu pot sta aici, asta e. În fiecare zi o să mă gândesc că Ma mă analizează, mă scrutează, își dorește să-mi găsească o altă fată.

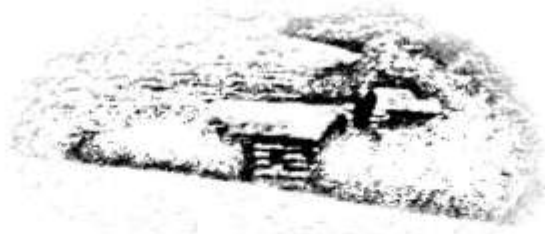
— Îmi dau seama, zise Marty cu blândețe.

— Le-am lăsat un bilet; n-am spus prea multe. Spune-le tu! Ești de acord, Marty? Încearcă să le spui de ce a trebuit să plec.

Marty aprobă cu o mișcare a capului.

— Ai grijă, Tommie, m-auzi?... Și mai scrie din când în când, bine?

El dădu din cap, dar nu spuse nimic; vocea nu l-ar mai fi ajutat. Se întoarse și plecă, iar Marty rămase ținută locului, privindu-l cum pleacă, în timp ce lacrimile îi șiroiau pe obraji.

DOUĂZECI ȘI DOI

Viața merge înainte

Cea care a suferit cel mai mult în urma plecării lui Tom a fost Missie. Mulți alții au fost îndurerați și întristați din cauza asta, însă, pe lângă durere, în mintea lui Missie era o mare confuzie. Pur și simplu nu putea înțelege de ce Tommie a ales să facă așa ceva. Marty încercă să-i explice, însă toate eforturile ei rămaseră zadarnice.

Planurile pentru nunta lui Nellie o ajutaseră oarecum pe Ma să treacă mai ușor peste acele zile grele. Marty o urmări agitându-se cu organizarea a tot ce trebuia făcut, dar știa că îndărătul zâmbetului și instrucțiunilor pe care le dădea tuturor din jur se ascundea inima zdrobită a unei mame pentru durerea fiului ei.

Pagina cu luna martie fu desprinsă din calendarul aflat pe peretele magazinului universal. Sosi din nou aprilie, cu promisiunea unei creșteri noi, a unei vieți noi, a unor energii proaspete. Nellie se avântă în pregătirile finale pentru nuntă, cu obraji îmbujorați și fața plină de zâmbet.

— Întotdeauna zâmbesc oamenii când se căsătoresc? întrebă Clare într-o duminică, după slujba de la biserică, unde petrecuse mai mult timp urmărindu-i pe oameni decât ascultând predica pastorului. Marty zâmbi.

— Cei mai mulți, spuse ea; cei mai mulți așa fac.

Clare nu mai întrebă altceva; rațiunea acestei chestiuni îi scăpa cu desăvârșire.

Reverendul ținuse până acum cinci predici în fața enoriașilor săi, iar Marty renunțase de mult să se mai gândească la ce vrea să spună. Se pare că și alții făcuseră același lucru, căci câteva dintre familiile mai puțin dedicate încetaseră să mai vină. Sala de clasă era totuși arhiplină, iar slujba de închinare nu era chiar ceea ce și-ar fi dorit mulți să fie.

Marty și-ar fi dorit ca reverendul să nu fi fost chiar atât de „educat”. Sufletul ei tânjea atât de mult după hrană, dar duminică de duminică se întorcea acasă simțindu-și sufletul gol. O, cuvintele erau frumoase, sunau bine și, era sigură, erau foarte intelectuale... însă atât de goale pentru acela care nu le înțelegea.

Îl invitaseră pe reverend la masă într-o duminică. Marty consideră că descoperise secretul ciudatei sale forme. Niciodată nu mai văzuse pe cineva înghițind atâta friptură de pui sau piure de gulii. Nu spusese nimic, însă când îl văzu pe Clare privindu-l pe om cu ochii căsați și plini de uimire, fu nevoită să-și înăbușe dorința de a pufni în hohote de râs și îi distrase rapid atenția lui Clare, ca nu cumva să-i scape copilului vreo remarcă stânjenitoare.

Marty și Clark discutaseră despre această situație de-a lungul primelor săptămâni. Se hotărâseră să-l accepte pe noul pastor—să-l accepte pentru ceea ce era, pentru Persoana pe care o reprezenta, pentru ceea ce venise să facă. Străbătuse cale lungă pentru a veni să-i învețe din Biblie, iar ei nu puteau face altceva decât să-și deschidă inima la Cuvântul lui Dumnezeu și să se încreadă în El pentru restul.

Când începu din nou școala, odată cu venirea toamnei, micul Clare li se alătură fetelor, încrezător și sigur pe sine. Singura lui grijă era cum anume se va descurca Clark fără el. Însă Clark îl asigură că „ar trebui să se descurce, doar îl avea acum pe Arnie”.

Clare era doidora de povestiri culese de la școală. Missie adesea îl acuza că e un palavragiu în toată puterea cuvântului, însă acest lucru nu potolea defel entuziasmul lui Clare pentru o poveste bună.

Într-o zi, Marty se bucura de puțin răgaz, în timp ce tricota o mănușă nouă. Nandry era plecată la cules de afine, Arnie își ajuta tatăl, cei trei școlari erau la școală, iar Ellie dormea.

Gândurile lui Marty se îndreptară către Wanda. Îi văzuse pe Wanda și pe Cam destul de des. De acum, toți își dăduseră seama că micul Rett era departe de a fi normal—toți, se pare, în afară de Wanda și Cam. Marty se gândea cu inima grea la băiețel. Era bine dezvoltat pentru vârsta lui. Acum umbla, însă nu încercase să vorbească și era clar că nu va fi niciodată ca ceilalți copii.

Cam încă se mai lăuda cu fiul său. *Oare cum o să suporte adevărul*, se întreba Marty, atunci când își va da seama cum stau lucrurile?

Trezindu-se din reveria în care căzuse, Marty fu surprinsă s-o vadă pe însăși Wanda intrând în curte. Wanda îl adusese cu ea pe Rett, iar acesta stătea mândru pe bancheta căruței, ținând în mâini capătul frâielor.

Wanda legă caii și-l puse jos pe băiat. Acesta își târșâi picioarele de-a lungul curții și se entuziasmă la vederea lui Ole Bob. Băiatul și câinele se împrieteniră repede.

Wanda îl luă mai apoi pe băiat de mână și-l conduse către casă. Acesta nu protestă, însă nici nu se arată entuziasmat.

Wanda nu pierdu timp cu obișnuitele schimburi de informații.

— Trebuia să vin să te văd, Marty, spuse ea. Marty observă că bărbia-i tremura. Wanda intră direct în subiect.

— Știu că vecinii consideră că Rett e diferit. Știu asta. Mai știu și că ei cred... ei cred că eu și Cam nu ne dăm seama. Noi știm, Marty, ne-am dat seama. Cred că am știut încă de când Rett era micuț. O, am sperat și m-am rugat să mă înșel... dar am știut. O vreme, mi-am făcut griji pentru Cam. Mă întrebam când o să-și dea seama cum stau lucrurile și cum se va simți când își va da seama. Și pe urmă..., într-o seară..., într-o seară și-a descărcat inima. Și el își dăduse seama.

Wanda se opri, iar buzele-i tremurau. Se luptă un moment să se controleze, apoi continuă.

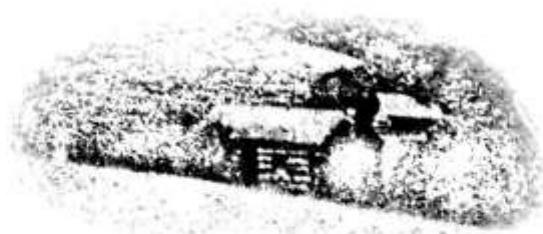
— Marty, ai... ai văzut vreodată bărbat în toată firea să plângă? Să plângă cu toată ființa lui? E teribil... pur și simplu teribil.

Wanda își șterse lacrimile, își trase suflarea și continuă cu curaj.

— Simțeam că trebuie să spun cuiva... cuiva care ar înțelege. La început a fost greu, foarte greu. Dar, Marty, aș vrea să știi că n-aș schimba lucrurile, n-aș face-o. Copilul ne-a adus atâta bucurie. Vezi tu! și o privi pe Marty, cu ochii înotând în lacrimi. De atâtea ori l-am cerut lui Dumnezeu un copil. Și... și El mi-a dat unul... un... un băiat, care, în unele privințe, nu va crește niciodată. Spune tu, pot să-L condamn pe Dumnezeu pentru că mi-a ascultat rugăciunea? Marty, nu cred că Rett va pleca vreodată de lângă mine, nici măcar la școală. Îl am... îl am cu mine... pentru totdeauna.

— O, Wanda. Marty își puse brațele în jurul prietenei ei și plânseră împreună. Când lacrimile vărsate spălară tristețea și dădură la o parte frustrarea, cele două reușiră să privească împreună spre viitor, într-o stare de acceptare și anticipație, reușind chiar să vorbească și despre alte lucruri.

Rett se juca mulțumit cu cuburile, împingându-le înainte și înapoi pe dușumeaua bucătăriei, pentru că nu reușea, se pare, să le așeze unul peste altul.

DOUĂZECI ȘI TREI

Biserica și familia

În primăvara următoare, construirea locuința învățătorului, iar domnul Wilbur Whittle și noua sa mireasă o luară în primire. Oamenii își dăduseră de mult seama care era adevăratul motiv al domnului Whittle pentru a avea o casă lângă școală, pentru că, de îndată ce acesta primise asigurări că se va construi, o ceruse în căsătorie pe domnișoara Tessie. Oamenii zâmbiseră aprobator și, în timp ce se făceau ultimele finisaje la casă, reverendul Knutson avu onoarea de a-i declara pe cei doi soț și soție.

Exista totuși o nemulțumire crescândă în privința serviciilor de închinare de duminică dimineața. În loc să considere că ar fi putut fi ceva în neregulă cu „omul școlit”, oamenii dădură vina pe locul întâlnirii. Școala era arhiplină, locurile pe scaune nu erau adecvate, nu exista nicio cameră unde să fie duși copiii neastâmpărați. Toată această situație descuraja închinarea.

Această nemulțumire generală crescuse și, între perioada de plantare a grânelor și strângerea fânului, se programă o întâlnire pentru a se lua în discuție această chestiune. Interesul era sporit, iar sentimentul general era că aveau nevoie de o biserică adecvată. Urmă o lungă discuție despre locul unde ar putea fi amplasată. Câțiva bărbați oferiră o bucată de pământ, însă, în cele din urmă, se hotărî că cea mai bună locație ar fi cea de la colțul fermei familiei

Watley. Numiră un comitet care să măsoare și să îngrădească zona toamna viitoare. Un alt comitet a fost desemnat să se ocupe de bușteni. Pe tot parcursul lunilor de iarnă, bărbații, ajutați de cai, se vor strădui să transforme tulpinile falnicilor copaci de pe dealuri în bușteni așezați unul peste altul, pe locul construcției. Slujba supraveghetorului era aceea de a sorta buștenii și de a se asigura că vor fi suficient de mulți pentru clădire.

Toți plecară acasă cu sufletul ușurat. În sfârșit, se întrezărea o soluție. Timpul de închinare va avea de acum o șansă mai bună de a veni în întâmpinarea nevoilor lor. Biserica va fi mult mai mare decât școala. Va avea anexate două camere. În una dintre ele, copiii vor avea oră de școală duminicală, iar în camera mai mică, vor fi duși bebelușii gălăgioși.

Se vor face bănci adecvate pentru bărbații ce fuseseră siliți, duminică de duminică, să se strecoare în spatele unui pupitru creat pentru un copil de clasa a cincea. Vor avea un altar în fața căruia oamenii aflați în necaz să se plece în rugăciune și un amvon de la care Cuvântul lui Dumnezeu să poată fi proclamat. Oamenii începură să vizualizeze și să viseze cum va fi atunci când vor avea propria lor biserică.

Reverendul păru să fie de acord cu planul, cu toate că nu era prea entuziasmat. Era în regulă, câtă vreme nu-l puneau să îndeplinească sarcini precum tăierea buștenilor. Se grăbi să-i informeze pe stimații domni cu privire la marele număr de ore de care avea nevoie pentru a-și pregăti predica de duminică.

Bărbații se mulțumiră să-l lase în pace. Nimeni nu simțea nevoia de ajutor din partea reverendului într-o activitate pe care o desfășuraseră până atunci fără niciun fel de problemă.

După ce recolta fu strânsă și toamna își intră în drepturi, bărbații își îndreptară atenția către dealurile împădurite. Mai întâi, trebuiau să se asigure că au suficiente lemne pentru propria casă și se grăbiră să-și termine treaba, astfel încât să poată începe tăierea copacilor pentru noua biserică.

Iarna se scurse încetul cu încetul, și fiecare zi cu vreme bună pentru om și animale purta cu sine sunetul ascuțit al topoarelor și zgomotul făcut de prăbușirea copacilor. Treptat, grămezile de bușteni deveneau tot mai mari, iar Clark, care ținea evidența buștenilor și supraveghea curățarea lor, era satisfăcut de progresul făcut.

La dezghețul de primăvară, grămezi de prăjini desfrunzite zăceau aburind în căldura soarelui. Stabiliră o anumită zi a lunii mai pentru ridicarea bisericii. O biserică, fiind mai specială, se gândeau bărbații, va necesita mai multe zile de lucru; însă prima zi îi va ajuta să-și facă o idee, le va oferi o schiță după care vor lucra.

Se întâlniră în ziua stabilită, iar bărbații se puseră de îndată pe treabă. Doamnele povesteau și găteau, îi goneau pe copiii înfometăți de lângă bucatele pregătite pentru cină. Treaba decurse bine, iar pe când țăranii trudiți se îndreptară spre casă la treburile zilnice, zidurile bisericii erau deja ridicate, solide și trainice. Cei ce vor putea, vor veni și ziua următoare să dea o mână de ajutor. De acum, important era să se pună acoperișul, ferestrele și ușile. Finisajele interioare se vor face pe parcursul primăverii și verii, după cum reușeau bărbații să se mai rupă de la propriile treburi.

Odată cu venirea toamnei, biserica lor era ridicată, având chiar și o turlă. *Lipsea doar un clopot*, se gândiră multe dintre doamnele mai sentimentale amintindu-și de tradițiile din est. Un clopot doar.

În partea de răsărit a bisericii, pregătiră cu grijă un cimitir. Marty se întrebă, în timp ce îi privea pe bărbați trasând hotarele, dacă și alții își pun aceeași întrebare: *Cine anume va fi îngropat primul acolo?*

Încercă să-și alunge neliniștitorul gând, însă, în mod inconștient, privirile ei se perindară de la un vecin la altul. Îi iubea. N-ar fi dorit să-i piardă pe niciunul dintre ei. Apoi, ochii i se opriră asupra propriei familii și i se puse un nod în gât.

Sunt prostuță, se muștrului ea. Viețile noastre sunt în mâna lui Dumnezeu. El va alege.

Se duse și i se alătură lui Clark, care o ținea în brațe pe micuța Ellie, nerăbdătoare să fie pusă jos ca să se joace cu restul piticilor. *Da, Doamne, se rugă încet Marty urmărind-o cu privirea pe micuța ce*

alerga după o minge ce-i venise în cale, *noi toți suntem în grija Ta. Noi toți ne străduim să ne protejăm și să fim înțelepți, dar Tu ești Cel care veghezi asupra noastră.*

Deschiderea noii biserici fu stabilită în prima duminică a lunii octombrie. Se luă hotărârea ca evenimentul să fie însoțit de o adevărată sărbătoare și o masă comună.

Sosi și ziua cea mare. Vântul sufla cu putere, cerul era acoperit, umbrind bucuria celor prezenți, însă cel puțin nu ploua. Marty fu recunoscătoare pentru acest lucru.

Împachetă cu grijă mâncarea pe care o pregătise și se asigură că toți ai casei erau bine înfodoliți. Arnie abia putu fi prins și ținut locului cât să i se încheie nasturii și să i se lege șireturile.

— Nu mi-e frig, mormăi el în timp ce se îndreptau spre căruță pentru a merge la biserică.

Mulțimea sosi, având multe așteptări. Acum aveau o biserică în care se puteau închina. Va fi mult mai ușor să simtă prezența lui Dumnezeu.

Se bucurară să cânte din toată inima imnurile cunoscute. De acum știau destul de bine câteva dintre noile cântări pe care reverendul le adusese cu sine.

Rugăciunea fu lungă și elaborată. Marty se surprinse rugându-se propria rugăciune, una simplă și care exprima nevoia propriei inimi.

Apoi intrară în slujba de consacrare a noii clădiri. Clark, Ben și domnul Watley avură fiecare un rol. Marty se gândi cât de frumos e totul, iar inima ei se umplu de mândrie privind-și soțul participând la consacrare.

Uitați-vă la tata!, le spunea din priviri copiilor. *Vedeți ce drept stă... ce voce fermă are... cât de mândru e să fie parte a poporului lui Dumnezeu. Uitați-vă la tata! Părea că până și Ellie, pe care o ținea în brațe înțelese semnificația privirii ei.*

Consacrarea ajunsese la final și începu predica din acea dimineață. *O, dragă Doamne, fă să fie specială. Fă să fie un timp în care să ne hrănim,* se rugă Marty, însă bunul reverend nu trebui să vorbească prea mult pentru ca Marty să-și dea seama că va fi din nou dezamăgită.

În cele din urmă, renunță la acel sentiment al anticipării și se resemnă să suporte predica mai degrabă cu atenție, decât cu înțelegere.

Reverendul, la rândul său, considerase că predica la o astfel de sărbătoare ar trebui să fie specială, așa că pregătise una și mai lungă decât de obicei.

Copiii deveniră agitați, iar tăticii, cel mai probabil, ajunseseră să le invidieze de-a dreptul pe mamele care-i duceau afară pe micii neastâmpărați.

În cele din urmă, predica se termină, și oamenii se ridicară pentru imnul de încheiere. Ieșiră apoi afară din clădire—bărbații pentru a se aduna în grupuri mici, copiii pentru a-și întinde picioarele amorțite după ce au stat atâta locului, și femeile pentru a pregăti masa de prânz.

În ciuda serviciului divin prea lung și a vremii neprietenoase, timpul petrecut împreună fu plăcut. Așa cum se întâmplă între prieteni, cei prezenți se tachinară, bebelușii treceau din brațe în brațe și erau admirați, noutățile din oraș și de prin partea locului se împărțiră. Fusese o zi bună.

O scrisoare scurtă sosi de la Tommie. Era a treia oară când primeau vești de la el. De fiecare dată când se întâmpla asta, Marty murmura o rugăciune de mulțumire pentru faptul că băiatul era încă în siguranță. Scrisoarea aceasta îi anunța că se descurca bine. Plănuia să rămână pe timpul iernii acolo unde se afla—lucra la o fabrică de cherestea. Se gândea să plece de acolo la primăvară. Poate că se va îndrepta spre coastă. Încă nu ajunsesese să vadă oceanul. Trimitea salutări cu drag.

Nu scrisese adresa de unde expediase scrisoarea, iar ștampila era neclară, așa că nu reușiră să-și dea seama pe unde se află. Speraseră să-i poată răspunde în scris, să-i spună că-i doresc numai bine și că trag nădejdea că se va întoarce în curând acasă.

Marty le citi scrisoarea celor care se aflau în jurul mesei. Clark o citise mai înainte, însă ascultă cu atenție în timp ce Marty citea.

Marty întrezări în ochii lui Clark o urmă de ușurare. Îl prețuia mult pe tânărul Tom.

Cu timpul, neliniștea din sufletul tinerei Missie aproape dispăruse. Părea acum a se gândi foarte puțin la tânărul bărbat ce dispăruse atât de brusc din viața ei—bărbatul cu care, în apucăturile ei copilărești, promisese să se căsătorească.

Marty privi în jurul mesei. Cât se schimbaseră de mult de la plecarea lui Tom! Presupuse că și el se schimbase.

Nandry era acum o domnișoară. Încă era tăcută, deși întotdeauna harnică. Marty renunțase în cele din urmă la încercarea de a se apropia de ea și o acceptase așa cum era. *Binecuvântată să-i fie inima, își spunea Marty, a meritat s-o fimem la noi, și-a meritat de câteva ori mai mult cei zece dolari plătiți pentru ea.* Cu toate astea, Marty era foarte conștientă de faptul că nu va trece mult și Nandry va pleca, la rândul ei.

Cel puțin doi dintre băieții din vecini o urmăriseră pe Nandry. Și, observase Marty, Nandry întotdeauna le întorcea privirile cu obraji îmbujorați și cu o sclipire neobișnuită în priviri.

Clae, și ea, era aproape o domnișoară. Se apropia de sfârșitul perioadei de educație în școala cu o singură încăpere, însă fata dovedea o adevărată foame după cunoaștere. Marty și Clark stătuseră treji câteva nopți, discutând situația ei. Dorința ei arzătoare era de a deveni învățătoare, iar Clark considera că, deși era nevoie de o mulțime de bani, fetei ar trebui să i se acorde o șansă. Clae va trebui să plece din oraș pentru a-și continua studiile. Pe Marty o înspăimânta ideea.

Missie avea unsprezece ani acum—un ghem de energie încă, ce într-o clipă era copil și în următoarea dădea semne de feminitate. Îi plăcea la școală; de fapt, Missie se bucura de orice nouă provocare. Încă nu-l agreea pe Willie LaHaye. Acum însă, doar îl ignora.

Clare avea nouă ani. Era un băiețel inteligent, preferând acțiunea învățării, cu toate că se descurca bine în ambele domenii. Încă îl imita pe Clark și urmărea cu atenție, să vadă cum aborda tatăl său situațiile.

PROMISIUNEA NECLINTITĂ A IUBIRII

Sunt mai bine de nouă ani, continuă Marty să mediteze, de când Clark m-a salvat de lângă căruța distrusă și de lângă proaspătul mormânt.... Dar nu mai continuă cu aceste amintiri. Simți privirea lui Clark ațintită asupra ei, și se întoarse spre el, arătându-i un zâmbet. El însă continuă:

— Dacă a fost nevoie de o salvare, atunci Missie și eu am avut nevoie de ea.

Marty se întoarse brusc pentru a apuca paharul cu lapte al lui Arnîe, care da să se răstoarne. La cei aproape șase ani, Arnîe era umbra lui Clare. Arnîe urma să fie primit la școală în această toamnă.

Micuța de trei anișori, Ellie, era o rază de soare în viața fiecăruia. Fericită și jucăușă, țopăia printre ei ca un fluturaș, îmbogățind viețile tuturor celor pe care-i atingea.

În leagănul familiei se odihnea un nou căpșor. Micul Luke fusese adăugat familiei. De la venirea micului Luke, Marty îi mulțumise lui Dumnezeu de nenumărate ori pentru Nandry, căci, spre deosebire de ceilalți bebeluși, acesta era mârâit, dorind să i se acorde atenție tocmai în momentele în care mama era extrem de ocupată. Nandry făcea tot ce-i stătea în putință pentru a-l mângâia pe nefericitul copil.

Familia mea, se gândi Marty, privind în jurul mesei. Ciudata, minunata mea familie. Simțind că ochii i se umezesc de emoție, se sili să-și canalizeze gândurile spre un teren mai sigur și își continuă masa. O salvă Clark.

— L-am văzut azi pe Cam.

— Da?

— Îl avea pe Rett cu el. Băiatul deja știe să mîne caii. Ar fi trebuit să-l vezi pe Cam. Mândru, nevoie mare. Spune că Rett va fi cel mai bun călăreț de prin partea locului. S-ar putea să fie așa. Chiar pare a se descurca bine cu animalele.

— Bună treabă.

— Cam spune că nu l-ar surprinde să-l vadă pe copil că imblânzește și ursu'. Nu spune un cuvânt, da' se pare că animalele îl înțeleg. Domnul Cassidy spune că niciodată Cam nu vine în oraș decât cu Rett, fie în căruță, lângă el, fie în fața lui, pe cal.

Domnul Cassidy era domnul care preluase magazinul familiei McDonald.

Clark căzu parcă o clipă pe gânduri.

— Ciudat. Cam s-a schimbat. Privindu-l prin oraș, alături de fiul său, am observat că era mai chibzuit. Nu mai e același Cam Marshall. Cred că și alții au sesizat. Îl respectă mai mult. În timp ce-l priveam cum ieșea din oraș cu căruța mânată de Rett, m-am gândit: „Uite un bărbat adevărat”.

Marty îl aprobă din cap, iar ochii i se întunecară pe moment, însă își îndreptă gândurile în special către Wanda și fericirea de a-i fi dăruit lui Cam un fiu pe care acesta să-l iubească și de care să fie mândru. Schimbă subiectul.

— L-ai văzut cumva pe domnul McDonald?

— Da. L-am văzut stând pe bancă în fața magazinului, cu Ole Tom și Jake Feidler. L-am salutat, n-am vorbit cu el mai mult.

— Cum ți s-a părut?

— Binișor. Cred că-i bucuros că s-a întors.

Doamna McDonald murise cu doi ani înainte, fără să-și fi revenit vreodată în urma atacului cerebral. Domnul McDonald se hotărâse, după înmormântare, să se întoarcă în Est, însă timpul îl adusese din nou în Vest.

— Nu m-am simțit la locu' meu acolo, a fost singura explicație pe care le-a dat-o. Domnul McDonald închiriasse o cameră la pensiunea doamnei Keller și-și petrecea zilele stând de vorbă, ciopliind și scuipând tabac în fața fostului său magazin. Pe domnul Cassidy nu-l deranja se pare, deși doamna Cassidy se săturase oarecum să tot curețe treptele.

Marty se întreabă cum ar fi să se întoarcă în Est după ce lipsise atât de mult. Tatăl ei murise, iar mama locuia singură. Țineau legătura, deși uneori trecea mult timp între scrisori. Marty încerca cel puțin să o țină la curent cu privire la fiecare nou membru al familiei și să-i trimită salutări de Crăciun.

Nu, era sigură că nu s-ar mai fi simțit nici ea la locul ei acolo.

Dădu la o parte degetul pe care Arnîe și-l vârâse în unt și-i puse în

față o bucată de pâine unsă cu unt. Ani aduseseră atât de multe schimbări—în cea mai mare parte, schimbări în bine.

Tânărul Josh Coffins fu primul care își vădi intențiile serioase față de Nandry. Marty știe că va veni și ziua asta. Se bucură și se întristă în același timp.

Munca de toamnă luă din nou sfârșit, lăsându-i tânărului timp să se gândească la lucruri precum peștele. Josh îl abordă pe Clark într-o duminică după slujbă, cerându-i permisiunea să vină în vizită. Clark nu era un om greu de cap, însă-i făcea plăcere să tachineze.

— Sigur, Josh. M-aș bucura să mă vizitezi. Mă gândesc că putem discuta în liniște... poate în șură, unde n-om fi deranjați de prichindei și de femei.

Josh se îmbujoră și se bâlbâi în timp ce încercă să explice că, de fapt, nu asta-i trecuse lui prin minte. Clark râse și-l bătu prietenește pe umăr, iar Josh își dădu seama că fusese „prins”.

Se amuză de gluma făcută pe seama lui și se simți bine văzând că acest bărbat respectat în comunitate își face timp să-l tachineze.

— Ești binevenit, spuse Clark mai serios, și-ți promit că n-o să te țin în șură.

Josh zâmbi, îi mulțumi și plecă. Calea îi era liberă. Acum trebuia s-o abordeze pe Nandry.

O găsi așezată pe treptele bisericii, având lângă ea câțiva copilași. Luke era în brațele ei, arătând cu degetul spre cai și căruțe și repetând obișnuita-i întrebare: *Asta se-i?*

Josh se rezemă ca din întâmplare de balustradă. Nandry își ridică privirea și fața i se îmbujoră și mai tare.

— Am vorbit cu Clark. Înainte, Josh spusese întotdeauna „domnul Davis”, așa cum fusese învățat.

Nandry făcu ochii mari la auzul cuvintelor lui și la felul său de a se comporta, căci Josh părea un cocoș umflat în pene. Așteptă.

— Spune că e în ordine dacă vin să te caut.

Nandry se îmbujoră și mai tare. Nu spuse nimic.

— Tu ești de acord? Gata, pusesese întrebarea. Mînea era acum în terenul lui Nandry. Nu avea cum să se prefacă a nu fi înțeles ce-i spusese. Fața ei căpătă o nuanță purpurie și studie copilul aflat în poala ei. Minutele trecură unul după altul. Lui Josh, care aștepta cu inima bătând să i se spargă în piept și cu palmele umede de emoție, i se păru o eternitate.

— Socotesc că da, veni într-un sfârșit răspunsul rostit cu voce înceată, iar fața lui Josh se umplu de un zâmbet larg de ușurare. Ar fi vrut să-și dea capul pe spate și să chiuie, însă ceva îl avertiză că ar fi mai bine să se abțină.

— Mulțumesc, îi spuse lui Nandry. Calmul vocii sale îl surprinse. Mulțumesc. Atunci, pe miercurea viitoare. Abia aștept să ne-ntîlnim, și plecă, înăbușindu-și dorința de-a o lua la goană și de-a sări peste cișmeaua din apropiere.

Nandry își lipi fața îmbujorată de cea a micului Luke, simțind în tâmpile bătaia frenetică a inimii sale. Sperase că va fi Josh. Îl observase și pe Willis Aitkins privind-o, dar ei îi plăcea mai mult de Josh. Acesta nici măcar nu așteptase obișnuita vizită de sîmbăta. De obicei, atunci când tinerii începeau pețitul, vizitele se făceau sîmbăta seara. Numai cei foarte serioși veneau *atît* sîmbăta, cît și miercurea, iar Josh spusese că va veni la ea miercuri. Nandry sperase din toată inima că Clark și Marty vor fi de acord. Dorea atît de mult să le facă și lor pe plac, însă își dădu seama că și ea se simțea foarte atrasă de Josh Coffins.

Îl ridică pe micul Luke și-l strânse în brațe atît de tare, încât acesta protestă.

— O, Lukey. Îi spunea așa doar în momentele de tandrețe. Cum se poate simți cineva atît de fericit, și trist, și tulburat, și speriat, toate în același timp?

Luke nu înțelese întrebarea, însă întinse mînuța ca să prindă lacrima ce se prelingea sclipitoare pe obrazul ei.

DOUĂZECI ȘI PATRU

Crăciunul

În timp ce Marty făcea pregătirile, simți că acest Crăciun va fi foarte special. Oricât de mult aprecia această perioadă a anului, Marty nu mai simțise niciodată înainte un entuziasm atât de mare.

Micul Luke se târa prin casă, plin de veselie, depășind, în sfârșit, perioada mai agitată prin care trecuse. Ellie era tot un ghem de energie, însă o parte din această energie putea fi deja canalizată în mod util. Arnîe, Clare și Missie urmau a se bucura de o scurtă vacanță și deja își făceau planuri să patineze pe suprafața înghețată a micului golf și să se dea cu sania pe malurile lui. Cel mai important ingredient ce se adăuga la entuziasmul general era faptul că Clae va fi acasă. Clae, mica lor viitoare învățătoare—Marty ardea de nerăbdare.

Scrisorile lui Clae descriau, pline de entuziasm, materiile pe care le studia, persoanele cu care se întâlnea, însă, cel mai important, cât de dor îi era de toți.

Marty simțea că zilele nu vor trece suficient de repede până când Clark va merge s-o întâmpine în oraș.

Marty acordă o atenție specială felurilor de mâncare preferate de Clae, se asigură că Nandry pregătise camera pe care o împărțea cu sora ei și reuși să le transmită copiilor mai mici același entuziasm pe care-l resimțea și ea. De asemenea, la masa lor de Crăciun va mai fi

cineva pentru prima dată. Josh Coffins, logodnicul lui Nandry, va fi alături de ei. Marty se bucura de fericirea tinerei perechi, însă o înspăimânta gândul că o va pierde pe Nandry a ei.

Nunta fusese planificată în primăvară și, de îndată ce frenezia Crăciunului se va domoli, Nandry și Marty se vor pune serios pe treabă pentru pregătirea zestreii miresei.

Nandry părea a fi foarte fericită, iar Marty îi dăruise economiile sale de câteva luni, ca fata să-și poată cumpăra cele necesare.

Însă, mai întâi, se va concentra asupra Crăciunului.

Clark alege pomul de Crăciun și crenguțele de brebenel din care vor face tradiționalele ghirlande.

Anul acesta nu vor mai cumpăra curcan, căci Nandry adăugase din timp câțiva curcani la găinile din coteț.

Un curcan rotofei fusese ales pentru a onora masa de Crăciun, iar acum avea parte de îngrijiri și atenție specială din partea lui Nandry.

Plăcinte, tarte și prăjituri, alături de cozonaci, stăteau aliniate pe rafturile din cămară.

Marty fusese în oraș ca să-și facă cumpărăturile, iar cadourile așteptau, împachetate, alături de scrinul din camera ei sau ascunse sub pat, pentru a umple șosetele pregătite pentru dimineața de Crăciun.

În ziua când urma să sosească Clae, atât Nandry, cât și Marty se simțiră aproape prea emoționate pentru a mai putea lucra. Marty fu bucuroasă că lucrurile pe care le mai avea de făcut vor face ca timpul să treacă mai repede. Totuși, parcă acele ceasornicului nu se mișcau destul de repede spre ora la care cei așteptați urmau a sosi acasă.

În cele din urmă, veni și acel moment, iar Marty auzi lătratul ascuțit al lui Ole Bob și chiotele de bucurie ale copiilor.

Missie intră prima în casă.

— Ghici pe cine am găsit? întrebă ea.

— De unde ai venit? întrebă Marty.

— Tata a venit pe la școală ca să ne ia, că tot se-apropia ora de plecare.

Toți ceilalți intrară tropăind în casă, Clark venea în urma lor, cărând valiza lui Clae și o geantă mare.

PROMISIUNEA NECLINTITĂ A IUBIRII

Marty o prinse pe fată în brațe.

— O, Clae, uită-te la tine. Cât de mult te-ai înălțat de când ai plecat!

Clae îi întoarse îmbrățișarea.

— Oh, e așa de bine să fiu acasă! Abia am așteptat să vin.

Trecu de la Marty la sora ei, apoi la Ellie și Luke, îmbrățișându-i pe fiecare în parte și minunându-se de cât de mult crescuseră cei mici și făcând-o pe Nandry să se îmbujoreze când o tachină cu privire la Josh.

Întreaga casă căpătă un aer de sărbătoare, iar sporovăiala deveni aproape asurzitoare.

— M-am gândit, spuse Clark, punând jos valiza și geanta, c-om avea nevoie de-o casă mai mare.

Marty zâmbi. Uneori abia mai găseau loc; știa asta. Trebuia din nou să instaleze un pătuț în dormitor, iar cele trei fete ce împărțeau o cameră, abia dacă mai aveau loc să se învârtă în ea.

Erau înghesuiți, dar fericiți. Conversația nu se potoli nici mai târziu. Clae avea atât de multe lucruri de povestit, de descris. Ceilalți aveau atâtea întrebări de pus.

După ce îi duseră pe micuți la culcare, cu promisiunea unor șosete pline dimineată, Marty, Nandry și Clae continuă să povestească. Clark asculta și venea, ocazional, cu propriul comentariu.

— Când ați fixat data nunții? o întrebă Clae pe Nandry, iar Marty remarcă pronunția îngrijită a lui Clae.

— În ultima zi din mai. Am vrut să așteptăm până o să te-ntorci acasă. O să fii domnișoara mea de onoare, știi asta.

— Am sperat că voi fi. Unde veți locui?

— E o căsuță mică pe terenul familiei Coffins. Era locuită de cei ce lucrau pământul. Când a venit familia Coffins, și-a construit o casă mai mare. Pentru început, o să stăm în casa cea mică.

— Ești fericită?

— Sunt, spuse Nandry, iar expresia feței îi confirmă spusele. E o senzație ciudată. Îmi doresc atât de mult să treacă timpul mai repede, și totuși, în același timp, îmi pare rău.

— Adică? Clae lăsase deoparte pronunția îngrijită și folosi o expresie familiară.

— Casa asta... copii—mi-e greu să mă despart de copii.

Era pentru prima oară când Marty avu ocazia să afle ce simțea Nandry. Asta o făcea să se simtă mai apropiată de fată.

— N-o să fii prea departe, spuse Clae. Făcu un semn din cap. Nimeni nu poate înțelege cât de dor mi-a fost de casă la început. Mă gândeam că o să mor dacă nu mă-ntorc acasă. Mă gândeam că n-o să pot rezista, dar am reușit. Mi-am amintit de banii plătiți pentru școala mea, de încrederea care mi s-a acordat... și... și mi-am adus aminte de mama. Câteodată mă gândesc la mama, la cât de mândră ar fi, cât de fericită că ni s-a oferit o șansă.

Marty își aminti și ea.

— Mama ar fi fericită pentru amândouă, continuă Clae—pentru mine, că voi deveni învățătoare, pentru tine, că te măriți cu Josh. Faptul că ne amintim de mama, dă acestor lucruri o valoare și mai mare.

Era pentru prima oară când fetele îi vorbeau lui Marty despre mama lor. Marty le vorbi cu blândețe:

— Mama voastră ar fi fost foarte mândră. Și-a dorit atât de mult să ajungeți pe propriile picioare și ați făcut-o, amândouă, și sunt mândră și eu de voi.

Clae își puse mâinile în jurul gâtului lui Marty și o îmbrățișă cu afecțiune.

— Și știm de ce, spuse ea. Niciodată nu spunem prea mult... nu atât de mult cât ar trebui, dar noi știm de ce am ajuns atât de departe. Îți mulțumesc... îți mulțumesc atât de mult! Te iubesc și n-o să uit niciodată. Niciodată.

Nandry aprobă printr-o mișcare a capului, expresia sa fiind mai grăitoare decât orice ar fi putut spune.

Dimineata, țipetele de bucurie ale lui Arnîe treziră toată casa. Vocea lui Clare se auzi și ea și urmă mai apoi o forfotă generală.

Marty se dădu jos din pat, își vârî picioarele în papucii de casă și se înfășură în halatul de casă. Clark era deja în picioare, vărându-și cămașa în pantaloni. Intrară împreună în camera de zi și-i urmăriră pe micuții entuziaști. Nandry veni cu Luke în brațe, care se trezise deja, iar Ellie făcea piruete în jurul camerei, fluturându-și mâinile de bucurie. Până acum, fusese prinsă în frenezia chiotelor lui Arnie și Clare și nici măcar nu-i trecuse prin cap să caute șosetele cu cadouri.

Luke trecu repede cu vederea bufoneriile fraților săi mai mari și rămase incremenit, cu ochii țintă pe pomul strălucitor așezat în colț, care-și făcuse apariția cândva, în timpul nopții.

Missie apăru și ea, frecându-se la ochi.

— Nu-i nici măcar ora cinci, spuse ea, nevenindu-i să creadă. Pe mine mă faceați să mai aștept.

— Ar fi așteptat și ei, dac-ar fi fost după mine, răspunse Clark, însă Marty observă că și el părea a se bucura de gălăgiosul entuziasm.

În cele din urmă, lucrurile începură să revină la normal, aprinseră focul în soba din bucătărie și puseră pe sobă ibricul cu apă. Șemineul fu alimentat cu lemne și aprins.

Gălăgia copiilor se transformase într-un zumzet jovial, iar adulții profitară de acest răgaz pentru a schimba daruri între ei. Clae reușise cumva să aducă fiecăruia câte un mic cadou. Marty știa că nu avușese prea mulți bani de cheltuială și aprecie și mai mult gestul ei. Ceea ce Clae nu putuse achiziționa cu bani; compensase prin creativitate, iar talentul său în arta cusutului îi venise în ajutor. Luke primise un ursuleț de pluș; Ellie, un șorț micuț, cu buzunar; Arnie și Clare, batiste bărbătești cu pătrățele. Pentru Missie, o bonețică mărginită cu dantelă, iar pentru Nandry, două fețe de pernă brodate cu atenție, pentru lada ei de zestre. Marty își despachetă darul și descoperi cea mai frumoasă batistă pe care o văzuse vreodată, însă ceea ce o făcu pe Marty să plângă fu bilețelul care însoțea cadoul și pe care erau scrise cuvintele: „Mamei, cu dragoste, Clae”. Niciunul dintre copiii ei nu-i spusese vreodată altfel decât „mamă” și părea atât de potrivit din partea acestui copil „special” s-o numească astfel.

Cadoul pentru Clark, de asemenea, purta cu sine o încărcătură sentimentală, iar acesta strecură bilețelul care-l însoțea în mâna lui Marty, știind că-i va face plăcere. Pe bilețel scria: „Mulțumesc că ești un tătic adevărat. Cu dragoste, Clae”.

Marty încercă să-și șteargă lacrimile triste din ochi, amintindu-și de cel care nu fusese „un adevărat tătic” pentru fetele sale. Ea și Clark erau privilegiați că aceste fete îi numeau mamă și tată.

Și Nandry avea surprize pentru ei. Făcuse cărțile cu imagini pentru toți copiii mai mici, lipind pe bucăți de stofă poze din reviste și calendare. Missie primi panglici noi de păr—imaginea ei de sine trebuia mereu impulsionată de panglici noi. Marty primi o cutie mică de lemn pentru multele și diversele ei rețete ce păreau a fi prea numeroase pentru sertarul în care le ținea. Clark primi o învelitoare făcută de mână pentru Biblia uzată a familiei.

Marty și Clark își dădură și ei cadourile și urmăriră cu plăcere ochii strălucitori ai celor ce le primeau.

Se făcu ordine, darurile fiind puse cu grijă în locul unde urmau să stea de acum înainte, și ziua continuă, fiecare moment fiind plin de un entuziasm debordant.

După micul dejun, Clare și Arnie primiră învoirea de a ieși afară și de a încerca noua sanie pe care Clark le-o făcuse. Ellie se duse, înfășurată în șorțul primit, să se joace cu noile ei vase, în miniatură, iar Luke fu așezat înapoi în pătuț, pentru a recupera somnul din care fusese trezit.

Missie, considerându-se o domnișoară în toată puterea cuvântului, se duse cu femeile în bucătărie, unde dădu o mână de ajutor la pregătirea mesei de Crăciun.

Josh sosi mai devreme decât fusese așteptat. Părea că nu mai putuse aștepta. Timid, însă cu nerăbdare, îi înmână lui Nandry cadoul pregătit. Era o lampă nouă ce urma a fi folosită în casa lor. Marty nu mai văzuse niciuna atât de frumoasă. Pe piciorul lămpii era pictat un buchet delicat de trandafiri roșii și roz, iar abajurul era ornamentat din belșug cu auriu. Familia nu reuși să vadă ceea ce Nandry îi dăruie lui Josh, însă Marty bănuie că era vorba de un bol

pentru bărbierit—căci Josh își lăsase mustața să crească, în speranța că va arăta bine în ziua nunții, făcându-l să arate mai bărbat.

Și-au copt castane la foc și au adulmecat flămânzi aromele ce veneau din bucătărie. Chiar înainte ca mâncarea să fie pusă pe masă, familia se adună pentru citirea povestirii de Crăciun. Până și Luke, aflat pe genunchii lui Nandry, părea a asculta cu atenție. Marty privi în jurul camerei la toate acele fețe luminate de fericire și inima i se umplu de mulțumire. Își strecură mâna în mâna lui Clark în timp ce acesta se ruga, iar el îi apucă strâns degetele.

Pe când aranjau scaunele în jurul mesei, Ole Bob începu să latre. Nu era un lucru obișnuit să te trezești cu musafiri neinvitați în ziua de Crăciun, iar Marty își simți inima tresărind, sperând că nu se întâmplase nimic rău. Îl urmă pe Clark la ușă, aproape înfricoșată să privească afară.

Auzi pași apropiindu-se de ușă și, după un ciocănit scurt, aceasta se deschise.

— Tommie! fu tot ce putu să spună.

— Tommie! repetă Clark, nevenindu-i să creadă. Mă bucur să te văd, băiete! spuse, strângându-l cu putere în brațe.

Veni rândul lui Marty... și, mai apoi, al tuturor celorlalți, care-l salutară cu mare bucurie și entuziasm.

— Numa' o clipă, spuse Tommie, ridicându-și mâna. Vreau să v-arăt ceva.

Plecă, însă se întoarse repede, cu brațul înfășurat în jurul unei fete cu părul auriu, mică de statură, ce păși înainte cu timiditate.

— Soția mea, spuse el cu mândrie; soția mea, Fran.

— O, Tommie! spuse Marty. Tommie, când v-ați căsătorit? De ce nu ne-ai scris?

Tommie râse cu poftă.

— Acum cinci luni. Am vrut să vă fac o surpriză. Nu-i așa că-i frumoasă? O privi pe fată din nou și o cuprinse și mai strâns cu brațul. Fran zâmbi... începând să facă față sentimentelor copleșitoare ce-o încercau.

— Mă bucur să vă întâlnesc, zise, întinzându-le mâna mică—lui Clark și apoi lui Marty.

Marty păși înainte și o cuprinse în brațe.

— Iar noi suntem la fel de bucuroși să te-ntâlnim. Haideți înăuntru. Scoateți-vă hainele. Tocmai ne puneam la masă și tare ne-am bucura să mâncăm cu noi.

— Nu, nu, spuse Tom, n-am ajuns încă acasă. Trebuie să ne grăbim, dar am vrut mai întâi s-o vedeți voi. Ma nu m-ar ierta nicio dată dacă m-aș opri aici pentru masa de Crăciun.

Asta era adevărat, Marty știa, dar ar fi avut atât de multe de povestit.

— Oh, o să-mi fie greu să vă las să plecați acum. Am un milion de întrebări.

— O s-aștepte, îi spuse Tommie. Vom fi aici. M-am hotărât să lucrez bucata de pământ pe care mi-am luat-o. Poate va ieși ceva din ea. Mama și tatăl lui Fran aveau un magazin în Vest. Se mai schimbă lucrurile, nu? spuse el și făcu cu ochiul; vine un băiat, se însoară cu fiica ta și o ia în Est.

— O, Tommie! Vă doresc să fiți fericiți.

— Deja suntem, o asigură Tommie, iar ochii săi îi confirmă spusele.

Își luă rămas bun și promiseră că se vor întoarce ca să stea de vorbă mai pe-ndelete.

Familia se întoarse la cina de Crăciun.

— Ei bine, asta a fost o zi pe cinste. Marty pusese în cuvinte ceea ce simțeau cu toții.

Își pleacă capetele, și vocea profundă a lui Clark se adresă cu reverență Tatălui lor, mulțumindu-I pentru multele binecuvântări pe care le oferea viața și în special pentru Tommie, un fiu întors acasă și pentru bucuria de care va avea parte familia Graham.

Marty se gândi la Owahteka. Găsise oare fericirea alături de Running Deer? Marty se rugă să fie așa.

DOUĂZECI ȘI CINCI *O nouă încercare*

Oamenii din comunitate se văzură nevoiți să recunoască, cu părere de rău, față de ei înșiși și mai apoi unul față de celălalt, că foarte educatul reverend Knutson pur și simplu nu se potrivea pentru comunitatea lor și nu răspundea nevoilor bisericii.

Acum, că admiseră acest lucru, se întrebau de ce le luase atâta timp pentru a-și da seama. Ce să facă în situația de față?—era întrebarea care se ridica și care părea a nu avea un răspuns simplu.

Aleseră un comitet și, spre înfrustarea lui Marty, Clark fu numit președinte. Stabiliră o întâlnire la care bărbații sperau să poată discuta în mod deschis cu reverendul Knutson despre ceea ce simțeau oamenii.

Reverendul nu păru surprins de invitația de a se întâlni cu bărbații, însă întâlnirea avu momente sensibile. El crezuse, probabil, că întâlnirea avea ca scop să-l ridice pe el în slăvi și, eventual, să i se sugereze o mărire a salariului, care, după standardele sale, era derizoriu.

Fu luat prin surprindere când întâlnirea luă o altă întorsătură.

Aflară că reverendul nu era doar el însuși educat, dar folosea și creierile altor teologi cu instruire aleasă. Mare parte a materialului de predică era copiat direct din manualele de teologie.

Bunul reverend găsi greu de crezut că poate fi cineva atât de necunoscător, încât să nu aprecieze predicile sale încărcate de intelectualitate. Nici nu-i trecuse prin minte că oamenii din zona respectivă ar putea fi atât de lipsiți de învățătură și atât de insensibili la iluminarea spirituală. O să se străduiască mai mult. Știa el un mare cărturar ale cărui cărți tocmai fuseseră puse la dispoziția cititorilor și, cu toate că erau ticsite de un material excepțional, erau scrise în „limbajul simplu al laicului”. O să comande câteva. Era sigur că oamenii vor găsi încurajare și hrană spirituală în cuvintele marelui om.

Cu greu reuși comitetul, în special Clark, să-l convingă pe reverend că ei erau acolo pentru a-i spune că doreau să pună capăt lucrării sale de slujitor al Bisericii printre ei.

Astfel, Clark îi spuse:

— Domnule reverend, noi ne dăm seama că ești un om învățat și ne mai dăm seama că noi suntem puțin mai simpli. N-am vrea să te reținem și să nu le poți predica celor care ar înțelege și aprecia deprinderile dumitale extraordinare, așa că-ți dăm ocazia să te întorci unde dorești și atunci când vei reuși să faci toate aranjamentele necesare.

Reverendul izbucni:

— Vreți să spuneți, domnilor, reuși el să rostească într-un târziu, vreți să spuneți că serviciile mele sunt încheiate?

— O, nu, spuse bătrânul Coffins, care era și el membru al comitetului, nu încheiate, doar anulate.

Așa că l-au eliberat pe pastor din funcție, oferindu-i bani de drum, dorindu-i numai bine și continuându-și munca de căutare a unui nou pastor. De astă dată, nu-l mai rugară pe domnul Wilbur Whittle să le slujească drept corespondent.

Abia își făcuse pastorul bagajele și părăsise locurile, că oamenii și avură nevoie de el. Până acum, cimitirul de lângă bisericuță nu găzduise niciun mormânt. Cu toții știau că nu va fi întotdeauna așa, iar

întrebarea nerostită plutea adesea în aer—*cine?* Cine va fi acela pentru care se va face prima groapă, astfel ca trupul să-i fie depus la loc de odihnă?

Fără să-și dea seama, se gândiră la vecinii lor. Bunicul Stern era înaintat în vârstă și părea a slăbi pe zi ce trece. Doamna LaHaye nu-și revenise niciodată în întregime. Una dintre fetele familiei Coffin părea a fi foarte fragilă și întotdeauna se îmbolnăvea de-o boală sau alta. Părinții nu-i îngăduiau nici măcar să meargă la școală. Doamna Vickers avea tensiunea ridicată și unii se temeau că gura o va băga în mormânt. Însă, când se întâmplă, nu fu vorba de niciunul dintre aceștia, și întreaga comunitate fu zguduită de vestea năprasnică și tristă.

Era Tessie. Și era greu de acceptat. Tessie întotdeauna păruse a fi o fată puternică, sănătoasă, iar oamenii fuseseră bucuroși să observe că soțul ei, învățătorul, va deveni tată. În ce-l privește pe acesta, pălăria parcă nu-i fusese niciodată mai des curățată ca acum, gigantică-i mustață nu fusese niciodată îngrijită cu mai multă atenție, nici ghetrele albite cu mai mult zel. Era mulțumit de sine însuși. Să aibă o soție tânără și atrăgătoare care să-l idolatrizeze era de-a dreptul o minune, iar să devină tată parcă era ceva prea mareț pentru a putea fi suportat. Domnul Whittle era în al nouălea cer. Băieții mai mari spuneau că vocea lui chițăia de-acum întotdeauna din cauza entuziasmului, însă domnul Whittle parcă nu-și dădea seama.

Ziua cea mare sosi și îl chemară pe doctor. Cu ochii obosiți și inima grea, acesta plecă de acolo a doua zi dimineața. Atât Tessie, cât și băiețelul nou-născut muriseră în timpul nopții. Vestea a zguduit întreaga comunitate. Vecinii se grăbiră să dea o mână de ajutor, se săpă o groapă în noul cimitir, se făcu un sicriu de brad, căptușit cu atenție, se pregătiră trupurile pentru îngropăciune. Pe parcursul întregului proces, domnul Wilbur Whittle păru cu totul zăpăcit. Această mare pierdere era dincolo de puterea lui de înțelegere. Nu putea să creadă, nici să accepte așa ceva. În absența unui pastor, domnul Whittle avu măcar atâta prezență de spirit să-l roage pe Clark să citească câteva versete din Scriptură și să spună câteva cuvinte. Clark acceptă.

Ziua înmormântării fu rece, mohorâtă. Sicriul din lemn de brad fu coborât în groapă și astupat cu pământ.

Marty rămase privind fix la proaspătul mormânt ce găzduia o tânără mamă cu un băiețel în brațe. *Cimitirul ăsta nu mai este intact. De acum înainte, va fi mormânt după mormânt*, gândi ea. Din nou și din nou, pământul se va deschide și va cere să i se adauge o nouă povară.

O, Tessie, gemu Marty înăuntrul ei, cine-ar fi crezut că tu vei fi prima! Viața e plină de neprevăzut. Și din nou gândurile ei se întoarseră cu ani în urmă, la un alt mormânt și la propria ei pierdere. O ridică pe Ellie în brațe, o îmbrățișă strâns, mulțumindu-I lui Dumnezeu pentru bunătatea Lui față de ea și Clark în ciuda tragediilor vieții.

Au anulat cursurile până la o dată care urma să fie anunțată, însă domnul Whittle nu le mai reluă, așa că anul școlar se încheie în luna aprilie. Iar spre sfârșitul lui mai, când trandafirii începură să înflorească și păsărelele să-și facă cuiburi, domnul Whittle luă un buchet de flori de câmp și-l puse pe noua movilă de pământ. Apoi, scuturându-și de praf pălăria, își ridică valiza și se întoarse în Est.

DOUĂZECI ȘI ȘASE *Josh și Nandry*

Plecarea pastorului îi îngrijoră pe alți doi membri ai bisericii. Josh și Nandry se întrebară cum va afecta acest lucru planurile lor de nuntă. Clark bănuia cam ce-i preocupă și începu să facă unele investigații.

Descoperi un pastor într-unul dintre orașele învecinate și aranjă în așa fel încât omul să vină la biserica lor în ziua stabilită pentru nuntă.

Când era sigur că nimic n-ar mai putea pune piedici în realizarea planului, le dădu vestea lui Josh și Nandry.

— Nunta asta pe care-o plănuieți... v-ați răzgândit cumva?

— O, nu, spuse Nandry, uitându-se la Josh pentru aprobare.

— Va fi cam problematic fără predicator.

Josh aprobă posac, iar Nandry arăta de parcă ar fi fost gata să izbucnească în plâns, lucru nemaiîntâlnit la Nandry.

— Din întâmplare, continuă Clark repede, de data asta fără urmă de tachinare, am auzit despre un om care locuiește nu prea departe, un pastor recunoscut de biserică.

Cei doi îl priveră fix.

— Unde? întrebă Josh. Crezi c-am putea merge la el?

— Cred că nu mai e nevoie, spuse Clark pe îndelete. A spus că s-ar bucura să vină aici.

Nandry stătuse liniștită, încercând să priceapă totul, însă se ridică brusc în picioare.

— Vrei să spui că ne-ai găsit un pastor? strigă ea.

Clark zâmbi larg.

— Cred că da.

— O, fii binecuvântat! strigă Nandry. Era pe punctul de a-și arunca brațele în jurul lui Clark, însă se întoarse rapid ca să-l îmbrățișeze pe Josh. Acesta nu se supără.

Marty zâmbi. *Nandry n-a reușit să-l vadă niciodată ca pe un tată, își spuse. Întotdeauna Clark a fost „bărbatul”. „Bărbatul” pe care simțea că n-are dreptul să-l iubească, și totuși a făcut-o.*

Atenția îi fu captată din nou de tânăra pereche și de Clark cel zâmbitor.

— Când? spuse Nandry. Când poate să vină?

— Ei bine, mă gândeam că ați stabilit ziua nunții în mai, în douăzeci și opt.

— Așa a fost... așa e. Vrei să spui că ne putem căsători atunci când am programat... în biserică... cu prietenii noștri?

— Da, exact cum ați plănuit.

— O, slavă cerului! spuse Nandry. Dumnezeu răspunde.

Cei doi plecară să se plimbe în grădină pentru a se bucura din plin de acel moment de bucurie și pentru a-și finaliza planurile.

— Ei bine, spuse Marty, debordând de fericire, cum ai reușit să faci vraja asta?

— N-a fost nevoie de vrajă, răspunse Clark; doar de bani. Amândoi începură să râdă.

Nunta atât de așteptată avu loc după cum fusese plănuit. Pastorul angajat făcu o muncă demnă de laudă când citi legămintele de căsătorie și când îi instrui pe mire și pe mireasă.

Nandry radia în rochia ei de mireasă, iar Clae arăta aproape la fel de frumoasă în timp ce stătea alături de sora ei.

PROMISIUNEA NECLINTITĂ A IUBIRII

Fratele mai mic al lui Josh, Joe, stătea alături de el. Fu o nuntă frumoasă, plină de semnificație și promisiuni, iar când musafirii trecură de la ceremonia religioasă la masa de nuntă, atmosfera se umplu de râsete și glume cu bun-simț.

— Aici erai, îi spuse Todd Stern lui Clark, abia te-ai însurat și deja îți măriți o fată.

Clark o privi pe micuța Missie, care părea a fi crescut mult prea repede.

— Și, 'nainte să-mi dau seama, o s-o pierd și pe astalaltă.

Todd deveni serios, simțind ceea ce simțea Clark.

— Parcă numa' ieri mă-mpiedicam de ele, spuse el, și uite că acum sunt bunic. Câteodată mi-aș dori ca timpul să aibă o coadă, ca să-l pot prinde și să-l mai țin în loc.

Pe tot parcursul lunilor de vară, biserica rămase fără pastor, însă oamenii din zonă nu se alarmară că puteau rămâne definitiv fără un slujitor al bisericii. Erau siguri că, la vremea potrivită, Dumnezeu le va trimite omul potrivit.

Școala, de asemenea, era goală acum, dar, în urma unei întâlniri a comitetului de conducere, ajunseră la concluzia că îi vor cere lui Clae să preia clasele la toamnă. Lui Clae nu-i venea să creadă ce șansă i se oferise. Numai ce se întorsese de la cursurile de instruire și deja i se promisese o școală, și nu orice școală, ci tocmai cea în care învățase ea. Entuziasmul oamenilor era împletit cu tristețe. Comunitatea încă era îndurerată și se ruga pentru domnul Wilbur Whittle.

Marty, și ea, se bucura pentru noua slujbă a lui Clae.

— Va fi așa de bine să te-avem din nou acasă. Ne-a fost atât de dor de tine.

— Mă răsfățați, spuse Clae. Din mai multe motive, mi-ar face mare plăcere să rămân acasă, dar... ei bine, mă gândesc că mi-aș dori să mă descurc singură. Mi-aș dori să mă mut în căsuța de la școală. Mai sunt încă acolo vase și alte lucruri, iar doamna LaHaye mi-a spus

că mă pot muta și le pot folosi, dacă vreau. Mi-ar plăcea să fac asta. În plus, fac câteva cursuri prin corespondență și aş avea nevoie de liniște ca să-mi termin cursul la timp.

Marty era dezamăgită, însă, după o discuție îndelungată cu Clark, căzu de acord, fără prea mare tragere de inimă. Nu era ca și când Clae ar fi fost plecată departe de casă. La urma urmelor, va fi doar la capătul drumului și dincolo de deal.

Clae urma să stea în cameră cu Missie pe timpul verii, pentru a mai umple golul lăsat în urmă de plecarea lui Nandry. Apoi, înainte de începerea cursurilor din toamnă, Clae avea să își mute lucrurile în căsuța de la școală pentru a-și întocmi acolo propria gospodărie.

Facură demersuri în căutarea unui nou pastor. Se iviră câteva posibilități, dar, după ce au fost studiate, au fost abandonate. Nu pentru faptul că comitetul ar fi fost greu de mulțumit; însă erau disponibili doar câțiva pastori, iar aceștia își doreau, în general, parohii mai mari sau unele care să le ofere mai multe facilități.

Înspre toamnă, Ben auzi despre un tânăr, prin intermediul domnului Cassidy.

— Este din orașul meu de baștină, spuse proprietarul magazinului. E tânăr... n-a făcut prea multă școală, cu toate că a învățat, dar n-a fost la seminar în Est, așa cum și-ar fi dorit. E un tânăr energic și studiază din Sfânta Carte—cinstit și harnic, dar începător.

— Nu-i nimic dacă e începător, spuse Ben. Și noi suntem începători; poate c-om putea învăța împreună.

O delegație formată din doi bărbați plecă să-l caute pe acel tânăr. Trecură opt zile până când se întoarseră acasă, însă când veniră, aduseră vești bune.

L-au găsit pe om, iar acesta era nerăbdător să păstorească o biserică. Încă mai trăgea nădejde că-și va continua studiile; însă, dacă-l vor lua așa cum era, va face tot posibilul să-i slujească cum poate mai bine. Căzură de acord.

Pastorul Joseph Berwick sosi în cinci septembrie, aceeași zi în care domnișoara Clae Larson își începu primele cursuri în școala de la țară.

Pastorul urma să predice doar duminică, însă dorea să-și viziteze enoriașii între timp.

Găzdui la familia Watley, iar când doamna Watley dădu ochii cu tânărul înalt și arătos, îl scrută din cap până-n picioare și apoi se întoarse către fiicele ei cu o sclipire în priviri. Le făcu în taină semn cu ochiul și, cu o mișcare a capului, îl invită pe pastor în salon, unde era servit ceaiul. „De data asta, cu siguranță”, oftă ea.

Pastorul Berwick nu se mulțumi să stea jos și să soarbă din ceai, astfel că, înainte ca praful de pe drum să fie scuturat, plecă din nou ca să-i întâlnească pe cei din partea locului, potențiali membri ai turmei sale.

Nu se dădu înapoi de la a da o mână de ajutor și petrecu ceva timp tăind lemne pentru văduva Rider, îl ajută pe Jason Stern să bată țărșii pentru gard și adună fânul împreună cu băieții familiei Graham.

Treptat, drumul îl purtă către școală, iar marți, în jurul orei patru, îi făcu o vizită învățătoarei.

Clae nu era pregătită pentru sosirea lui, aflându-se pe genunchi în grădina de flori, smulgând buruienile ce fuseseră lăsate să crească în voie pe tot parcursul verii. Părul îi era strâns la spate cu o panglică, iar mâinile ei fine erau pline de noroi.

Își ridică privirea, surprinsă de apropierea străinului. O urmă de noroi pe nas îi dădea aerul unei fete nevinovate.

Noul pastor descălecă și se prezentă curtenitor.

— Sunt pastorul Berwick, îi spuse politico. Tatăl tău este acasă?

Clae dădu din cap, negăsindu-și cuvintele, încercând să înțeleagă la cine se referă omul când întreabă de tatăl ei și unde ar trebui să-i spună că se află acesta.

— Mama ta?

— Nu... nimeni... eu—își reveni; vă referiți la familia Davis? Întrebă ea; sau la familia Larson?

Fu rândul pastorului să intre în încurcătură.

— Mă refer la învățător, spuse el, oricine ar fi el. Încă nu i-am aflat numele.

— Nu este un *el*.

— Mă scuzați?

— Învățătorul... *el*... e plecat, se bâlbâi Clae. Nu mai locuiește aici.

— Îmi pare rău, spuse pastorul. Am înțeles că se fac cursuri încă.

— Se fac... facem, se corectă Clae de îndată.

— Ești una dintre eleve?

Clae se înalță cât putu de mult, lucru care însă nu se remarcă față de statura înaltă a pastorului.

— *Eu*, spuse ea, accentuând cuvântul, sunt învățătoarea.

— Învățătoarea! se îmbujoră *el* la față. O, Doamne! exclamă *el*. Atunci cred că pe tine te caut, nu pe tatăl tău. Vreau să spun... de fapt, n-am venit să-l văd pe *el*. Am venit să-l văd pe învățător.

După o pauză, spuse:

— Să începem din nou, de acord?

Se dădu înapoi câțiva pași, apoi pași înainte, arborând pe buze un zâmbet jucăuș.

— Bună ziua, spuse *el*, sunt pastorul Berwick, nou în zona asta, și încerc să-mi vizitez fiecare enoriaș. Înțeleg că sunteți noua învățătoare din partea locului.

Clae privi la mâna-i murdară, însă pastorul nu ezită. Îi prinse mâna, și i-o scutură cu putere.

— Îmi pare rău, băigui ea, mutându-și privirea de la *el* la mâna murdară de pământ.

— Ai noroi și pe nas, spuse *el* zâbind.

— O! spuse Clae, stânjenită. Își duse mâna la nas ca să șteargă pata, gest ce înrăutăți lucrurile.

El râse și, scoțând o batistă curată, pași înainte și-i șterse noroiul de pe față.

Clae își ținu răsuflarea. I se puse un nod în gât, și inima începu să-i bubuie în piept. Se întrebă dacă pastorul o putea auzi.

Acesta pași înapoi și își puse batista împăturită frumos, în buzunar.

— Cum spuneam, îmi vizitez enoriașii. Mă pot aștepta să te văd duminică, la biserică?

PROMISIUNEA NECLINTITĂ A IUBIRII

— O, da, șopti Clae și se rușină de propria-i naivitate.

— Și chiar ești învățătoarea?

Ea făcu un semn aprobator cu capul.

— Când eram eu elev, nu existau asemenea învățătoare.

Ea îi surprinse licărirea din priviri și se îmbujoră mai tare.

— Pe duminică.

Ea dădu din cap, fără să poată rosti un cuvânt.

El încălecă și era gata să plece, când se întoarse din nou spre ea.

— Nu mi-ai spus numele tău.

— Clae—Clae Larson.

— *Domnișoara* Clae Larson?

— *Domnișoara* Clae Larson.

— Cum se pronunță? Clae. N-am mai auzit numele ăsta.

Clae îl rosti literă cu literă. Spera c-o făcuse corect.

— Clae, spuse el; e neobișnuit. Ne întâlnim duminică, domnișoară Larson.

Ea îl privi cum se îndepărtează.

Și așa se face că Clae îl întâlnește pe noul predicator, și așa se face că începu să aibă probleme în a se concentra. Încă de la început, Clae avu probleme să fie atentă la predică și nu la bărbatul care vorbea, însă nu lipsi de la biserică nicio duminică.

DOUĂZECI ȘI ȘAPTE

O nouă parohie, o casă nouă

Noul pastor, care fu curând cunoscut ca pastorul Joe, își câștigă repede locul în comunitate. Faptul că era gata să dea o mână de ajutor îi determină pe fermieri să-l îndrăgească.

— Țstuia nu-i e teamă să-și murdărească mâinile.

— Nu... Nici să se-apele de spate.

Însă adevăratul motiv pentru care-l acceptaseră erau serviciile religioase de duminică. Pastorul făcu o listă cu toate imnurile pe care oamenii le știau pe de rost, iar acestea erau cântate cu mult zel duminică. Din când în când, adăugau alte imnuri, fiind scrise mai înainte pe tabla împrumutată de la școală.

Rugăciunile sale nu erau doar o înșiruire de cuvinte, ci erau pline de sinceritate, iar predicile erau atracția principală a întregii slujbe. Mesajele simple și directe, inspirate direct din Biblie, le dădeau oamenilor sentimentul că sunt hrăniți.

Până și cei mai mici începură să le remarce, iar Clint Graham își surprinse părinții când îi anunță că s-a decis să intre în slujire.

Numai doamna Watley era dezamăgită de noul pastor—iar asta n-avea nimic de-a face cu predicile de duminică. Femeia se întrecea pe sine să descopere modalități de a-l face să-i acorde mai multă atenție uneia dintre fiicele sale—oricare ar fi vrut el, nu conta, însă omul nu părea să o remarce pe niciuna.

Biserica crescuse, atât ca număr, cât și spiritual. Willie LaHaye nu lipsea în nicio duminică, până și Zeke LaHaye punând deoparte, ocazional, câte o dimineață de duminică pentru închinare. Unii presupuneau că pierderea lui Tess îl mai domolise oarecum. Marty îl observase de câteva ori cum privea movila din curtea bisericii. O cruce frumos lucrată apăruse la căpătâiul mormântului, purtând cuvintele: „Tessie LaHaye Whittle și băiețelul. Fie-le țărâna ușoară și odihna vegheată”.

Pastorul își vizita enoriașii nu doar duminica, la masă. Și, oriunde mergea, era binevenit.

Claude Graham fu auzit spunându-i fratelui său geamăn, Lem:

— Se potrivește așa de bine aici pentru că nu știe nimic din cărțile alea.

La care Lem îi răspunse:

— Nu fi așa sigur. Are el în cap mult mai mult decât spune în fiecare duminică. Nu le dă oamenilor mai mult decât pot duce.

Cât despre Clae, era ca ametețită. Ca să-și limpezească mintea, folosea fiecare minut liber pentru cursurile prin corespondență. Cursul ce trebuia terminat până vara următoare era gata în preajma Crăciunului.

Pastorul era întotdeauna prietenos cu ea, dar așa era cu fiecare membru al bisericii. Totuși, Clae nu-și putea înăbuși ridicola tresărire a inimii, speranța că, poate, doar poate, el a remarcat-o și era puțin mai atent cu ea decât cu alte fete. Uneori o cuprindea disperarea, alteori visa—ce-ar fi dacă... ce-ar fi dacă.

Și apoi, în duminica Paștelui, după un serviciu de închinare motivator, tânărul pastor îi ținu mâna în a lui puțin mai mult, când o salută la plecare. Ea era ultima care pleca, fiindcă trebuia să-și recupereze tabla.

— Bună dimineața, domnișoară Larson. Zâmbi și apoi șopti:

— Mi-aș dori să nu fi locuit singură. Cum poate îndrăzni un domn să te pețască?

Clae își ținu respirația.

Lăsa să treacă o perioadă decentă de timp, după care se mută înapoi la familia Davis.

Clark și Marty se bucurau de o a doua ceașcă de cafea. Era bine doar să stea și să povestească împreună. Atât de rar aveau ocazia asta.

— Se pare că biserica noastră crește rapid, spuse Clark.

— Da, e-așa de bine să vezi că oamenii vin.

— Nu asta am vrut să spun.

— Atunci ce?

— Am observat că Nandry și Fran a lui Tommie vor fi mămici.

Marty zâmbi. Și ea observase.

— Dacă tot vorbim de creștere, spuse Clark după o pauză, cred că am amânat prea mult.

— Adică?

— Casa asta... e mult prea mică. Ar fi trebuit să construim una cu secole-n urmă.

— Cam ciudat să te gândești la asta tocmai acum. Uită-te cine mai e prin preajmă—doar tu cu mine și micul Luke. Curând o să plece și el.

— Așa-i, spuse Clark, da' vin iar acasă, și când vin, nu vin singuri... dacă-ai observat.

Marty se gândi la Nandry și la Josh, precum și la copilul ce urma să li se nască. Se mai gândi și la Clae și la tânărul pastor. Chiar și Missie creștea rapid și în curând va primi pețitori.

— Casa asta mică ne-a tihnit atât de mult, Clark. Ea întinse mâna peste masă și apuncă mâna lui Clark. Îți mulțumesc pentru casa asta...

— Eu trebuie să-ți mulțumesc, Marty, zise Clark, strângându-i mâna. Casa asta a fost doar un acoperiș deasupra capetelor noastre până când tu ai venit și ai făcut din ea un cămin.

Ochii lui Marty se umeziră și un zâmbet șovăielnic își făcu apariția pe fața ei.

— Poate ai dreptate, spuse ea, poate că avem nevoie de o casă mai mare. Numai că e atât de liniște când toți sunt la școală.

— Cred că iarna asta o s-aduc bușteni. Casa asta nouă—m-am

gândit mult la ea. N-o să fie din bărne. O să fie din cherestea... din cherestea bună.

— O să coste o avere.

— Nu chiar. E o fabrică de cherestea dincolo de râu. O să dau bușteni în schimbul lemnului de construcție. M-am gândit și la plan. Ce zici de încă un nivel—nu un pod, un etaj—cu trepte, nu cu o scară... așa cum sunt casele alea frumoase din est?

Marty își ținu respirația.

— Mi se pare că ai visuri mari.

— Poate... poate am, da' vreau să visezi și tu puțin. Casa asta vreau să fie cum ți-ai dorit. Cu mai multe geamuri, dulapuri pentru haine în loc de cuiere prinse în perete—tot ce ți-ai dori. Visează puțin și scrie-ți planul pe hârtie. Vom vedea dacă putem face ca unele visuri să se-mplinească.

Marty simți că era prea mult.

— Când, Clark?

— Nu anul viitor; cred că nu. Va trece ceva timp până când voi avea lemnul, dar anul celălalt... cam pe-atunci ar trebui s-o fac.

— Sună... sună ca o poveste, isprăvi Marty, acceptând în cele din urmă faptul că putea fi adevărat.

Clark zâmbi și se ridică. Întinse mâna și-i mângâie părul.

— Ți-am spus vreodată că te iubesc, doamnă Davis?

— Am mai auzit de-astea, îi spuse Marty, dar se merită să-mi repeți din când în când.

Clark îi puse un deget sub bărbie și-i ridică fața, apoi se aplecă și o sărută pe vârful nasului.

— Apropo, spuse el, faci o cafea tare bună.

DOUĂZECI ȘI OPT

Trăind și învățând

Missie era în ultimul an la școala locală, iar când va termina, Luke abia va începe. Clae promisese să predea încă un an, apoi se aștepta ca Missie să preia școala, pentru că și ea se hotărâse să se instruiască în domeniu.

Clae locuia la familia Davis și era ușor de văzut că mintea nu-i stătea doar la școală. Marty se gândi că va fi o soție potrivită pentru un pastor. Deși familia Davis avea parte din belșug de vizitele tânărului pastor, acesta nu-și neglija restul enoriașilor. Doar câteva dintre domnișoarele din zonă au fost tulburate de frecvența vizitelor sale la familia Davis.

Gândul că Missie va pleca de acasă ca să facă școală o înspăimânta pe Marty. Oarecum era parcă mai greu decât atunci când plecase Clae. În primul rând, Missie era mai tânără decât Clae, pentru că începuse școala la șase ani, în timp ce Clae fusese mai în vârstă și, cu toate că recuperase mult, era mai în vârstă și atunci când terminase studiile.

Clark își petrecu lunile de iarnă ducând bușteni la fabrica de cherestea. Era mulțumit de progresul pe care-l făcea și nu vedea nicio piedică în calea proiectului de a construi anul următor noua casă făgăduită.

Nandry născu o fetiță. O numiră Tina Martha, după cele două bunici din partea mamei, spusese Nandry, iar Marty simțise cum i se umezesc ochii. Bebelușul lui Fran și al lui Tommie se născu cam în aceeași vreme. Un băiețel zdravăn, pe care-l numiră Ben.

Sally Anne dădu naștere celui de-al treilea copil, însă mica Emily trăi doar trei zile, iar în cimitirul de lângă biserică, apărură o nouă movilă, micuță.

Rett Marshall mâna de acum echipajul de cai aproape la fel de bine ca un bărbat în toată firea. Iubea animalele, domestice sau sălbatice, și avea ca animal de companie un iepure de câmp. Un băiat ciudat, spuneau oamenii, însă acum exista o undă de admirație în vocile lor.

Marty își aminti conversația pe care o auzise cu multă vreme în urmă, între doamna Vickers și doctor.

— Mă întreb deseori, doctore, ce simte cineva când vede ce rezultat a avut talentul său. Nu ți-ai dorit niciodată să—ei, bine—să nu fi luptat pentru băiat atât de mult?

Doctorul o privise drept în față, cu severitate.

— O, bineînțeles că nu, îi răspunse într-un târziu. Nu eu am creat viața aceea—Creatorul a făcut-o—și când a făcut-o, consider că a avut un motiv bun pentru ceea ce a făcut. Iar care e motivul acela, e treaba Lui.

Marty se gândea la aceste cuvinte ori de câte ori privea cum băiatul fluiera după vreo pasăre sau se împrietenea cu vreun coiot. Se gândea la ele și când vedea dragostea din ochii Wandei sau când îl auzea pe Cam lăudându-și băiatul.

Ferma familiei LaHaye nu semăna nici pe departe cu ferma ce-i aparținuse lui Jedd Larson. Zeke LaHaye era un fermier bun, care-și cunoștea bine pământul. Sub îngrijirea sa, pământul dădea roade și ferma prospera. Ridicase clădiri noi și săpase o fântână nouă. Ferma era împrejmuită cu garduri ordonate. Totuși, cu toată prosperitatea pământului, doamna LaHaye nu stătea bine cu sănătatea. Nathan se căsătorise cu o fată din oraș și se mutaseră în casa cea mare, împreună cu ai lui. Era o fată plăcută și capabilă să preia mare parte din

grija gospodăriei, fiind o sursă de mare mângâiere pentru doamna LaHaye.

Pretutindeni în jurul ei, Marty vedea schimbare. Veniră vecini noi, pământul de cultivat era aproape tot luat în stăpânire. În oraș apăruă clădiri noi, aproape peste noapte, pe măsură ce se deschideau noi afaceri. Orașul construisese o biserică proprie și adusese un pastor care să se ocupe de oameni. Exista un birou al șerifului și o bancă pentru cei care aveau nevoie de instituțiile cu pricina. Toate astea atât de aproape, chiar în comunitatea lor, așa încât simțeau că au cam de toate.

Aveau o biserică, o școală, chiar și un doctor la care să apeleze. Marty nu se mai simțea ca un deschizător de drumuri.

Vara următoare, Clae și tânărul pastor se căsătoriră. În loc să cheme un pastor care să officieze cununia, tânără pereche alese să plece. Pastorul Joe era nerăbdător să o prezinte pe Clae familiei sale și la fel de nerăbdător să fie cununat de fostul său pastor și prieten. Cei din familia Davis erau întristați de faptul că nu puteau asista la eveniment, însă făcură planuri să onoreze cu o masă festivă întoarcerea celor doi.

Acum exista o diligență care făcea zilnic cursa între orașele din zonă, iar Clae și mirele ei au avut cu ce călători, ca să nu meargă călare.

Comitetul școlii fusese de acord să le închirieze căsuța de lângă școală pentru o sumă modestă, în timp ce Missie, odată cu începerea îndatoririlor de învățătoare, preferase să locuiască acasă. Fără îndoială, își dăduse seama de restricțiile impuse vieții ei sociale dacă ar fi ales să locuiască singură.

În ciuda unui accident grav, Clark reușise să adune numărul de busteni propus în iarna care urmasă.

Tăia lemne singur, pe deal, când lama toporului se desprinsese din coadă și se răsuci, tăindu-l adânc în carnea piciorului. Clark se legă

la picior cât de bine putu, punând mușchi de copac pe rană și legând-o strâns cu o bucată de material ruptă din cămașă. Încerca să ajungă acasă călare pe unul dintre cai, Prince, când fu găsit de Tom Graham.

Prince nu era obișnuit să fie călărit, iar Clark se străduise din răsuputeri să strunească animalul nervos, în starea de slăbiciune în care se afla. Pierduse mult sânge și era extrem de recunoscător să schimbe calul speriat cu căruța lui Tom, unde se putea întinde.

Tom mână caii cât de repede putu, străduindu-se să-l ducă degrabă pe Clark acasă. Aruncă hățurile pe gard și se urcă pe calul său, Dixie, ca să-l cheme pe doctor. Dixie era obișnuit să fie călărit fără șă.

Marty aproape că leșină la vederea lui Clark. El încercă să o asigure că o să fie bine, însă fața îi era atât de palidă și mâinile îi tremurau atât de tare, încât Marty nu putu fi convinsă. Îl puse în pat, agitându-se încoace și-ncolo, neștiind ce ar trebui să facă.

— Dacă nu vezi sânge proaspăt, îi spusese Tom, ar fi mai bine să-i lași piciorul în pace până ajunge doctorul.

Marty îi studie piciorul, căutând să vadă semne de sânge proaspăt, însă, din fericire, piciorul nu sângera.

Femeie fiind, se gândi la mâncare.

— Dacă fac puțină supă, mănânci? Trebuie să te întremezi puțin.

Ideea nu păru a-l tenta prea mult pe Clark, însă acceptă, făcându-i semn cu capul, apoi o avertiză.

— Nu prea fierbinte. Doar caldă.

Marty se supuse. Orele ce trecură până la venirea doctorului păzură fără sfârșit, însă, în cele din urmă, Marty auzi tropote de cai apropiindu-se. În timp ce doctorul curăța și cusu rana, ea rămase în cealaltă cameră. De câteva ori îl auzi pe Clark gemând și simți cum i se înmoaie genunchii.

— Iar tu, o surprinse doctorul, tu ești aproape la fel de palidă ca și el. Mai bine te-ai pune jos și ai bea un ceai slab, fierbinte, cu miere. O să treacă ceva timp până va fi iar pe picioare, da' o să fie bine. E tânăr și vânjos. O să-și revină. Treaba ta e să nu-l lași să se ndice în

picioare până când rana nu se va vindeca de tot. Cred că nu-ți va fi chiar ușor. Nu-i poți da ceva de făcut, de cârpit sau de tricotat?

Ochii doctorului sclipiră amuzați, iar Marty pufni în râs. Imaginea lui Clark în pat, stând cu un ac micuț în mână sa uriașă, bătătorită de muncă, încercând să îmbine bucățele de material pentru cuvertură, era prea de tot.

În ciuda profunzimii rănii și a sângelui pierdut, piciorul se vindecă frumos și repede. Clare și Arnie preluară treburile fermei și reușiră să se descurce foarte bine.

În curând, problema cea mai mare a lui Marty fu să-l țină pe Clark în pat, așa cum ordonase doctorul. Acesta se tânguia că nu e lăsat să se ridice să-și facă munca.

Pastorul Joe venea cât de des putea pentru o partidă de șah. De obicei o aducea și pe Clae. Din când în când erau vizitați și de alți vecini. Aceștia îl informară că buștenii ce fuseseră tăiați vor fi duși la fabrica de cherestea înainte de dezgheț, așa cum fusese plănuț. Clark acceptă cu mare recunoștință ajutorul primit.

Missie îi aduse acasă cărți de citit, ca să-l ajute să-și umple timpul.

În cele din urmă, lungul chin luă sfârșit, iar doctorul declară că piciorul se refăcuse suficient pentru a putea fi folosit. Clark mergea șchiopătând, dar era iarăși pe picioare—un lucru pentru care toți cei din casă erau mulțumitori. Nu-și pierdu niciodată acel șchiopătat, iar Marty observă că în unele zile șchiopăta mai tare decât în altele. *Cred că-l supăna încă*, își spunea. Însă Clark nu făcea niciun fel de comentariu.

Casa se golise, toți copiii fiind la școală, iar Missie se bucura de slujba pe care o avea.

Îndată ce se simți în stare, Clark se întoarse la tăiat de bușteni. Bărbații din vecini, ținându-se de cuvânt, transportaseră toți buștenii pe care-i tăiasse el înainte, însă după calculele lui, mai era nevoie de încă patru căruțe.

Când pleca, Marty îl urmărea neliniștită cu privirea, iar când se întorcea teafăr la sfârșitul zilei, murmură o rugăciune de mulțumire.

JANETTE OKE

Marty aştepta venirea primăverii. Aceasta era vara casei făgăduite. Iar odată începută, lucrarea avea o semnificație aparte, pentru că marca sfârşitul drumurilor zilnice ale lui Clark către ținuturile împădurite.

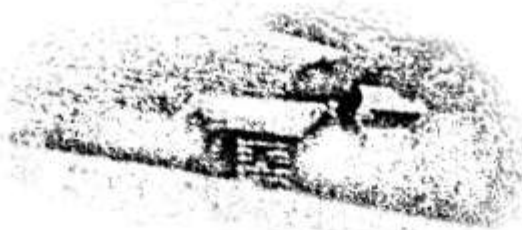

Vara a fost plină de evenimente. Marty privea cum ia formă casa. Era chiar mai mare decât visase ea. Avea o serie de ferestre. Un şemineu din piatră împodobeşte nu doar camera de zi a familiei şi camera de primire, ci şi dormitorul conjugal.

Clark adusese doi oameni din oraş care-l ajutau la construcţia casei, astfel că şi atunci când el era ocupat cu munca câmpului, construcţia continua. Marty măsoară ferestrele şi cumpără material pentru perdele, ca să fie gata de pus la geamuri când casa va fi ridicată.

Casa avea să fie gata abia în toamnă, însă plănuiră să serbeze următorul Crăciun în noul cămin. Nandry şi Josh, împreună cu micuţa Tina şi un nou membru al familiei, precum şi pastorul Joe cu Clae, vor fi acasă pentru curcanul de Crăciun. Puteau chiar să stea peste noapte, dacă-ar fi dorit, fără a se mai călca în picioare unul pe altul.

Evenimentul pe care-l anticipau era unul măreţ, iar Marty petrecu multe ore planificând şi visând.

DOUĂZECI ȘI NOUĂ *Pețitorii lui Missie*

Missie închise cartea de exerciții în care făcuse însemnări și oftă mulțumită. Era greu de crezut că deja intrase în al doilea an de predare la școală. Îi plăcea să predea. E adevărat, avea câțiva ștren-gari în clasă, unul dintre aceștia fiind fratele ei mai mic, Luke; dar, în general, era bucuroasă că alesese să fie învățătoare.

Aranjă cărțile frumos, una peste alta, și se ridică să șteargă tabla. Era cu spatele la ușă, așa că nu văzu silueta ce se strecurase pe furiș înăuntru, iar când o pereche de mâini îi acoperiră ochii, țipă alar-mată.

— Hei, hei, e-n regulă, spuse o voce, dându-și seama că, în mod neintenționat, o speriasse prea tare. N-am vrut să te sperii, doar să-ți fac o surpriză.

Missie dădu cu ochii de Willie LaHaye. Prin mintea ei se perindară imagini cu șoarecele mort, cu cosașul și alte renghiuri pe care i le jucase Willie în trecut. Spaima ei se transformă în mânie și se trase la o parte, lovind dușumeaua cu piciorul.

— Willie la Haye! explodă ea, când ai de gând să te maturizezi? Îndată ce rosti aceste cuvinte, își dori să-și fi mușcat limba, pentru că ceea ce vedea o asigura că Willie LaHaye se maturizase—cel puțin în exterior.

Pe umerii largi se vedeau bine conturați mușchii în timp ce se mișca, perciunii stufoși sugerau cum ar fi arătat barba sa dacă n-ar fi fost proaspăt ras, iar Missie fu nevoită să se concentreze pentru a-și putea arunca furia în fața lui.

Willie zâmbi doar, cu același zâmbet copilăresc, înnebunitor.

Missie se răsuci pe călcâie.

— Ei bine, acum, că te-ai amuzat destul, poți să pleci.

— Dar am venit să o văd pe noua învățătoare, spuse el, fără a se lăsa intimidat de furia ei. Cred că nu mi-ar strica nițel ajutor la literele alfabetului. A de la alună, B de la băiat, C de la copil, E de la Eva... și cam atât.

— Nu ești amuzant... în plus, ai sărit peste D.

— D spuse Willie, D—singurul cuvânt care-mi vine în minte și care începe cu litera D este *drag*.

Missie era atât de furioasă, că-i venea să arunce-n el cu buretele cu care ștersese tabla și pe care descoperi că încă-l avea în mână.

— Willie LaHaye! începu ea.

— Știu, spuse Willie, nu sunt amuzant. De fapt, m-am oprit ca să-ți aduc o veste bună.

— Cum ar fi? îl iscodi Missie.

— Cum ar fi că plec.

— Ce faci?

— Plec. Mă duc mai spre vest. Willie deveni dintr-o dată foarte serios.

— Unde?

— Nu sunt sigur. Știi, când tata s-a stabilit aici, planul lui fusese să meargă mai departe. Dacă mama nu s-ar fi îmbolnăvit, ar fi mers mai departe. Ei bine, eu întotdeauna am fost puțin dezamăgit. Cumva, îmi doresc să văd ce e dincolo de deal. Acum, tata și-a înfipt rădăcinile aici, Nathan e însurat și e la casa lui, și m-am gândit că nu mai e nevoie de mine prin preajmă.

Missie se mai liniștise și era gata să stea la discuții dacă Willie era rezonabil.

— Ce zice tatăl tău?

PROMISIUNEA NECLINTITĂ A IUBIRII

— Încă nu i-am spus.

— Când vei pleca?

Willie ridică din umeri.

— Nu știu... asta depinde de câteva lucruri.

— Cum ar fi?

— Cum ar fi de mama—încă nu se simte bine, știi, și alte lucruri.

M-am gândit că poate vara următoare... poate.

— Deci nu așa repede?

— Depinde.

Missie se întoarce la tablă și termină de șters lecțiile de peste zi.

— Cum merge cu predarea? o întrebă Willie.

— Bine, spuse Missie—numai că a trebuit să-l trimit astăzi pe Luke la colț.

— Ce-a făcut?

— A înmuiat în cerneală panglicile de păr ale lui Elizabeth Anne.

— Dureros.

Missie își aminti că și panglicile ei avuseseră aceeași soartă.

— Nu-i amuzant, spuse ea apăsător, panglicile de păr costă bani.

— Presupun că așa-i. La asta nu m-am gândit.

— Ei bine, i-am spus lui Luke că va trebui să-și folosească economiile ca să-i cumpere panglici noi lui Elizabeth Anne.

— Ești o învățătoare isteată.

— Nu doar isteată...

— Drăguță?

— Bineînțeles că nu. Uite ce-i, dacă n-ai de gând să vorbești serios, refuz să mai stau de vorbă cu tine.

Missie se duse să închidă geamul. Era înțepenit. Nu era pentru prima oară.

— Lasă-mă să te-ajut!

Willie se opri direct în spatele ei și întinse mâinile spre fereastra buclucașă. Missie se trezi prinsă între brațele lui. Obrajii i se-mbujorară. Nu îndrăzni să se întoarcă, ca nu cumva să stea față în față cu el.

Willie nu părea că se grăbește să închidă geamul, cu toate că, uitându-se la brațele lui musculoase, Missie își dădu seama că problema nu era că nu putea să o facă.

— Nici tu nu poți? întrebă ea, cu vocea surprinzător de controlată.

— E înțepenită.

— Willie LaHaye! strigă ea, întorcându-se brusc spre el; ești un mincinos.

— Da, spuse el zâmbind larg, în timp ce închise geamul fără nici un efort. Iar Missie se afla în cercul format de brațele lui întinse.

Înainte ca Willie să poată face vreo mișcare, Missie se aplecă, trecu pe sub brațele lui, și făcu un pas înapoi, cu ochi scăpărători. Apoi se răsuci pe călcâie și își luă haina.

— Te rog să închizi ușa când pleci! șuieră ea printre dinți și dispăru.

În toamna aceea, Missie avu un prim pețitor. Nu considera că vizita lui Willie la școală se încadra în această categorie. Marty știa că în curând va veni și ziua asta, dar, chiar și așa, evenimentul o luă pe nepregătite.

Missie fusese cea mai mică din clasă la școala pedagogică și, cu toate că nu le spusese niciodată, fusese și cea mai populară. Din când în când, Missie mai pomenea de un coleg sau altul, însă Marty nu avusese motive să creadă că vreunul ar fi fost mai *special*. Apoi, într-o zi, la ușa lor apăru un tânăr înalt, cu părul deschis la culoare, foarte îngrijit și manierat. Un cal arătos și costisitor, ce părea a fi de rasă, era prăponit la gard.

— Bună ziua. Numele meu este Grant Thomas. Fiți amabilă, domnișoara Melissa Davis este acasă?

Marty se bălbăi.

— Păi... p-păi da, este. În cele din urmă, își găsi cuvintele și manierele. Vă rog, intrați în casă.

— Mulțumesc. Sunteți mama Melissei? Vorbea adesea despre dumneavoastră.

Marty încă se simțea tulburată.

— Da, eu sunt... vă rog, intrați. O s-o chem pe Missie... ăăă...
Melissa îndată.

Missie păru plăcut surprinsă să-l vadă pe tânărul bărbat. Marty o urmări cu atenție, încercând să descopere și alte semne în afară de o simplă plăcere.

Grant rămase la masă și se dovedi a fi un tânăr tăcut, dar inteligent. Clark păru a-l simpatiza, iar Marty continuă să-i trimită semnale tăcute, avertizându-l să nu-l încurajeze prea mult.

Tânărul spuse că dorea să se întoarcă în oraș înainte de lăsarea întinericului. Missie o înșeuă pe Lady și porni să-l conducă o bucată de drum. Povestiră și râseră, bucurându-se fiecare de compania celuilalt, lucru ce-i dădu fiori de teamă lui Marty. Missie era atât de tânără—doar șaptesprezece ani. *Te rog, Doamne, te rog, mai lasă-mi-o încă.*

Când Missie se întoarse, se duse la poarta țarcului și dădu șaua jos de pe Lady, o perie și o dichisi înainte de a-i da drumul. Când se opri la ligheanul de afară ca să-și spele mâinile, păru a se comporta normal. Înainte de a intra în bucătărie, se opri să admire fața de pernă la care lucra Ellie. Păși înăuntru fredonând, așa cum făcea de obicei. Marty abia aștepta.

— Băiatul ăsta, Grant, nu-mi amintesc să fi spus prea multe despre el.

— Nu-s multe de spus. Să vedem...

Marty parcă știa ce va urma... *Să-i arunc mamei câteva informații, fără importanță, dar totuși, informații.*

— E cu trei ani mai mare ca mine, singurul copil la părinți, mama lui conduce organizația Ladies's Aid, iar tatăl lui e doctor. Ai lui locuiesc într-o casă mare, de piatră, pe Maple Street, cred, la doar șapte case distanță de școala pedagogică. Le place să primească oaspeți, așa că-i cheamă pe prietenii lui Grant—și aici e inclusă aproape toată lumea—la ceai, sau la tenis, sau la orice. Atât.

Marty nu acceptă să fie expediată atât de ușor.

— Ce vreau să știu e dacă și tu faci parte dintre prietenii lui Grant.

— Bănuiesc.

— Într-un fel mai special?

— O, mami, gemu Missie, cum să faci pe cineva să înțeleagă că îi simpatizezi... și-atâta tot?

— I-ai spus asta?

— Credeam c-am mai făcut-o.

— Și de data asta?

— Sper să înțeleagă.

Missie se duse în camera ei, iar Marty continuă să tricoteze. Trebuie să le reamintească băieților și să-i informeze că nu le permite niciun cuvânt de tachinare la adresa tânărului ce-i vizitase. Spera ca flăcăul să fi înțeles. Sărmanul Grant! Cu toate astea, se simțea ușurată.

Marty nu gustă liniștea prea mult, căci Lou Graham îi ceru lui Clark permisiunea de a veni în peștit. Marty n-avea nimic împotriva lui Lou, însă nu putea accepta încă faptul că Missie era de-acum domnișoară. Nandry și Clae fuseseră amândouă mai în vârstă când primiseră peșitori și se măritaseră, iar Marty sperase oarecum că Missie le va urma exemplul. Poate că Missie ar fi făcut-o, însă tinerii peșitori aveau altă părere.

Lou se afla acum în camera lor de primire. El și Missie jucaseră șah. Marty observase că Missie pierduse în mod intenționat. Missie juca bine șah și niciodată nu s-ar fi lăsat bătută intenționat, așa cum se întâmplase acum. Cu toate astea, se pare că lui Lou nu-i prea stătea mintea la joc, așa că tânărul avea, poate, o scuză.

Clare, Arnie și Luke nu înțelegeau motivul pentru care Lou nu alesese să li se alăture la jocul de aruncare a potcoavei, așa cum făcuse întotdeauna până atunci. Cei trei băieți fuseseră trimiși, într-un târziu, la culcare, încă nedumeriți de toată această situație.

După jocul de șah, Missie pregăti cacao cu lapte și tăie câteva felii de cozonac. I-au invitat pe părinți să li se alăture la masa din

PROMISIUNEA NECLINTITĂ A IUBIRII

bucătărie și constatară că Lou era un băiat cu care se putea discuta.

Missie îl conduse pe Lou până la capătul cărării și așteptă până când acesta își dezlegă calul și pleacă acasă. Cei doi crescuseră împreună și ar fi trebuit să se simtă în largul lor, însă noua lor relație era întru câtva tensionată. Cu timpul se va rezolva și asta.

— O să vină înapoi? o întreabă Clark pe Missie când aceasta se întoarce în bucătărie.

— Bănuiesc că da.

Marty constată că din vocea fetei lipsea entuziasmul.

— Drăguț băiat, comentă ea.

— Îhî. Toți cei din familia Graham sunt drăguți.

— Ți mai aduci aminte când ziceai că te măriți cu Tommie?

Missie chicoti.

— Sărmanul Tommie. Cred că se simțea tare stânjenit. Mă laudam în fața tuturor, dar el n-a zis nimic, niciodată.

— Ei bine, asta a fost demult, continuă Marty. Tom o are acum pe Fran a lui.

— Și eu?

Marty își ridică privirea, surprinsă.

— La asta te gândești, mami, nu-i așa? Eu ce voi face?

— Bine, îi răspunse Marty, tu ce-o să faci?

— Nu știu, zise Missie. Cred că am nevoie de tare mult timp ca să-mi dau seama.

— Nimeni n-o să te zorească. Clark exprimă în cuvinte ce gândeau amândoi.

Lou continuă să vină. Missie era prietenoasă și se dovedea a fi un bun interlocutor, însă Marty observă că nu dădea semne că ar fi îndrăgostită—ceea ce pentru ea era în regulă.

TREIZECI

Descoperirea lui Missie

Missie era pe punctul de a ieși din clasă, când ușa se deschise și Willie păși înăuntru.

— Ar fi trebuit să bat la ușă? întrebă el.

— N-ar fi stricat.

— Scuze, spuse Willie. Data viitoare o să bat.

Missie continuă să-și încheie haina.

— Dacă mă gândesc bine, nu cred că va mai exista o dată viitoare.

Missie își ridică privirea.

— De fapt, am venit să-mi iau rămas bun.

— Pleci?

— Da.

— Când?

— Poimâine.

— Spuneai că n-o să pleci până la vară.

— Spuneam că asta depinde de unele lucruri, îți amintești?

— Cred... cred că da. Mama ta se simte mai bine, deci?

Willie clătină din cap.

— Mă tem că nu. Nu cred că mama se va simți vreodată mai bine.

În vocea lui era tristețe.

— Îmi pare rău, spuse Missie cu blândețe. Tu cum te descurci?

— Iau diligența până la calea ferată. Apoi călătoresc cu trenul cât

de departe se poate. Dacă-o să vreau să merg și mai departe, o să-mi cumpăr un cal sau un echipaj.

— Ce vrei să faci când ajungi acolo? Să cauți aur?

Willie remarcă sarcasmul lui Missie, însă alese să-l treacă cu vederea.

— Mă gândesc la o bucată de pământ bună pentru crescut vite. Mi-ar plăcea să cumpăr mai mult pământ și să-mi fac o cireadă. Mai degrabă cresc vite decât să cultiv pământul.

— Ei bine, succes! Missie fu surprinsă de faptul că îi dorea succes, într-adevăr, și că i-l dorea din toată inima.

— Mulțumesc, spuse Willie. Se opri un moment, apoi continuă. Știi ce, am ceva pentru tine. O veche datorie.

Își vârî mâna în buzunar și scoase câteva panglici de păr roșii.

— Dacă-mi amintesc bine, erau puțin mai roșii decât astea, dar astea au fost cele mai roșii pe care le-am putut găsi.

— O, Willie, șopti Missie, gata să izbucnească în plâns. Nu contează. Eu... eu nici măcar nu mai port asemenea panglici.

— Atunci pune-le deoparte pentru fetița pe care o vei avea. Dacă va semăna cu mama ei, îi va scoate din minți pe băieții și, cel mai probabil, va avea o sumedenie de panglici înmuiate în cerneală.

Se întoarse ca să plece.

— Rămâi cu bine, Missie, șopti cu glas răgușit. Îți doresc numai bine.

— La revedere, Willie! Mulțumesc... și Dumnezeu să te aibă în pază!

Missie se întrebă mai târziu dacă într-adevăr auzise șoptite cuvintele „te iubesc” sau doar își imaginase.

Missie se frământă și se agită în pat toată noaptea. Nu-și putea înțelege inima nebunatică. Un lucru știa sigur. Va trebui să vorbească cu Lou—să-i spună cu sinceritate și categoric că și-l dorea prieten, dar nimic mai mult. Însă chiar stabilit acest lucru, mintea ei tulburată

n-o lăsa să doarmă. Își strecură mâna sub pernă și pipăi din nou panglicile cele roșii. Nebunaticul de Willie LaHaye! De ce trebuia s-o tulbure atât și de ce gândul că va pleca peste două zile aducea în inima ei atâta tristețe? Era oare cu putință ca după toți acești ani de revoltă și împotrivire față de el să se fi îndrăgostit cumva? Absurd! Însă Missie nu-și putea convinge inima îndurerată.

Se trezi obosită de nesomn în dimineața următoare și se grăbi către școală, lipsită de buna dispoziție ce o caracteriza.

Vestea ajunsese la ea prin copiii familiei Coffin. Doamna LaHaye murise în timpul nopții. Missie reuși cumva să ducă la capăt activitățile zilei. Inima ei plângea pentru Willie. Își iubise mult mama. Ce va face acum? Cu siguranță, nu va putea pleca cu diligența de mâine.

Dacă ar avea ocazia să vorbească cu el, să-și exprime durerea și să retragă unele dintre lucrurile răutăcioase pe care i le spusese de-a lungul anilor!

În cele din urmă, ziua se apropie de sfârșit. Missie anunță că, datorită pierderii grele pe care o suferise comunitatea, ziua următoare cursurile vor fi anulate. Nu rămase în urmă ca să șteargă tabla sau să facă curățenie în mica încăpere, ci își luă haina și se grăbi acasă.

Seara, Lou veni în vizită. Lui Missie nu i se părea tocmai potrivit ca un tânăr să meargă la pețit în ajunul unei înmormântări, iar tulburarea pe care o simțea înlesni punerea în practică a intenției ei de a opri evoluția acestei relații.

A doua zi, o a treia movilă fu adăugată celorlalte două din cimitirul de lângă biserică. Missie li se alătură celor îndoliați. Vântul îi înfășura în jurul trupului haina lungă.

Când ceilalți intrară să se încălzească la o ceașcă de cafea fierbinte, Missie părăsi grupul și se îndreptă către un pâlci de copaci aflat la marginea cimitirului.

Stătea acolo în tăcere, rezemată de trunchiul unui copac, când simți atingerea unei mâini pe braț. Nici măcar nu tresări. Poate că-l așteptase.

— Missie?

Ea se întoarse spre el.

— Îmi pare rău, Willie! Îmi pare tare rău pentru mama ta. Din ochi i se revărsau lacrimi ce i se prelingeau pe obraji.

Willie își plecă fruntea pentru a-și ascunde propriile lacrimi, pe care le șterse de îndată.

— Mulțumesc, spuse el, dar mă bucur—dacă pot spune asta—că am fost încă aici. Putea să se-ntâmpale după ce plecam și atunci... atunci aș fi regretat toată viața.

— Mai vrei să pleci?

Willie o privi, surprins de întrebarea ei.

— Ei bine, spuneai că depinde de mama ta și n-am știut că te referi...

— N-am spus că depinde de asta... în întregime. Am spus că depinde și de alte lucruri.

— Care anume? Întrebarea fu rostită înainte ca Missie să-și dea seama.

Pentru o clipă, se lăsă liniștea; apoi Willie spuse cu dificultate:

— De tine, Missie... de tine și de Lou. Cred că știi ce am simțit întotdeauna pentru tine. Și acum, că tu și Lou sunteți... prieteni, nu mai am pentru ce să rămân aici.

— Dar Lou și cu mine nu suntem... nu suntem...

— Te caută în mod regulat.

— Dar asta s-a încheiat. Niciodată n-a fost ceva special—doar prietenie, iar seara trecută i-am... i-am spus lui Lou să nu mă mai caute.

— Adevărat? Adevărat, Missie?

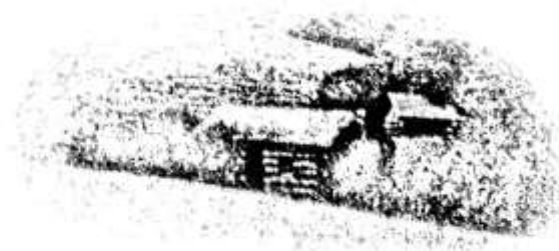
— Adevărat.

Un alt moment de liniște. Willie înghiți greu.

— Ar fi vreo șansă... orice șansă, să pot... să pot veni să te caut?

— Nebunaticule Willie LaHaye, spuse Missie, punându-și cu îndrăzneală brațele în jurul gâtului lui. Te vei maturiza vreodată?

Willie privi adânc în ochii ei ca să vadă dacă nu cumva îl tachina și, văzând acolo dragostea pe care nici nu îndrăznea să o spere, o trase aproape într-o îmbrățișare tandră. Willie LaHaye se maturiză dintr-o dată.

TREIZECI ȘI UNU

Surprize de Crăciun

Așa cum promisese Clark, noua casă fu gata înainte de Crăciun și se mutară în ea, cu toate că vremea era geroasă. Willie LaHaye era un oaspete frecvent în familia Davis, iar Marty și Clark îl apreciau pe tânărul bărbat. Dacă urmau s-o piardă pe Missie a lor, se bucurau că o fac în favoarea unui om atât de plăcut.

Însă în Ajunul Crăciunului, Willie, fără să-și dea seama, lansă o bombă. Bărbații din casă stăteau la taifas despre tot felul de lucruri. Josh le spusese despre planurile sale de a face rost de un animal de rasă mai bun pentru lotul lui de porci, iar Willie afirmă că asta era direcția pe care dorea și el s-o urmeze—să înceapă cu câteva vite de rasă și, treptat, să-și mărească cireada; însă întâi trebuia să-și aleagă parcela potrivită pentru proiect. Trăgea nădejde ca la primăvară să plece într-o călătorie de cercetare și să-și aleagă terenul fără grabă. După ce făcea rost de pământ, se va întoarce după Missie.

Clark căscă ochii mari, iar Marty tresări și-și ridică capul.

— Nu te gândești să cultivi pământ undeva pe aproape? întrebă Clark.

— Nu mă gândesc deloc să cultiv pământ, răspunse Willie. Dorința mea e să cresc vite.

— Cât de departe crezi că trebuie să pleci ca să găsești o bucată de pământ pe care s-o poți cumpăra?

— Câteva sute de mile, oricum.

Marty simți că i se face rău. Willie se ducea spre vest. Willie mai plănua și să se însoare cu Missie a ei. *O, dragă Doamne, se gândi ea, vrea s-o ia pe Missie și s-o ducă departe.*

Se strecură afară din bucătărie, în speranța că nimeni nu va observa plecarea ei. Păși în răcoarea camării și-și sprijini capul de ușa dulapului.

O, dragă Doamne!, se rugă din nou, Te rog, ajută-l să-și scoată ideea asta nebunească din cap. Mă întreb, oare Missie știe ce planuri are?

Missie o urmări și veni după ea.

— Mami, spuse ea, punându-și mâna pe brațul lui Marty. Mami, te simți bine?

— Sunt bine... bine, îi spuse Marty, îndreptându-se de spate.

— E din cauză... din cauza celor spuse de Willie?

— Ei bine, voi admite că a fost un șoc. Nu-mi închipuiam că are asemenea planuri.

— Ar fi trebuit să-ți spun mai devreme.

— Înseamnă că tu știai?

— Bineînțeles. Willie vorbea despre asta chiar și înainte... înainte ca noi să ne facem planuri împreună.

— Înțeleg.

— Ar fi trebuit să-ți spun, spuse Missie din nou. Cred că Willie s-a gândit că v-am spus.

— E în regulă, Missie.

— E... e greu pentru tine, nu-i așa, mamă?

— Da, da, cred că e. Marty încercă să-și ascundă tremurul vocii.

— Mă gândesc, spuse Missie, că simți cam ce-a simțit mama ta atunci când ți-ai făcut planuri să pleci cu Clem.

Știi ceva, ascultă la mine, ar fi vrut Marty să spună, nu e corect să-mi arunci asta în față. Însă, în loc să rostească aceste cuvinte, spuse:

— Da, cred că așa e.

Pentru prima oară în viață, Marty se gândi că simțea ceea ce a simțit mama ei și înțelegea de ce aceasta recursese la atâtea proteste

și rugăminți. Nu fusese niciodată capabilă să înțeleagă până acum, însă acum putea.

— Da, spuse ea rar, cred că asta a simțit și ea.

— Dar îl iubeai pe Clem, interveni Missie, și știai că trebuie să pleci.

— Da, îl iubeam.

Missie o îmbrățișă.

— O, mami, îl iubesc pe Willie atât de mult! Chiar ne-am rugat împreună pentru asta. Putem merge mai spre vest. Putem deschide împreună alte teritorii. Putem construi o școală, o biserică, putem face ca acea comunitate să prospere, să crească. Înțelegi, mami?

Marty își ținu fetița aproape de ea.

— Firește că înțeleg. Firește. Trebuie doar să mă obișnuiesc cu gândul, asta-i tot. Acum du-te înapoi. Eu vreau să iau puțin aer.

Missie o privi cu un strop de îndoială, însă se întoarse în sufrageria familiei, de unde se auzeau râsete.

Marty își înfășură un șal gros în jurul umerilor și păși în aerul rece de afară.

Cerul era senin, iar frigul accentua strălucirea stelelor de pe boltă. Marty își ridică fața spre cer.

— Doamne, spuse ea cu voce tare, e copilul Tău. Ți-am încredințat-o de multă vreme. Știi ce simt când e vorba de plecarea ei, dar dacă acesta e planul Tău, ajută-mă, Tată... ajută-mă să-l accept și să o las. Condu-o, Doamne, și ai grijă de ea... ai grijă de fetița mea!

Cei din familia Davis avură ocazia să-l vadă des pe Willie pe parcursul următoarelor câteva luni. Numai patul mai trebuia să și-l mute și era ca acasă, își spuse Marty. Le plăcea de Willie și erau de acord cu relația dintre el și Missie, însă Marty știa că timpul petrecut cu Missie va fi tot mai neîndestulător; iar aceasta fiind la școală peste zi, îi era greu s-o împartă cu Willie aproape în fiecare seară.

Missie și Willie erau plini de planuri și visuri. Willie își petrecea zilele vorbind cu bărbați ce fuseseră mai spre vest, făcând investigații cu privire la ținuturile deluroase. Cei mai mulți îl sfătuiau să meargă spre partea muntoasă a Vestului, apoi să urmeze linia munților, spre sud. Iarna, stratul de zăpadă nu era atât de mare acolo, spuneau oamenii, iar pământul era bun. Willie fu sfătuit să se asigure că va alege bine, un loc în care să existe tot anul o sursă de apă.

Într-o seară, Missie se întoarse în casă după ce-și luase rămas bun de la Willie, iar strălucirea ei era una mai deosebită decât în mod normal. Ochii-i scânteiau de supărare, iar obrajii îi erau îmbujorați de mânie. Își trecu repede dosul palmei peste obraz, în efortul de a-și ascunde lacrimile ce fuseseră acolo.

Clark și Marty o priviră surprinși, însă nu spuseră nimic.

— Willie LaHaye ăsta! izbucni Missie și urcă scările spre dormitorul ei.

Niciodată nu afluă pentru ce se certaseră, însă două seri mai târziu, conflictul era aplanat, iertat și uitat.

În a zecea zi a lunii mai, Willie plecă în căutarea pământului dorit.

Missie își luase rămas bun de la el în particular. Se molipsise și ea de entuziasmul lui. Dorea să-l vadă plecând în căutarea pământului visurilor lor, dar, oh, îi va fi dor de el, și exista pe deasupra și posibilitatea, infimă, e drept, de a nu mai veni înapoi. El o asigură că se va întoarce, însă ea auzise tot felul de istorisiri despre alți oameni care plecaseră și, din cauza bolii sau a vreunui accident, nu se mai întorseseră niciodată. Încercase să alunge negrele gânduri, dar acestea refuzau să-i dea pace.

Willie, și el, avea propriile îndoieli. Vestul îl chema, dar poate că nu proceda cum trebuie. Poate că mai întâi ar trebui să se căsătorească și să plece împreună; atunci n-ar mai trebui să stea despărțiți. S-ar putea să fie mai greu pentru Missie—să umble din loc în loc în căutarea vreunui loc care să fie al lor. Acum nu mai era atât de ușor să găsești pământ, cum fusese odinioară—cel puțin nu pământ de calitate. Asta însemna să locuiască poate luni de zile într-o căruță acoperită. Nu, ar fi fost egoist din partea lui. Va merge singur și apoi

se va întoarce după Missie. Poate că în vâltoarea căutărilor, lunile vor trece repede. Se ruga să se întâmple așa. Într-un colțișor al minții lui, căutând să fie adus la suprafață și luat în seamă, era chipul lui Lou Graham. Mai erau și alți băieți prin vecini, iar Missie era o fată drăguță. Putea oare, o fată singură, lăsată să aștepte câteva luni, rezista atențiilor unor potențiali pețitori? Gândul acesta îl neliniștea pe Willie.

Missie, care pășea alături de el, cu mâna în mâna lui, dăduse la o parte gândurile ce-i frământaseră pe amândoi prin cuvintele pe care le rosti:

— Mi-e teamă că o să mi se pară tare lung timpul ăsta.

Willie se oprise din mers, o întorsese spre el și privise adânc în ochii albaștri, încetoșați de lacrimi.

— Și mie. Înghiți greu. Sper și mă rog să treacă repede.

— O, Willie, hohoti Missie. Mă voi ruga pentru tine în fiecare seară... ca Dumnezeu să te aibă în pază și... și să grăbească venirea ta.

— Și eu o să mă rog pentru tine. Willie o mângâie cu mâna pe obrazul fin. Aceasta își îngropă fața în pieptul lui și lasă lacrimile să curgă în voie. El o ținu aproape, mângâindu-i părul lung, castaniu, jucându-se cu degetele printre bucle. Un bărbat n-ar fi trebuit să plângă. Ei bine, poate că el nu era încă bărbat, căci, așa cum nu putea renunța la drumul lui spre vest, nu-și putea opri nici lacrimile.

Sosise timpul ca Willie să plece. O sărutase de câteva ori, îi șoptise promisiunile din nou și din nou, apoi o îndepărtă cu blândețe de la pieptul lui. Nu îndrăzni să privească înapoi în timp ce se îndrepta grăbit către calul ce-l aștepta.

— O să se-ntoarcă, își promisese Missie cu voce tare. Willie o să se-ntoarcă. Apoi își ridică fața spre stele și șopti:

— Te rog, ai grijă de el, Tată.

Cuvintele de rămas bun ale lui Willie nu se opriseră aici. Zeke LaHaye își conduse fiul în oraș și se agită de colo-colo, făcând

pregătiri de ultimă oră și cumpărături inutile. Când, în sfârșit, veni timpul ca grupul să plece, Zeke păși înainte și strânse mâna fiului său, dându-i ultimele sfaturi, așa cum știa că ar fi făcut mama băiatului, dacă ar fi fost de față.

— Ai grijă, fiule. Poartă-te bine cu cei ce-ți ies în cale, da' să nu îngădui nimănui să te calce-n picioare. Ai grijă de tine și de echipament. Îți va fi de folos numai dacă ai grijă de el. Ține-te deoparte de ce nu se cuvine... nu-i nevoie să-ți explic mai mult. Ai grijă, auzi?

Willie dădu din cap, îi mulțumi tatălui său și fu pe punctul de a se întoarce ca să plece, când Zeke LaHaye dădu deodată la o parte orice reținere și păși înainte pentru a-și cuprinde băiatul într-o îmbrățișare plină de căldură. Willie îi întoarse îmbrățișarea, gândindu-se cât de bine se simțea în brațele tatălui său. Ultimul lucru ce-i rămase în minte, în timp ce porni la drum, fu Zeke LaHaye, înalt și ostenit de muncă, ștergându-și o lacrimă de pe fața arsă de soare.

TREIZECI ȘI DOI

Încă o surpriză

Era o zi de sâmbătă, iar Marty se afla în bucătărie, frământând o bucată de aluat pentru pâine, când Luke țopâi înăuntru.

Missie, care tinea o față de masă, îi acordă prea puțină atenție fratelui mai mic, până când acesta anunță cu voce cântată:

— Vine Willie.

— O, Luke, încetează! îi spuse Marty. Missie era destul de necăjită, nu mai avea nevoie să fie tachinată.

Luke se apără.

— Vine... du-te și convinge-te! Și arată cu degetul în josul cărării.

Missie alergă la fereastră.

— Vine, mami! strigă ea și ieși în fugă din casă.

— Vezi? spuse Luke și o urmă pe Missie afară.

— Măi, să fie! Marty se opri la fereastră și privi cum calul lui Willie se opri la îndemnul stăpânului și cum Willie sări jos, totul dintr-o mișcare.

— Aoleu, spuse Marty, privind la nesocotința de care dădea dovadă Willie. Băiatu' s-a dus și s-a întors tot drumul ăsta și acum își rupe gâtul la mine-n curte, grăbit să sară de pe cal.

În timp ce tânăra pereche se îmbrățișa, Marty se întoarse la pâinea ei. Într-un fel, era greu de crezut că Willie fusese plecat aproape un an. În adâncul inimii, Marty așteptase acest timp, ca s-o aibă pe

Missie numai pentru ei, însă privirea din ochii lui Missie și cearcănele de sub ochi după nopțile nedormite, o făcură curând să realizeze că și ea, Marty, abia aștepta întoarcerea lui Willie. Încă mai nutrea o vagă speranță că Willie s-ar fi putut răzgândi între timp, sau că nu mai găsise pământ, așa cum își dorise.

În acea seară, la masă, discuțiile au fost animate. Missie era plină de întrebări; Willie nu reușea să se mai sature privind-o pe Missie. Clark și Marty nădăjduiau că în cele din urmă vor afla ceva informații referitoare la călătoria lui Willie.

— Am auzit că ai găsit pământ, spuse Clark.

— Am găsit.

Marty își simți inima bătându-i cu putere, dar reuși să-și păstreze calmul și chiar să zâmbească.

— Cum e?, întrebă ea, surprinsă de calmul vocii ei, care suna normal.

— Ei bine, doamnă, spuse Willie cu ochii strălucind. E aproape cel mai frumos lucru—cea mai frumoasă bucată de pământ, adăugă el grabnic, pe care a pus ochii vreun om. Nu sunt copaci înalți în zonă... numai tufăriș. Dealurile sunt joase și pline de iarbă. Într-un capăt este o vale—ca un tablou—cu un loc perfect pentru casă. E o zonă adăpostită și verde, care are un izvor de apă mai la vale. E multă apă acolo. Trei izvoare pe care le știu... și poate mai multe, pe care nu le-am văzut încă.

Strălucirea din ochii lui Willie era contagioasă.

— Aproape că mă faci să-mi fi dorit să nu fiu bătrân și olog, fiule, zise Clark în glumă.

Marty întinse mâna și-l mângâie pe păr cu afecțiune, asigurându-l că ea nu-l considera nici bătrân, nici olog.

— Ai reușit să-l iei la un preț bun? Clark era un om practic. Una era să cauți, și alta era să fii proprietarul unei bucăți de pământ.

— Asta mi-a luat cel mai mult timp, spuse Willie. Nu-ți vine să crezi câtă hărțuială—du-te încolo, vino-ncoace, caută-l pe unul, caută-l pe altul, trimite după acte. Începusem să mă-ntreb dacă o s-ajung vreodată la capăt.

Zâmbi.

— Până la urmă, am ajuns. Actele pe care le am arată că terenul e-al meu. Și e mult mai aproape decât m-am așteptat. N-o să fie nevoie să călătorim prea mult. În fiecare vară merg într-acolo două convoaie de căruțe. Aprovizionează orașele care-s mai spre sud, dar n-au nimic împotriva dacă sunt și călători care vor să li se-alăture. În felul ăsta ajungi acolo cu bine și ai cu tine și cele trebuincioase.

Deci Missie va călători cu căruța. Marty sperase în taină că, dacă tot va trebui să plece, s-o facă pe altă cale. Se duse la foc și începu să pună lemne, cu toate că nu mai era nevoie. Se opri. Cu căldura asta, îi va scoate pe toți afară din bucătărie.

N-avea rost să se mai amăgească. Fetița ei pleca, pleca spre vest, și într-un timp foarte scurt. Nu spusese nimic împotriva acestui plan, însă oarecum încercase să evite ideea, în speranța că lucrurile se vor schimba... că tânăra pereche va decide să nu plece. Acum, iată-l pe entuziastul flăcău, posesorul unor acte ce-l declarau proprietar de pământuri în Vest, alături de la fel de entuziasta Missie, agățându-se de fiecare cuvânt al acestuia, ca și când abia ar aștepta să pornească la drum. De-acum nu mai exista cale de întoarcere. Marty se hotărî să se strecoare afară în liniște și să facă o scurtă plimbare până la izvor.

Ziua nunții se apropia. Casa încă era învăluită în tumultul pregătirilor. Fiecare lucru pe care Missie îl pregătise pentru noua ei casă era cântărit cu grijă, pentru că trebuia să reziste lungii călătorii cu căruța către locul cumpărat de Willie.

Marty își deschise vechiul cufăr și scoase de acolo o față de masă din dantelă, făcută de mâinile scumpei sale bunici, ca dar de nuntă. Cele mai multe lucruri pe care le adusese Marty fuseseră de mult folosite, însă obiectul acesta era special. În cufăr mai era și o acoperitură pe care o făcuse mama lui Marty. Pe asta i-o va dăruia lui Ellie.

Pe lângă pregătirea așternuturilor de pat și a altor obiecte trebuincioase, Missie își pregăti și garderoba. Marty nu accepta ca Missie să fie lipsită de ceva, indiferent cât ar fi de lungă călătoria. Hainele trebuiau să fie subțiri, pentru că înainte le stătea o vară fierbinte, și în același timp practice, având în vedere călătoria cu căruța.

Missie cosea cu trageră de inimă. Îi plăcea să coase, iar cu un asemenea motiv, treaba asta era o plăcere, nicidecum o corvoadă. Bonete și șorturi colorate prinseră contur. Hainele erau cusute cu grijă, apoi împachetate și puse în cutii solide de lemn, pe care le făcuse Clark. Marty se gândea la lucrurile de care Missie ar fi avut nevoie, lucruri pe care ea nu și le luase atunci când venise în Vest: oale, ustensile, ibrice, vase de lut, medicamente, borcane, cutii pentru alimente—lista părea fără sfârșit, făcând-o pe Missie să râdă și să exclame: „O, mami!”

Mintea tulburată a lui Marty refuza să-și găsească liniștea și continua să frământa aceleași și aceleași lucruri—fără doctor, fără predicator, fără școli, poate chiar fără vecini apropiați—și asta însemna fără o Ma Graham. O, cum n-ar fi vrut s-o vadă pe Missie plecând!

Însă Missie cânta în timp ce muncea și împacheta, și aproape că dănuia prin casă de fericire.

La auzul tropotelor de cal, Missie sări de la mașina de cusut unde fusese ocupată să-și coase o rochiță cadrilată.

— E Willie. Mi-a promis că mă ajută să culeg fragi pentru masa de seară. N-o să stăm mult, mami.

Marty oftă și lăsă deoparte lucrul de mână pentru a merge să pregătească câteva foi de aluat pe care să le umple cu fragi.

Tinerii plecară, braț la braț, îndreptându-se spre pădure, cu vechea găletușă roșie a lui Missie agățată de brațul lui Willie.

Îndreptându-se către bucătărie, Marty se opri și privi la rochia cusută de Missie. Devenise o croitoreasă pricepută. Marty era mândră de ea.

Rămase acolo frământând între degete veșmântul și apoi trecându-și cu drag mâna peste mașina de cusut. Pe tot parcursul acestor ani de când devenise mama lui Missie, mașina asta a cusut haine

pentru fiecare dintre copiii ei. Au fost cârpite haine, au fost tivite prosoape noi, au fost făcute lucruri pentru zestrea a trei mirese, mâini tinere au deprins aici arta cusutului. Era o mașină bună. Niciodată n-o lăsase la greu. Adevărat, nu mai avea aceeași strălucire ca atunci când a adus-o în casă pentru prima oară, însă arăta bine după atâția ani.

Marty era adâncită în gânduri, așa că nu-l auzi pe Clark intrând și, o vreme, nu-și dădu seama că acesta venise lângă ea.

Lacrimile îi curgeau în voie. Nici măcar nu părea a fi conștientă de ele. El întinse brațul și-i apucă mâna. Ea îl observă și se trezi din reverie. Îi trebui puțin timp pentru a reuși să vorbească.

— Clark, mă gândeam. Aș vrea să-i dau lui Missie mașina de cusut a lui Ellen. Ai ceva împotrivă?

O clipă se lăsă liniștea, apoi Clark răspunse.

— Este a ta și tu hotărăști. Dacă asta vrei, atunci eu nu sunt împotrivă.

— Aș vrea... va avea nevoie de ea în următorii ani. Iar Ellen a fost mama ei.

— Și tu ce faci?

— Eu mă pot întoarce la cusutul cu mâna. Sunt obișnuită, dar Missie... ea întotdeauna a folosit mașina. Ar fi pierdută fără ea. În afară de asta, cred că se cuvine să fac asta.

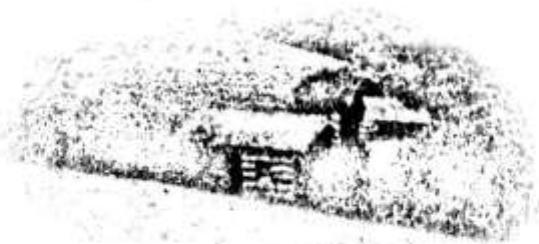
Își șterse și ultimele urme de lacrimi și trecu din nou cu mâna peste metalul neted și lemnul lucios al dragei ei mașini.

— Ești bun, Clark, să faci o ladă solidă, iar eu o s-o învelesc într-o pătură veche, ca să nu se zgârie.

Clark dădu din cap aprobator.

— Mă ocup mâine de asta.

— Mulțumesc, spuse Marty și se duse să pregătească foile de aluat.

TREIZECI ȘI TREI

O zi specială

Când ziua nunții lui Missie se ivi cu cer senin și strălucitor, Marty simți că vremea era pe măsura fetei—a fericitei, entuziastei, frumoasei fete.

Marty se opri un moment înainte de a coborî din pat, pentru a rosti o scurtă rugăciune. *O, Doamne. Te rog, Te rog, ai grijă de fetița noastră... și... și fă din această zi una de care să-și aducă aminte cu lacrimi de bucurie.* Se uită la Clark, care încă sforăia și se strecură încet, afară de sub pătură.

Erau așa de multe de făcut! Marty știa că nu trebuie să-și piardă vremea cu sentimentalisme. Se îmbracă repede și se duse în bucătărie. Se trezi și Clark și aprinse un foc strașnic în vechea sobă. Când se mutaseră în noua casă, Clark îi spusese că ar putea lua o sobă nouă—ceva mai în pas cu vremurile, însă Marty refuzase.

— Păi, m-aș simți neloială, îi explică, să dau la o parte o prietenă atât de credincioasă ca soba asta. Împreună am fiert cafea pentru prieteni, împreună am copt pâine pentru familie și... și... chiar am făcut clătite, încheie ea cu un zâmbet șugubăț.

Așa că vechea sobă se mutase odată cu ea. Verifică lemnele și puse ibricul pe foc.

Missie hotărâse să se cunune acasă.

— Vreau să cobor treptele la brațul lui tati. Mami, dacă deschizi toate camerele, e aproape la fel de mare ca biserica.

Clark și Marty acceptară cu bucurie.

Orele dimineții zburară prea repede. Mai erau ultimele pregătiri de făcut pentru masa de amiază. Trebuiau culese și aranjate flori proaspete. Copiii trebuiau supravegheați ca să facă ce li s-a dat de făcut. Marty era într-un du-te-vino continuu în cea mai mare parte a timpului.

Nunta fusese programată pentru ora trei după-amiaza. Trecuse de ora două când Marty reuși să iasă din bucătărie și, privind în jur, ca să vadă dacă totul e în ordine, se grăbi în dormitor pentru o baie rapidă în cada pregătită de Arnice pentru ea. Se strecură în rochia cea nouă. Părul lung îi căzuse pe umeri și, în timp ce-l strângea în acele de păr, observă că degetele îi tremurau. După ce se verifică o ultimă dată, se duse în camera lui Missie.

— O, mami, șopti Missie. Marty se gândi că Missie nu arătase niciodată mai frumoasă ca acum. Stând acolo, în rochia de mireasă, cu obrajii îmbujorați, cu ochii umezi de tandrețe, era imaginea unei mirese sclipitoare, fericite. Marty simți că i se pune un nod în gât.

— Ești frumoasă, Missie, șopti ea. Frumoasă. O trase pe față aproape de ea.

— O, mami, oftă Missie. Mami, vreau să-ți spun ceva. N-am mai spus asta niciodată, dar vreau să-ți mulțumesc... să-ți mulțumesc că ai intrat în viețile noastre, că ne-ai făcut atât de fericiți—pe mine și pe tati.

Lui Marty i se tăie respirația. Dacă ar fi încercat să vorbească, ar fi izbucnit în lacrimi, știa asta, așa că nu spusese nimic, doar o trase pe fetița ei mai aproape și îi sărută capul cărlionțat.

Clark intră în acel moment și își puse brațele în jurul amândurora. Glasul îi era încărcat de emoție când vorbea.

— Dumnezeu să vă binecuvânteze! Dumnezeu să vă binecuvânteze pe amândouă! Așternu o sărutare pe obrazul fiecăreia și apoi își puse mâna cu blândețe peste Missie, își dresă glasul și se rugă cu voce joasă:

— Domnul să te binecuvânteze și să te păzească, Domnul să facă să lumineze fața Lui peste tine și să Se îndure de tine! Domnul să-Și înalțe fața peste tine și să-ți dea pacea—de-acum și până-n veac, Missie! Amin.

Missie clipi pentru a-și înlătura lacrimile de fericire din ochi și se duse în hol pentru a primi ultimele instrucțiuni din partea pastorului Joe.

Clark întinse mâna după Marty. La început nu spuse nimic, doar privi adânc în ochii ei, dorind să primească de acolo tăria și pacea de care avea nevoie în orele ce le stăteau înaintea.

— Doare puțin, nu-i așa? șopti el.

Marty aprobă.

— Nu-i așa că-i frumoasă Missie a noastră?

Ochii lui Clark se umbriră.

— Da, e frumoasă.

— O, Clark, o iubesc atât de mult!

— Știu. O trase aproape de el și îi mângâie umărul. De-asta o și lași să plece.

În josul scărilor, vecinii începuseră să cânte. Marty știu că era timpul să-și ocupe locul. În următoarele momente, Clark va coborî scările, braț la braț cu Missie cea radioasă.

Îl privi pe Clark, acceptând în tăcere și cu apreciere tăria pe care i-o oferea; apoi plecă.

Nu va plânge... nu astăzi... nu în ziua nunții lui Missie. Vor mai fi zile pentru asta. Astăzi va zâmbi... se va prezenta vecinilor ca mamă fericită a miresei... va primi, cu dragoste, un alt fiu.

Se opri în capul scărilor, rosti încetisor o scurtă rugăciune, trase aer adânc în piept și coborî scările zâmbind.

Alte cărți din seria *Învăluți de iubire*, de Janette Oke

Învăluți de iubire

În curs de apariție la Editura Casa Cărții:

Lov's Long Journey [Aventura iubirii]

Love's Abiding Joy [Bucuria renaște din iubire]

Love's Unending Legacy [Dragostea, o moștenire veșnică]

Love's Unfolding Dream [Dragostea, un vis împlinit]

Love Takes Wing [Dragostea prinde aripi]

Love Finds a Home [Căminul dragostei]